

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 255 (13.788)

Trst, petek, 9. novembra 1990

Ministrski predsednik v senatu podal podrobno poročilo o sporni tajni organizaciji

Ustanovitev Gladia je spodbudilo nevarno zaostrovanje hladne vojne

V okviru preiskave o petoveljskem atentatu bo sodnik Casson zaslišal tudi Cossigo
Glavnina Gladia je bila nameščena in je delovala vzdolž severovzhodne državne meje

Vladni osnutek za obmejna območja

Predvidena tudi sredstva za manjšino

RIM — Po dolgi prekinitvi razprave se je pro-računska komisija senata včeraj spet ukvarjala z zakonom o stimulaciji gospodarskega sodelovanja Furlanije-Juljske krajine in Veneta do reke Piave s sosednjimi deželami srednje in vzhodne Evrope, ki ga je pred dvema letoma že odobrila poslanska zbornica.

Včeraj je predstavnik vlade socialistični pod-tajnik v zakladnem ministrstvu Maurizio Sacconi, izročil komisiji skupek popravkov, ki v bistvu po-menijo novo besedilo zakona, kar je tudi razumlji-vo, če pomislimo, da so se v zadnjem letu razmere v Evropi korenito spremenile.

Novosti ni malo. Po novem naj bi v sedmih letih namenili stimulaciji kulturnega in gospodar-skega sodelovanja z deželami srednje in vzhodne Evrope približno 800 milijard lir.

Za spodbujanje mešanih podjetij s sosednjimi gospodarstvi naj bi ustanovili v Pordenonu finan-čno družbo z javnim in zasebnim kapitalom, v Go-rici pa zbirni dokumentacijski center. Za Trst predlaga vlada davčne olajšave, ki naj omogočijo dejavnost finančnega zavarovalnega in denarniš-kega značaja tudi iz omenjenih držav. V ta namen naj bi tržaška borza kotirala tudi valute vzhodno-evropskih držav.

S tem v zvezi je predsednik komisije Beniami-no Andreatta ponudil svojo alternativo, ki predvi-deva v Trstu nastanek proste valutne cone, v kate-ro naj bi se stekali kapitali iz vsega sveta.

V Vidmu naj bi nastalo vseučiliško središče za večjezično vzgojo. Posebne denarne podpore bodo prejele univerze, ki sodelujejo z znanstvenimi us-tanovami sosednjih dežel ter devinski zavod zdru-ženega sveta.

Posebne olajšave in podpore bodo veljale za gospodarsko dejavnost goratih področij in obrtniš-ke konzorcije.

Vlada je obnovila tudi postavko, ki predvi-deva podpore kulturnim ustanovam manjšin v Italiji in Jugoslaviji. Pri tem velja zabeležiti po-membne novosti. Vladni popravek poudarja, da bodo kulturne ustanove slovenske manjšine pre-jemale podporo do odobritve zaščitnega zakona, ki naj bi zadevo dokončno rešil. Za potrebe slo-venskih kulturnih ustanov bo dežela Furlanija-Juljska krajina prejela 8 milijard letno do leta 1993, italijanski manjšini v Jugoslaviji pa name-nja zakon 4 milijarde lir letno.

Vladni popravek poudarja, da bo podpora razdeljena po posvetovanju z organizacijami slovenske manjšine.

S tem v zvezi je slovenski senator Spetič pou-da-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

RIM — Beneški sodnik Casson na-merava zaslišati tudi predsednika republike Cossigo. Zasliševanje se nanaša na preiskavo o pokolu pri Petovljah in »nekaterih drugih pri-merih prevratništva«. Prvič v zgodo-vini republike se je zgodilo, da je preiskovalni sodnik zahteval pričevanje predsednika države. Po zako-nu bo moral sedaj sodnikov urad na-vezati stike s predsedstvom republi-ke in skupaj določiti datum in kraj, kjer bo potekalo zaslišanje. Po no-vem sodnem zakoniku bi zasliševa-nje lahko potekalo tudi v predsedni-kovem uradu oziroma kje drugje.

To je skopo sporočilo, ki ga je včeraj objavil Kvirinal in ki je brž vzbudilo precejšnje začudenje, ven-dar predvsem zaradi izjemnosti od-ločitve. Pravosodni minister Vassalli pa je že sporočil, da bo poziv prou-čil najprej parlament. Vassalli meni, da je celotna zadeva precej dvorez-na predvsem zaradi politično-ustav-nega ozadja, na katerega bi se lahko opiral sodnik. Vassalli je govoril tudi o »očividnih anomalijah same procedure«.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nadaljuje se mešetarjenje s talci 21 Italijanov kmalu doma

BAGDAD — Zaradi petkovega mus-limanskega prazničnega dne se bo 21 italijanskih talcev brzkone vrnilo do-mov šele jutri. Številka je še vedno do skrajnosti sporna, znan je namreč le seznam desetih oseb, ki so jim iraške oblasti dovolile odhod, med njimi je tudi Giuliano Giuntini iz Milj. Prav tako niso znana imena Italijanov, ki naj bi danes prispeli v Frankfurt z Brandtovim letalom. Sadam Husein je namreč včeraj pristal, da se ponovno sestane z bivšim zahodnonemškim kanclerjem Willyjem Brandtom in mu obljubil osvoboditev dodatnih 50 tal-cev, med katerimi naj bi bilo tudi 15 Italijanov.

»Willy Brandt je »zadel«
svobode drugih 50 talcev«, je polemično komentiral savdski radio. Resnici na ljubo se je vsa zadeva spremenila v pravo mešetarjenje, tako da je neki za-hodnoevropski diplomat poudaril, kako je bivši kancler, Nobelov nagra-jenec za mir in predsednik socialistič-ne internacionale iztržil le 30 talcev več kot »navadnih«
bivši japonski premier Nakasone«, ki je končal svojo ka-riero zaradi navadnega škandala.

Izgledi za diplomatsko rešitev zalivske krize se neizogibno iztekajo

SZ ne izključuje vojaškega posega a le po sklepu Varnostnega sveta

MOSKVA, WASHINGTON — Sovjetska zveza je dala zeleno luč vojaški opciji v Zali-vu, a le pod pogojem, da to sklene Varnostni svet OZN, potem ko bi se izjavili vsi nevo-jaški poskusi, da bi Irak prisilili, da se umak-ne iz Kuvajta. To je po vsem sodeč najotiplji-vejši rezultat pogovorov ameriškega države-nega tajnika Bakerja s sovjetskim zunanjim mi-nistrom Ševardnadzejem in s predsednikom Gorbačovom. Sovjeti niso tega privoljenja obesili na veliki zvon, Ševardnadze je mrke-ga obraza to z lakoničnim stavkom priznal na včerajšnji tiskovni konferenci. Resnici na lju-bo je bil še bolj resen, zaskrbljen in redkobe-seden Baker, ki bo danes po obiskih v bliž-njevzhodnih državah in Sovjetski zvezi odpo-toval v London.

Nad Zalivom se torej ponovno zgrinjajo temni oblaki vojaškega spopada. Po vmesnih ameriških volitvah je predsednik Bush po-novno osredotočil svojo pozornost na zaliv-sko krizo. Sinoči je napovedal, da bodo iz Zvezne republike Nemčije, premetili v Zaliv 100.000 vojakov, ki so v novih medblokovskih odnosih na nemškem ozemlju popolnoma od-več. Kako resen je položaj, priča že sam

podatek, da bodo v noči na prihodnji ponedel-jek vse letalske družbe prekinile nočne po-lete nad zalivskim območjem, to bo po vsem sodeč trajalo vse do prvega krajca. Politični opazovalci pa izključujejo, da bi lahko v pri-hodnjih dneh prišlo do ameriškega napada. To se bo lahko zgodilo šele po Bushevih po-govorih v Savdski Arabiji, v Egiptu in v Pari-zu, kjer naj bi se sestal tudi s sovjetskim predsednikom Gorbačovom. Pred napadom pa bi moral Varnostni svet OZN odobriti na podlagi 51 člena temeljne listine OZN vojaš-ki poseg.

Vojaški izvedenci zato navajajo, da bi la-hko do napada prišlo sredi decembra, seveda če bodo to dovoljevale vremenske razmere. Apokaliptični scenarij je že pripravljen. S svojo letalsko premočjo bi ameriško letalstvo zravvalo z zemljo vse iraške radarske napra-ve, raketne baterije in letalska oporišča. Sle-dilo bi sistematično bombardiranje vseh vo-jaskih objektov. Sadamu Huseinu bi brzkone prizanesli, ker bi ga njegova smrt povzdignila v mučenika, to pa si protiraške arabske države še najmanj želijo. Letalsko bombardi-

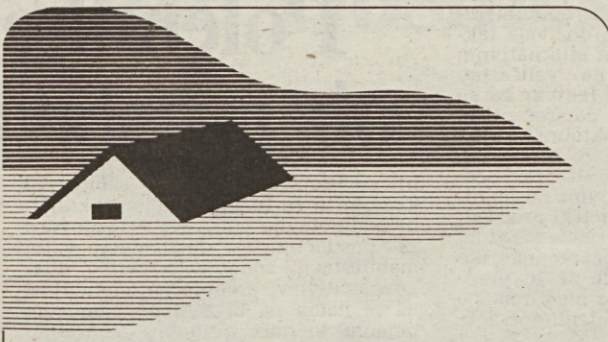
ranje naj bi trajalo dva do tri dni, bilo pa bi tako silovito, da bi pred njim zbledela bom-bardiranja nemških mest v drugi svetovni vojni. Skoraj istočasno bi se začel desant na Kuvajt, kopenske sile pa bi skušale prebiti iraško obrambno črto.

Ob tem scenariju pa Američane še najbolj skrbi iraško kemično in biološko orožje. Prav včeraj je iraško vladno glasilo Al Džumhuriya zapisalo, da bo Savdska Arabija neposredno odgovorna za napad in da bodo Iranci upe-pelili Arabski polotok. Američani seveda upajo, da bo Sadama Huseina spametovala že resolucija, ki bo pooblastila vojaško opcijo. Egiptovski predsednik Mubarak je včeraj po-udaril, da je vsak trenutek pripravljen sprejeti Sadama Huseina v Kairu, da bi poiskali za Irak časten izhod iz sedanjega zapleta. Muba-rak predlaga sedaj vsaj dvomesečno odloži-ttev vojaške opcije, tako da bi bile sankcije uspešne. Washington pa si takega čakanja ne more več privoščiti, ker se v ZDA že stopnjuje odpor zaradi prisotnosti ameriških vojakov v Zalivu, enot se že loteva malodušje, celotna zadeva pa je iz dneva v dan dražja.

Stavka črpalkarjev: 4 dni brez bencina

RIM — Italijanski črpalkarji bodo prihodnji teden za tri dni in pol zaprli svoje bencinske črpalke. Tako na 34 tisoč črpalkah na ce-lotnem državnem teritoriju avto-mobilisti ne bodo mogli dobiti go-riva od 19.30 v torek, 13. novem-bra, pa do 7. ure v soboto, 17. no-veembra. Stavki se bodo pridružile tudi samopostrežne črpalke, kot tudi nočne črpalke in obrati na avtocestah. Za slednje bo sicer za-pora krajša in bo trajala od 22. ure v torek do 14. ure v sredo. Ob tej stavki pa so sindikalna združenja črpalkarjev že napovedala tudi vsedrжавno protestno manifestaci-jo, ki bo 15. decembra v Rimu.

S protestno akcijo želijo sindi-kalna združenja črpalkarjev še en-krat potrditi svojo zahtevo po zmanjšanju davčnega pritiska, če pa tokratna stavka ne bo zalegla, napovedujejo za obdobje od 24. do 30. decembra novo splošno stavko. Glede zmanjšanja davčev, ki na dohodke črpalkarjev vplivajo v vi-šini 60 odstotkov, sindikalna zdru-ženja zahtevajo oprostitev davka Ilor, spremembo določil za plače-vanje novih občinskih davkov Ici-ap in davčev za uničevanje vseh vrst odpadkov. Poleg tega črpalkarji tudi zahtevajo ovrednotenje za več kot 32 tisoč milijard, ki jih črpalkarji v obliki davkov vnaprej prispevajo v državno blagajno.

POMOČ SLOVENIJI

Skupščina odobrila zakon o radiu in TV

LJUBLJANA — Nekaj pred deveto uro zvečer je bil sprejet zakon o radiu in televiziji Slovenije in to v prvotni Demosovi verziji, zavrnjeni so bili vsi poprav-ki. Slovenski radio in televizijo bo odslej upravljal upravni svet, v katerem bo 22 predstavnikov strank imenovanih v skupščini, trije predstavniki ustanove. Razmerje sil je v korist strank, konkretno Demos bo imel večino. V roku 45 dni mora novi upravni svet imenovati novega direktorja in ostale vodilne funkci-onarje, kar mora nato potrditi večina v skupščini.

Glasovanje je bilo zapleteno in mestoma drama-tično, ker je vedno za las manjkalo, da parlament ne bi bil sklepčen. V parlamentu je 240 poslancev, za zakon je glasovalo komaj 91, proti 13, 13 pa se jih je vzdržalo, kar pomeni, da je bilo prisotnih samo 117, potreben kvorum pa bi bil 121. Udeležbo so preverjali nekaj prej, ko je bil potreben kvorum dosežen za las.

Večina je tudi preprečila kakršnokoli razpravo, za-radi česar so liberalci s Školčem na čelu v znak pro-testa zapustili zasedanje.

B. S.

Predsednik vlade Peterle poudaril potrebo po pomoči iz Jugoslavije in tujine Slovenska skupščina razpravlja o odpravljanju posledic katastrofalnih poplav prejšnjega tedna

Odziv na solidarnostno akcijo Primorskega

Huda poplava je opustošila velik del Slovenije in povzročila ogromno škodo prav v trenutku, ko se matična domovina sooča s težkimi gospodarskimi in drugačnimi težavami. Kljub hudi uri je med našimi ljudmi stekla solidarnostna akcija, ki želi ublažiti posledice ujme in je hkrati dokaz močnih vezi med vsemi Slovenci, tudi tistimi, ki živimo izven meja matične države. K tej akciji se pridružuje tudi Zveza slovenskih kulturnih društev in vabi vse svoje člane, društva in skupine, da izpeljejo med našimi ljudmi učinkovito solidarnostno nabiralno akcijo.

Svoj prispevek lahko nakažejo neposredno na v ta namen odprta tekoča računa pri Tržaški kreditni banki št. 6250/35 in pri Kmečki banki v Gorici št. 47636.

Predsedstvo ZSKD

Spoštovani člani,

Kmečka zveza kot množična strokovna organizacija kmetov na Tržaškem se obrača na vas in na vso javnost, da se odzovete klicu za pomoč prizadetim po katastrofalni vremenski ujmi, ki je v preteklih dneh prizadela velik del Slovenije.

Na prizadetih predelih je vodna stihija v nekaj urah uničila del celih kmečkih generacij, na stotine ljudi je ostalo brez strehe in brez osnovnih potrebščin.

Ob tej strašotni nesreči, ki je zadela Slovenijo in njene prebivalce, tudi mi slovenski kmetje na Tržaškem in Gorškem ne moremo in ne smemo ostati neprizadeti. Kmečka zveza vas zato vabi, da se odzovete solidarnostni akciji, ki je v teku na raznih ravneh in sredinah v našem zamejstvu in s svojim prispevkom pomagata omiliti dramatični položaj in stisko prizadetih ljudi, zlasti kmetov.

Svoj prispevek lahko nakažete neposredno na v ta namen odprta tekoča računa pri Tržaški kreditni banki št. 6250/35 in pri Kmečki banki v Gorici št. 47636 ali pa tudi v uradih Kmečke zveze v Ul. Cicerone v Trstu, v podružnicah na Opčinah in v Nabrežini pod geslom »Pomoč Sloveniji«.

Kmečka zveza v Trstu

Ob katastrofi, ki je izjemno hudo prizadela Slovenijo, Združenje slovenskih športnih društev v Italiji poziva vse športna društva in športne delavce, da izdatno prispevajo v nabiralni akciji za pomoč prizadetim v poplavih. Naša naloga je, da ob tem težkem trenutku na učinkovit način izrazimo ljudem v matični domovini solidarnost, ki jo nujno potrebujejo, da se v najkrajšem času odpravijo posledice razaranja.

Prispevki naj se nakazujejo na tekoča računa pri Tržaški kreditni banki št. 6250/35 in Kmečki banki v Gorici št. 47636.

Izvršni odbor ZŠSDI

LJUBLJANA — Slovenska skupščina je na skupnem sedanju vseh treh zborov včeraj popoldne razpravljala o strašotnih posledicah poplav in kasnejših zemeljskih usod in drugih posledic. Poveljnik slovenske teritorialne obrambe Mirko Bogataj je povedal, da je prizadeta ena tretjina slovenskega ozemlja. Resno je prizadetih 314 podjetij in mnoga so povsem uničena. Poplavljenih je bilo 5 tisoč stanovanjskih hiš, 300 mostov, v Celju je razpadel električni sistem in sistem PTT.

Poveljnik se je zahvalil za izredno učinkovito sodelovanje vseh prizadetih, vendar pa je tudi obžaloval, da se niso vsi odgovorno odzvali pravočasno opozorilo, da prihaja udarni vodni val in niso pravočasno ukrepali. Zato je bilo uničenih mnogo avtomobilov, strojev in druge opreme, ki bi jo lahko rešili brez težav.

Predsednik vlade Peterle pa je poročal o delovanju vlade, o koordinacijskem odboru, ki že učinkovito posreduje in koordinira pomoč, ki prihaja od vsepovsod.

Vlada je poslala pismene prošnje v Bruselj Evropski skupnosti, Evropskemu monetarnemu skladu in prejema zagotovila in ponudbe sosednjih vlad in organizacij. V razgovoru so z zvezno vlado, saj so dozoreli pogoji, da se avtomatično vključijo zvezni predpisi, ki predvidevajo konkretno zvezno pomoč v primeru naravnih nesreč. Zvezna vlada zagotavlja, da bo po preučitvi uradne škode tudi takoj uk-

repala. Vlada je takoj aktivirala svojo proračunsko rezervo, ki znaša 30 milijonov dinarjev, rezerve za izredne primere, ki znašajo 20 milijonov dinarjev. Predlagala pa je, da skupščina takoj po hitrem postopku odobri zakon, po katerem bodo vsi zaposleni vplačali dvodnevni redni zaslužek za poplavljenca. Na tak način bodo dobili 440 milijonov din. Vsa ta sredstva so seveda le prva konkretna sredstva, saj je skupni obseg škode mnogo višji in bodo zlasti zelo boleče trajne posledice na infrastrukturah, v kmetijstvu in v gospodarstvu.

Takoj po skupni seji so se zbrali zbori na ločenih sejah in pričeli z živahno, mestoma polemično razpravo, čeprav ni nobenega dvoma o enotnosti in solidarnosti slovenskega parlamenta in o odobritvi potrebnih sredstev.

Tako poveljnik civilne zaštite kot predsednik vlade sta povedala, da so vse strokovne službe dobro poslovale. Predsednik Peterle pa se je izrecno zahvalil enotam Jugoslovanske ljudske armade, ki so tako požrtvovalno priskočile na pomoč in še posebej je omenil vlogo poveljnika generala Koljske. Obrambni minister Janša pa je že na jutranji tiskovni konferenci primer solidarnosti in sodelovanja z JLA omenil kot vzor reševanja problemov, ki lahko velja tudi v drugih primerih.

B. S.

Tiralica za podjetnim kapitalistom Grubeličem

LJUBLJANA — Včerajšnje zasedanje slovenske skupščine se je pričelo v posebnem, za Slovenijo povsem nenavadnem ozračju. Parkirno ploščad pred skupščino so namreč ponoči izpraznili in na njej se je zbralo nekaj sto oškodovancev, ki so pri podjetju Trend naročili, vplačali, niso pa dobili avtomobilov. S tem se je tudi v ozračju Ljubljane na viden način pričel zapletati in odpletati klobčič prevar in izkoriščanj, ki nastaja zaradi luknjave poslovne slovenske zakonodaje, ki jo je izkoristil »podjetni« privatni kapitalist Sandi Grubelič.

Minister Baučar je na tiskovni konferenci povedal, da je Grubelič v Italiji, da so včeraj izdali tiralico zaradi »utemeljenega suma za goljufijo« in da tiralica velja tudi za italijansko ozemlje in da so že obvestili italijansko policijo. Toda minister je tudi dodal, da so slovenski pravni strokovnjaki v dvomu, ker gre predvsem za civilno pravne zadeve, za lastninske spore in je za sedaj težko dokazljivo kazensko dejanje.

Nemčija in Poljska bosta še ta mesec podpisali sporazum o meji med državama na Odri in Nisi

FRANKFURT NA ODRI — Proti pričakovanjem sta se nemški kancler Kohl in poljski premier Mazowiecki (na sliki AP) včeraj v Frankfurtu na Odri dogovorila, da še pred koncem meseca podpišeta sporazum o meji med Nemčijo in Poljsko na Odri in Nisi. Sporazum naj bi podpisali predvidoma še pred 25. novembrom, ko bodo na Poljskem volitve, prav gotovo pa bo do podpisa prišlo pred decembrskimi volitvami v Nemčiji. Sporazumu o dokončnih mejah, ki ga bosta oba parlamenta potrdila februarja prihodnje leto, bo v decembru sledil še bilateralni sporazum o prijateljstvu.

Kaj je vplivalo na Kohla, da je spremenil svoje namere, da bi podpis sporazuma odložili, je najbrž najbolje razložil glasnik poljskega premiera, ko je

povedal, da naj bi Mazowiecki Kohla seznanil z rezultati ankete, v kateri je bilo ugotovljeno, da se kar 65% Poljakov »boji« Nemčije in da naj zato kancler Kohl stori kaj konkretnega, da prežene ta strah. To »konkretno« pa naj bi bil pristanek na podpis dogovora o meji na Odri in Nisi kljub glasnim pozivom iz vrst CSU, naj ne pozabi na nemške dežele na Poljskem, kot sta Šlezija in Vzhodna Prusija.

Po dogovoru s Poljsko pa Kohla čaka danes in jutri v Bonnu srečanje z Mihailom Gorbačovom, s katerim bo podpisal sporazum o sovjetsko-nemškem prijateljstvu, ki naj bi odprl novo fazo sodelovanja na vseh področjih. Sporazum sta obe strani ocenili, »kot najpomembnejšo politično investicijo prihodnosti«.

Gladio so ustanovili iz bojazni pred posledicami hladne vojne

NADALJEVANJE S 1. STRANI

O organizaciji Gladio je včeraj v senatu poročal predsednik vlade Andreotti. Svoj poseg je začel kar z »rojstvom« Gladia, pri čemer je omenil, da je bila glavnina njegovih 622 članov nameščena vzdolž severovzhodne državne meje. V primeru »tujega vdora« bi moral Gladio ščititi teritorij in pomembne osebnosti. Vse to se je dogajalo v začetku petdesetih let, ko je Evropa še doživljala »dramatično povojno napetost«. O reakcijah na odkritje Gladia pa je Andreotti dejal, da je to »hrupna in prepirljiva metodologija tistih, ki vsiljujejo sume in obsojajo, ne da bi počakali na preverjanje resnice; je reakcija onih, ki izkoristijo vsak argument za neusmiljen boj, in jih ne more ustaviti niti dejstvo, da s svojim zadržanjem žalijo dobro ime države, vse pa samo za to, da bi udarili svojega političnega nasprotnika«. Andreottijev polemični uvod je izzvenel kot poslednji napad na komuniste, ki so že včeraj zjutraj zahtevali njegov odstop z vlado vred. »Koliko je med nami, strankami in osebami, takih, ki so se borili proti nevarnosti, da bi vojna Italija padla v brezno avanture,

iz kakršne se tako imenovana druga Evropa z veliko težavo pobira?« Kljub ostrini Andreottijevih besed so komunisti vztrajali pri svoji zahtevi. Poleg Ingraa je odstop zahteval tudi Occhetto, ki se je včeraj mudil v Bologni: »To narekuje ustavna korektnost«, meni Occhetto, za katerega poseg v Palači Madama odraža predrznost in meji že na neodgovornost od parlamenta in države. Z Andreottijem pa je včeraj potegnili vsa KD, ki je nalašč za to sklicala sejo in ki so se je udeležili predstavniki vseh strankinih struj.

Andreottijev zgodovinski pregled Gladia je bil dokaj poglobljen, sproti pa je zagotavljal, da sta bili tako ustanovitve kot obstoj popolnoma zakoniti in da organizacija ni rovarila proti demokraciji. Ob podatku o številčnosti Gladia pa je Andreotti preciziral, da ne more navesti posameznih imen, saj bo o teh poročal parlamentarna komisija za tajne službe, ki pa mora po zakonu spoštovati tajnost. Predsednik pa je tudi zagotovil, da nihče od »gladiatorjev« ni bil nikoli vpleten v nobeno kriminalno ali prevratniško dejanje. Vendar pa Andreotti ni obrazložil, ali je v organizaciji Gladio ali med posa-

meznimi člani prišlo do deviacij. Te pomanjkljivosti niso spregledali republikanci in socialisti, ki so bili sicer zadovoljni s posegom. Andreotti je med drugim tudi priznal, da Fanfani ni bil seznanjen z obstojem Gladia v času, ko je postal predsednik vlade, leta 1987. Priznanje je Fanfani takoj izkoristil proti tistim, ki niso verjeli njegovim izjavam o »nevednosti«. »Jasnost je toliko bolj potrebna, ker bo mogoče samo tako pomiriti duhove v opoziciji,« je menil Fanfani, vendar prav opozicija opozarja, da doslej še nihče ni jasno odgovoril na vprašanja o morebitni povezavi med Gladiom in pokoli. Prav tako mu ni odpustila »laži«, da je dobil napačne informacije, ko je v parlamentu izjavil, da je bila organizacija Gladio ukinjena leta 1972. Z Andreottijevimi pojasnili pa ni bil zadovoljen niti podpredsednik vlade Martelli: »Občutek imam, da je šlo za arheologijo iz časa hladne vojne, pojasnila so bila pre malo aktualna, premalo prožna, da bi lahko zadovoljila tiste, ki še niso dobili odgovora na zastavljena vprašanja.«

Sredstva za manjšino

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ril svoje zadoščenje, ker je vlada vendar osvojila večkrat poudarjeno zahtevo, naj se zagotovijo potrebne finančne podpore slovenskim kulturnim ustanovam vsaj do odobritve zaščitnega zakona, ki naj zadevo dokončno uredi. Spetič poudarja, da je moral prejšnja leta braniti zadevno postavko v finančnem zakonu pred poskusi, da bi jo skrčili ali celo ukinili. Prav tako ni bil sprejemljiv poskus, da bi Slovenecem postavljali izbiro med perspektivo finančne podpore in zaščitnega zakona, medtem ko je bilo od vsega začetka jasno, da je podpora manjšinskim ustanovam potrebna prav zato, ker še ni bila odobrena zadovoljiva zaščita.

Vsekakor so sedaj dani pogoji, da bi bil zakon odobren še pred koncem leta in da bi torej že v prihodnjem letu zaživelo gospodarsko in kulturno sodelovanje med sosednjimi narodi tega konca Evrope.

Polemike in očitki ob proslavi revolucije

lili po proizvodni ceni (10 rubljev 20 kopejk) in še to v neomejenih količinah,« ugotavlja Urazcev. V razgovoru za »postfactum« je dejal, da je v tej manifestaciji sodelovalo veliko dijakov, učiteljev, preobeleženih oficirjev, na ta način pa bi bilo po njegovem mnenju mogoče pridobiti še veliko več udeležencev.

Urazcev meni, da je bila druga po številu udeležencev manifestacija, ki so jo pripravili radikalni narodni poslanci vrhovnega sovjeta ZSSR in Ruske federacije. V njej so prednjačili deputati Teljman Gdijan, Nikolaj Ivanov, Tatjana Korjagina, Aleksej Surkov in drugi. Prva dva sta znana kot suspendirana javna tožilca, ki sta zagrizla v »uzbeško afero«, njuni rezultati pa so pokazali, da sledi te korupcijske afere vodijo natanko v Kremelj. Tretja po velikosti je bila demonstracija v izvedbi bloka »Demokratska Rusija«, udeležila pa sta se je tudi predsednik Rusije Boris Jelcin in žu-

pan Moskve Gavril Popov. Na obeh manifestacijah, ki sta bili dobro zastraženi in treba je reči, da je moskovska milica profesionalno opravila svoje delo, dasiravno je novinarjem prekrizala marsikatero bližnjico.

Na alternativnih manifestacijah smo lahko prebrali razkošno paleto tudi najostrejših transparentov, ki niso prizanesli državnemu in partijskemu vodstvu. »Vlada ZSSR - odstopi!«, »KGB in Partija - enaki!«, »Vrhovni sovjet ZSSR - odstopi!«, »Gorbačov - današnji Lenin!«, »V ZSSR je lažje dobiti Nobelovo nagrado kot pobrati krompir s polj!«, »Za časa Brežnjeva je bil Saharov v izgnanstvu, v obdobju humanega socializma leži v grobu!«, »Leninovo delo - nezakonsko, samodržstvo in nasilje!« ... Sodeč po geslih so bile torej te manifestacije izrazito protikomunistične, protilenske in tudi protigorbačovske.

Sovjetski predsednik je na uradni slovesnosti na Rdečem trgu med drugim dejal, da verjame v narodov

razum, v njegov zdravi smisel, v čustvo odgovornosti. Poudaril je tudi, da je za uspeh potrebna strnitev vseh demokratskih sil, odločnost zoper vse skrajneže in pošteno sodelovanje vseh iskrenih zagovornikov perestrojke. Zunanji minister in član predsedniškega sveta Eduard Sevardnadze je pred sestankom z ameriškim kolegom Jamesom Bakerjem izrazil prepričanje, da incident na Rdečem trgu, v zvezi s streljanjem 38-letnega delavca iz Leningrada, nikakor ne zrcali padca zaupanja javnosti v perestrojko in njegove nosilce.

Po drugi strani pa javnomnenjska raziskava, ki so jo pod vodstvom profesorja Jurija Levade izvedli v vsežveznem centru za raziskavo javnega mnenja, ponuja zgovorne podatke. Od naključno izbranega statističnega vzorca iz desetih območij ZSSR je decembra leta 1989 dejavnost predsedniškega ZSSR odobraval samo 52% vprašanih. Januarja 1990 - 44%, maja 39%, julija 28%, avgusta 23% in letošnjega oktobra samo še 21 odstotkov vprašanih. Do rednih volitev predsednika ZSSR so še 4 leta in 3 meseci, sosedje, dogodkov pa najbrž redke prepričuje, da bo ZSSR do takrat še ostala enotna država, na temeljih socialističnega federalizma. Dezintegracijski virus se na namreč neusmiljen, ne oziraje se na govorenje o zgodovinskih novih zveznih dogovorih.

Na včerajšnji seji deželnega sveta Predsednik Biasutti o evropski integraciji

TRST — V deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine je bil včeraj govor o združenju Evrope. Na izredni seji je namreč skupščina na osnovi poročila predsednika deželne vlade Adriana Biasutti razpravljala o perspektivah nove Evrope, ki se postopoma gradi na novih temeljih. Včerajšnje izredne seje so se udeležili tudi nekateri evroparlamentarci in predstavniki družbenih, gospodarskih in kulturnih sil. Udeležba le-teh je bila sicer dokaj skromna, pri čimer pa je treba upoštevati, da so razni izvoljeni predstavniki tako v evropskem kot v italijanskem parlamentu v teh dneh zaradi različnih obveznosti polno zasedeni, zaradi česar se niso mogli udeležiti včerajšnje seje deželnega sveta F-JK, za katero so izrecno zaprosili prav evroparlamentarci, ki so bili izvoljeni v severno-vzhodnem volilnem okrožju. Predsednik Dežele Biasutti je v svojem poročilu predvsem poudaril, da morajo imeti dežele in druge krajevnice uprave svojo besedo v procesu evropske integracije. Dežele se želijo vključiti v ta proces kot protagonisti in ne kot obrobni opazovalci, ki nimajo besede pri glavnih odločitvah.

Zoperstaviti se je namreč treba centralističnim težnjam

osrednjih vlad, ki želijo v vse večji meri prevzeti vsako odločitev na svoja ramena in krajevnice ustanove potisniti v ozadje. S tem v zvezi je predsednik Furlanije-Juljske krajine Biasutti iznesel več predlogov, ki bodo v naslednji fazi predmeh številnih političnih razprav. Biasuttijemu poročilu je sledila obširna razprava, v katero so posegli tako gostje včerajšnje seje kot deželni svetovalci. Včerajšnje seje je odprl predsednik deželne skupščine Paolo Solimbergo, ki je v svojem govoru poudaril važnost tega vprašanja.

Predsednik deželnega sveta F-JK Solimbergo

Samo vsak peti slovensko govoreči na Koroškem se čuti Slovenca Na Koroškem se večja število vse manj zavednih Slovencev

CELOVEC — Izid najnovejše ankete med koroškimi Slovenci je v marsičem alarmanten: samo vsak peti slovensko govoreči se čuti Slovenca! Jedro zavednih, k slovenstvu priznavajočih se ljudi je vznemirljivo pičlo - in prejkone še naprej kopni. Zlasti skrb zbujajoče je tudi dejstvo, da kar 45 odstotkov anketiranih v družini pretežno govori nemško, se praviloma nima za Slovence in je torej že na robu popolne narodnostne asimilacije. Preostalih 35 odstotkov je nekje vmes, nihajočih med bolj ali manj medlo narodno zavestjo in ponemčenjem.

Takšne rezultate kaže anketa, ki jo je po naročilu celovškega slovenskega inštituta za proučevanje prostora Alpe-Jadran izvedel dunajski inštitut IFES.

V telefonski anketi po naključnem vzorcu so spraševali okoli 200 ljudi iz južne Koroške, ki so pritrdilno odgovorili na prvo vprašanje, ali govorijo slovensko. Ker po ugotovitvi IFES znanje slovenščine kot drugega jezika na Koroškem »komajda igra kakšno vlogo«, lahko domnevamo, da so bili anketirani slovenskega rodu.

Na vprašanje, ali v družini govorijo bolj slovensko ali pretežno slovensko ali pretežno nemško ali v obeh jezikih približno enako, je samo 26 odstotkov vprašanih povedalo, da »bolj slovensko«. Slovenščina je bolj zasidrana v družinah mlajših ljudi, do 29 let starih (36 odstotkov), najbolj pa pri tistih z maturo in visokošolsko izobrazbo (42 odstotkov).

V celnem se je samo 37 odstotkov anketiranih izreklo, da so Slovenci, vsi drugi pa so menili, da se imajo predvsem za Avstrijce ali Korošce. Pokazala se je tesna zveza med rabo slovenščine in narodno zavestjo. Samo vsak šesti tisti, ki doma govorijo pretežno nemško, se ima za Slovence, nasprotno pa osem desetih onih, ki doma govorijo pretežno slovensko. Med tistimi, ki nihajo med obema pogovornima jezika, poteka meja identifikacije s slovenstvom ta-

kole: 59 odstotkov se jih ima za Slovence, 41 odstotkov pa ne.

Ernst Gehmacher, vodja inštituta IFES, ob tem opozarja, da je prvi pogoj za ohranjanje manjšinskega jezika življenje v zaokroženem kulturnem prostoru, se pravi sredi materinščino govorečih ljudi. Koroški Slovenci imajo čedalje manj takih možnosti, kvečjemu del kmečkega prebivalstva, ki si služi kruh v domačem kraju. Druge poti za ohranjanje jezika - dejanska dvojezičnost in interkulturno življenje v družbenem okolju - pa (še) ni.

Čim več govori kdo slovensko, tem bolj bere tri slovenske tednike, posluša in gleda slovenske radijske in TV oddaje in deluje v slovenskih društvih. Med pretežno nemško govorečimi pa je le še tri do šest odstotkov bralcev, pet odstotkov jih dela v društvih, sedem odstotkov jih redno obiskuje slovenske prireditve. (Samo pri poslušanju radia in gledanju TV v slovenščini se ta skupina bolje odreže).

Značilen je tudi odnos do šole. Med pretežno slovensko govorečimi ima polovica otroke pripravljene k slovenskemu pouku med pretežno nemško govorečimi le še 28 odstotkov.

Naj pripomnimo, da so omenjeno anketo izvedli z drugimi poglobljenimi namenoma - dognati, kako ljudje gledajo na zamisel o veljavnem, demokratičnem zastopstvu koroških Slovencev v obliki nekakšne narodnostne zbornice. Samo pet odstotkov se jih je ogrelo za tako zamisel. Toda v koroški slovenski javnosti je ob tem slišati drugo, drugačno vprašanje: koliko slovenske organizacije sploh zastopajo slovensko govoreče ljudi na Koroškem? Ali drugače rečeno: ali imajo stik samo s pičlim in kopnečim »jedrom« narodno zavednih Slovencev? Kaj delajo, da bi jim prisluzili tudi tisti slovensko govoreči z »roba« pa tudi pomemben del nihajočih med dvema jezikoma, med dvema narodnima identitetama?

JOŽE ŠIRCELJ

Prva seja je bila v sredo v Kulturnem domu v Gorici

Klub slovenskih naprednih upraviteljev

GORICA — V goriškem Kulturnem domu so se v sredo zvečer sešli slovenski javni upravitelji s Tržaškega in Goriškega, izvoljeni na listah KPI oziroma na skupnih naprednih listah, da bi ustanovili Klub naprednih slovenskih izvoljenih predstavnikov. Uvodne misli na srečanju je izrekel deželni svetovalac KPI in član Slovenske komisije te stranke Miloš Budin. Vloga in pristojnost javnih ustanov, je ugotovil, so temeljnega pomena tudi za slovensko narodnostno skupnost. Za usmerjanje in določanje odnosa te ustanov do naših vprašanj odigrajo pomembno vlogo prav izvoljeni slovenski predstavniki, med katerimi je večina takih, ki so bili izvoljeni na listah KPI ali na naprednih listah. Potreba po večji koordinaciji med posameznimi upravitelji, izzivi današnjega časa tako v političnem

kakor tudi v družbenem pogledu silijo, da je prišlo do pobude za ustanovitev kluba, ki naj združuje vse predstavnike KPI in somišljenike izvoljene v javnih upravah, od rajonskih svetov do senata. S tem v zvezi je Miloš Budin predlagal, da bi bil klub širšega značaja in da bi postal klub celotne slovenske levice v zamejstvu s pristopom tudi izvoljenih predstavnikov, ki delujejo v drugih strankah in gibanjih.

Kar zadeva naloge, ki bi jih moral klub v najkrajšem času uresničiti, stoji na prvem mestu prizadevanje za sestavo skupnega predstavnika telesa Slovencev v zamejstvu. V njem naj bi se dogovorili o skupnih nastopih predvsem kar zadeva zakonski postopek za zaščito slovenske narodnostne skupnosti ter o samih odnosov do italijanske oziroma ob-

lasti v Sloveniji. To zastopstvo, ki naj bi urejalo tudi materialno pomoč Italije in matic, naj bi ga sestavljali predstavniki civilnih organizacij in predstavniki v izvoljenih javnih upravah. Ob tem naj bi klub poskrbel tudi za študijsko zasedanje, na katerem bi sestavili skupna izhodišča glede zakona o reformah krajevnih uprav, domenili naj bi se o zakonu za razvoj in zaščito Krasi in sprožili vrsto srečanj s političnimi subjekti, predvsem v Sloveniji. Koordinacijsko nalogo kluba naj bi prevzela ožja skupina ljudi iz vseh treh pokrajin, kjer živijo Slovenci. K tem uvodnim mislim je deželni svetovalac Ivan Bratina podčrtal potrebo po boljši medsebojni organiziranosti in da se izpostavi pomen izvoljenih predstavnikov, ki so bili doslej premalo vrednoteni, saj se je privilegiralo druge trenutke v življenju slovenske narodnostne skupnosti. Izvoljeni predstavniki, je dodal Bratina, imajo namreč legitimacijo od samih volilcev in do njih imajo tudi določene odgovornosti.

V razpravi je Karel Černic ugotovil, da je prišlo pozno do spoznanja o pomenu, ki ga v naši družbi imajo izvoljeni predstavniki. Dodal je, da je treba čimprej reagirati na zakon o reformi javnih uprav in se obregnil ob stranko Slovenske skupnosti, češ da se ima za najbolj legitimno kar zadeva slovenstvo. Mario Lavrenčič je podprl Budinove predloge o sestavi kluba in se zavzel, da bi bil odprt celotni slovenski levici (predlagal je ime: Klub slovenske levice). Lavrenčič je s tem v zvezi podčrtal nujnost, da tako predstavniki slovenskega telesa odločnejšo in pomembnejšo vlogo.

Nezauzanje manjšine do dela izvoljenih predstavnikov je treba takoj razpršiti, je povedala Tamaža Blažina, ki se je

zavzela za koordinacijsko in predstavniki vlogo kluba. Pri tem pa je podčrtala dejstvo, naj se pri realizaciji takega projekta ne izloči ostale manjšinske subjekte, kot so lahko krovne organizacije.

Igor Komel je nastanek kluba pozdravil kot pomembno politično potezo umestno za sedanjí čas. Ob tem je predlagal, naj bi se klub povezal tudi s forumi, ki nastajajo v Sloveniji.

Dejstvo, da tudi italijanski volilci podpirajo slovenske kandidate v levičarskih strankah na eni strani ter ugotovitev, da marsikateri katoliško usmerjen Slovenec voli KD, gre upoštevati, ko teče beseda o večji ali manjši legitimnosti določenih strank, je ugotovil Darko Bratina, ki se je zavzel tudi za empirično rešitev, kar zadeva samo sestavo predstavnštva Slovencev.

Po mnenju Anamarie Kalc naj bi bil klub tudi prispevek k dokumentarističnemu centru, ki bi služil vsem izvoljenim predstavnikom. Boris Pintar pa je naglasil nujnost take povezave, še posebej v času, ko se slovenska levica prepoznava v več strankah in gibanjih.

Nazadnje je Ravel Kodrič opozoril, da ne gre spregledati dejstva, da tudi znotraj sedanjega KPI se bodo Slovenci ločili na podlagi napovedanih front, kar pa je značilnost tudi drugih italijanskih strank in same SSK. Zato ne kaže postaviti takega okvira klubu, ki bi se izkazal za protogega. Glede naravne ujme, ki je zajela Slovenijo, je Ravel Kodrič predlagal solidarnostno pobudo s strani izvoljenih slovenskih predstavnikov. (R. Pavšič)

(Na sliki (foto Pavšič) Miloš Budin in Ivan Bratina.

Kraševci prikrajšani za TV program

SEŽANA — Sežanski izvršni svet je na minuli seji iz proračunskih sredstev za »ostale komunalne dejavnosti« namenil 500 tisoč dinarjev za sofinanciranje oddajniško-pretvorniške mreže za II. televizijski program. Sežanski delež za postavitev pretvornikov na Slavniku in Prešnici znaša 650 tisoč dinarjev, tako da bodo morali preostalih 150 dinarjev plačati prihodnje leto.

Ceprav Sežanci z navdušenjem pričakujejo izboljšanje vidnosti drugega programa, hkrati kljub nekaterim že opravljenim izboljšavam marsikje na Krasu ne morejo sprejemati niti I. programa. Na to so opozorili člani IS. Predsednik Iztok Bandelj je povedal, da morajo v takih primerih prostore za krajevnice pretvornike, antenske stolpe in infrastrukturne priključke zagotoviti naročniki, torej KS ali občina, opremo pa je dolžna prispevati TV Slovenija. Po teh pravilih krajevnice skupnosti Sežana s pomočjo JLA preureja nekdanjo obmejno stražarnico na Koroški. Tam bodo montirali krajevnice pretvornik in s tem prebivalcem občinskega središča omogočili sprejem prvega programa. Kot smo omenili, je takih lis na Krasu še več. Med drugim se bodo morali o ureditvi lokalnega pretvornika čimprej začeti s televizijski pogovarjati tudi predstavniki KS Štanjel.

J. O.

Narodnim manjšinam vsaj enake pravice kot doslej

PIRAN — Člani interesne skupine Stranka demokratične prenovе za vprašanja italijanske narodnosti iz Pirana so se med prvimi na Obali lotili razprave o osnutku Ustave. Največ pozornosti so namenili tistim določilom, ki kakorkoli obravnavajo položaj narodnosti in podprli že oblikovana stališča poslancev italijanske narodnosti v slovenski skupščini.

V Piranu so največ pozornosti posvetili 63. členu osnutka Ustave in menili, da bi moralo obveljati osnovno, že zapisano besedilo, brez nobenih različic. Osnuček namreč v prvi varianti predvideva, da bi v 63. členu zamenjali naziv in namesto »narodne skupnosti« uporabljali »narodne manjšine«. Drugi variantni predlog predvideva, da bi iz osnutka črtali možnost razvijanja gospodarske dejavnosti narodnosti in dejavnosti na področju javnega obveščanja ter založništva, razvijanja svojega šolstva ter gojenja odnosov z matičnim narodom. Črtali naj bi tudi zapisani del besedila, da jim pri tem

gumno pomaga republika. Tretji variantni predlog pa predvideva črtanje besedila, ki obvezuje neposredno zastopnost narodne skupnosti, oziroma manjšine v lokalni samoupravi in v državnem zboru.

V Piranu so bili odločno proti tem različicam. Prepričani so, da bi morala nova slovenska ustava zagotoviti italijanski in madžarski manjšini najmanj toliko pravic, kot jih zagotavlja zdajšnja ustava. Zato so menili, da bi morali pripadniki narodnosti ohraniti tudi pravice v okviru lokalne uprave. Poleg besede občina pa naj bi v ustavi večkrat uporabili tudi besedo regija, kar pomeni, da bi naj bile občine posamično ali kot regionalne skupnosti zastopane v zboru regij republiškega parlamenta. Dodajmo le še, da tudi te razprave niso organizirali v Tartinijevi hiši (sicer sedežu vseh pripadnikov narodnosti), kar je le zunanji kazalec razdvojenosti znotraj italijanske manjšine iz piranske občine.

BORIS ŠULIGOJ

Jože Šušmelj pri Biasuttiju

TRST — Predsednik deželne vlade Adriano Biasutti je včeraj sprejel novega generalnega konzula v Trstu Jožeta Šušmelja.

V ospredju prirščnega pogovora so bila vprašanja, ki zadevajo odnose med Furlanijo-Juljsko krajino in Jugoslavijo, v širšem kontekstu italijansko-jugoslovanskih odnosov in odnosov s članicami delovne skupnosti Alpe-Jadran. Biasutti in Šušmelj sta se še posebej zaustavila - kot je rečeno v tiskovnem poročilu - ob vprašanjih, ki zadevajo izvajanje osimskih sporazumov in ob problemih italijanske manjšine v Jugoslaviji in slovenske v Italiji.

Berite

»Novi Matajur«

Tudi na Tržaškem odpadla dvodnevna stavka Cariniki še petnajst dni ne bodo delali v nadurah

Tudi tržaški cariniki danes in jutri ne bodo stali, vendar pa še petnajst dni ne bodo delali v nadurah. Tako so sklenili na včerajšnjem precej razburkanem zasledanju, ki je bilo v Starem pristanišču. Za takšno stališče, ki je bilo izraženo v eni od dveh predlaganih resolucij, so se opredelili tako člani vsedravnega sindikata te kategorije, ki so sodijo v konfederacijo CGIL-CISL-UIL, kot tudi člani avtonomnih sindikatov SINAFI-CISAL in sindikalnega združenja funkcionarjev, ki je vključeno v DIRSTAT.

Kot smo v našem dnevniku že poročali, so sindikalni predstavniki carinikov oklicali tri dni splošne stavke, prvi dan popolne prekinitev dela so izvedli v ponedeljek, medtem ko bi morali stavkati še danes in jutri. Na vsedravnih ravni so se sindikati CGIL-CISL-UIL odločili že v torek zvečer, da prekličejo preostala dva dneva splošne stavke, vendar pa vse do včeraj dopoldne ni bilo točno znano, kakšno stališče nameravajo zavzeti cariniki, ki so zaposleni v tržaški pokrajini.

V deželnem okviru ima namreč avtonomen sindikat CISAL veliko privržencev in zato je bilo precej verjetno, da bo velik del carinikov soglašal s stališči te sindikalne organizacije (predvsem glede odpovedi dveh dni stavke). Različni pogledi je prišla do izraza tudi na včerajšnji tržaški skupščini, na kateri so najprej sprejeli sklep o preklicu dveh že napovedanih dnevih splošne stavke, nato pa raz-

pravljali o dveh predlaganih resolucijah. Predlagatelji prve resolucije so odločno zagovarjali nujno, da se še petnajst dni nadaljuje »bela stavka«, medtem ko so podpisniki druge predlagali premor »za razmislek« v pričakovanju izidov razgovorov na finančnem ministrstvu.

Ko je bila v teku skupščina, tudi še ni bilo znano, če bo že danes stopil v veljavo pooblaščen dekret, ki podaljšuje delovni urnik carine s šestih na deset ur dnevno, s tem da uvaja izmene (tako bi Italija sprejela »delovne navade« ES glede urnikov carin). Dekret posega prav na enega izmed najbolj žgočih vidikov spora med cariniki in finančnim ministrstvom, saj se je izkazalo, da redno delovanje carin na obmejnih področjih ni mogoče brez nadurnega dela.

Vsekakor pa ostaja še vrsta odprtih vprašanj, ki jih na dosedanjih razgovorih z ministrom Formico še niso rešili. Vendar pa je po presoji sindikalnih predstavnikov v zadnjih dneh prišla do izraza dovolj širša pripravljenost sogovornikov in zato zaenkrat cariniki ne nameravajo zaostrovanje soočanja s splošnimi stavkami.

Odločitev tržaških carinikov, da dobra dva tedna ne delajo v nadurah, pa seveda ne bo blagodejno vplivala na precej kaotičen položaj na Tržaškem. Že včeraj se je npr. na prometnem postajališču pri Fernetičih spet nabralo veliko tovornjakov, saj so jih cariniki zaradi udeležbe na dopoldanski skupščini pregledali le malo.

Pogovor s profesorico slovenščine Andrejo Duhovnik Antoni Kako se učijo slovenskega jezika v Jadranskem zavodu v Devinu

Ko bi vsakdo govoril izključno v svojem jeziku, bi v Jadranskem zavodu združenega sveta v Devinu vladala prava babilonska zmeda. Pomislimo le, da njegovi gojenci prihajajo iz 60 različnih držav! Prav zato v zavodu uporabljajo kot obvezen skupni jezik angleščino. Toda s tem drugi jeziki ne izginejo. Nasprotno, vodstvo zavoda pripisuje v samem vzgojno-izobraževalnem procesu velik pomen tudi t. i. jezikom okolja in še zlasti materinim jezikom gojencev. Med temi je seveda tudi slovenščina, ki je po eni strani vendarle v rabi tudi v Devinu in širši okolici, po drugi strani pa je vsaj do- sledj vedno bila materin jezik večje ali manjše skupine zavodskih gojencev.

»Slovenščina ima pri nas poseben status, ki pa ga bi bilo po pravici treba še nekoliko boljše opredeliti,« nam je povedala profesorica slovenščine v devinskem zavodu Andreja Duhovnik Antoni. »V tem akademskem letu je slovenščina materin jezik šestih gojencev, ki se je kot takega tudi učijo. Poleg tega velja podobno kot italijanščini za jezik okolja, vendar za razliko od italijanščine ne sodi v ožjo skupino jezikov, v kateri so še angleščina, francoščina, španščina in nemščina, ki imajo status glavnih jezikov in se jih med drugim gojenci lahko redno učijo kot tuje jezike.«

Prof. Antonijeva ima za sabo sicer kratko, a dokaj pestro službeno pot. Iz slavistike je diplomirala leta 1981 na Univerzi v Ljubljani, nato pa je slovenščino poučevala na univerzah v

Prof. Andreja Duhovnik Antoni

Krakovu na Poljskem, v Ljubljani in v Vidmu ter na slovenskem klasičnem liceju v Gorici. V Jadranskem zavodu združenega sveta v Devinu službuje nepretrgoma od akademskega leta 1983-84. Število slovenskih gojencev je v vsem tem času zelo nihalo, saj jih je bilo tudi že 12 hkrati. Letos jih je, kot rečeno, 6, in sicer 4 prihajajo iz Republike Slovenije, 1 iz avstrijske Koroške, 1 pa iz Trsta. »Škoda, da jih ni kaj več, zlasti iz Italije,« je pripomnila prof. Antonijeva. »To bi po eni strani povečalo informacijo o sloven-

ski stvarnosti v samem zavodu, kar bi vsekakor bilo zaželeno, po drugi strani pa bi nudilo večjemu številu naših mladih možnost, da bi dobili širšo, mednarodno odprto formacijo, ki večkrat omogoča tudi vzpostavitev pravičnejšega odnosa do lastne narodnosti. Nisem še opazila, da bi zavodski gojenci živeli svojo narodnostno pripadnost tako boleče, kot jo večkrat mladi v Trstu.«

A vrnimo se k učenju slovenščine v devinskem zavodu. Kot rečeno, jo za zdaj tu poučujejo le kot materin jezik nekaterih gojencev. To z določenega vidika ni niti tako malo, če pomislimo, da materin jezik predstavlja enega izmed sedmih predmetov, ki jih predvideva dveletni zavodski učni načrt (poleg materinščine se gojenci morajo učiti še angleščino, italijanščino, po en naravoslovni in družboslovni predmet, matematiko in še en predmet po izbiri). V Zavodih združenega sveta, med katere sodi devinski, kot tudi sploh v mednarodnih licejih velja namreč materin jezik za nekakšen ključ, s katerim si morajo gojenci odpirati pot do znanja, zlasti na področju humanistične izobrazbe. To se odraža v samih učnih programih in sploh v načinu poučevanja slovenščine, ki je precej drugačen od tistega, ki smo ga vajeni v naših solah.

»Če bi morala v nekaj besedah opredeliti razliko, bi rekla, da mi skušamo ne toliko izobraževati v smislu nekega enciklopedičnega znanja, kolikor vzgajati,« je pojasnila naša sobesednica. »Tako se npr. mi ne ustavljamo pri splošnih zgodovinskih ali drugačnih pregledih književnosti ipd., temveč se skušamo večstransko pogledati v posamezne literarne ali jezikovne pojave in probleme. Veliko pozornost namenjamo branju literarnih besedil ter kritičnemu razmišljanju in izražanju o njih, pri čemer seveda izpopolnjujemo tudi svojo jezikovno znanje.«

Dveletni študij slovenščine - kot sicer tudi drugih materinim jezikov - obsega več delov. Gojenci morajo preučiti v svojih jezikih kakih 5 del iz svetovne literarne zakladnice. Kar zadeva slovensko književnost, pa študij obsega: 1. spoznavanje temeljnih književnih del, 2. poglobitev posameznih literarnih tem ali problemskih sklopov in 3. prosto temo. Po tej delitvi se ob koncu drugega leta odvija tudi preverjanje znanja na zaključnem izpitu, se pravi na mednarodni maturi.

»Dijaki so nad takšnim učenjem navadno dokaj presenečeni, saj ga niso vajeni,« je povedala prof. Antonijeva. »Povedati pa tudi moram, da gre za precej zahteven študij, ki od dijakov terja aktiven pristop. Ni dovolj poslušati in beležiti, treba je sodelovati.«

Kot rečeno, velja slovenščina v devinskem zavodu tudi za jezik okolja. Ta njen status se zdaj konkretno odraža edino v dejstvu, da je poučevanju slovenščine namenjenih več rednih učnih ur kot pa za druge »stranske« jezike. Mogoče bi se njen status jezika okolja lahko odražal še v čem, če bi prišla primerna spodbuda - iz okolja.

M. B.

SSk: Italija naj izpolni obveze do Slovencev

Izvršni svet Slovenske skupnosti je na včerajšnji seji obsodil dejstvo, da Republika Italija, petnajst let po podpisu Osimskih dogovorov, še ni izpolnila svojih obveznosti do slovenske narodnostne skupnosti. Kot beremo v tiskovnem poročilu s seje, so na njej tudi izrazili solidarnost prebivalcem Slovenije, ki so jih prizadele katastrofalne poplave, in pozvali vse, naj gromotno prispevajo za pomoč preko številnih nabilarnih pobud, če želijo tudi na tekoči račun: Slovenska skupnost (c/c 10594349) s pripisom »za poplave«. Solidarnost je Slovenska skupnost izrazila tudi miljskim Slovincem po podtaknjenem požaru, ki je razdeljal zgradbo zadruge Vesna.

Na včerajšnji seji - beremo tudi v tiskovni noti - je Izvršni svet SSK nadalje pozitivno ocenil akcijo za seznanjanje javnosti z načrti, ki grozijo z nadaljnjo in dokončno odtujitvijo slovenske zemlje na Krasu. Zelo kritično pa je presodil pristop večinskih strank do SSK na vseh ravneh. Pobuda slovenskih komunistov v oblikovanjem kluba levičarskih izvoljenih predstavnikov pa po oceni SSK predstavlja izraz in prvo stopnjo priznanja nujnosti samostojnega nastopanja, za kar se je stranka lipove vejice od vedno zavzemala.

Deželna vlada bo kmalu razpravljala o osnutku za razvoj kraškega območja

Deželni koordinacijski odbor za vprašanja teritorija, ki združuje predstavnike vseh oddelkov deželne uprave, ki se ukvarjajo z zaščito in z načrtovanjem teritorija, je včeraj izrekel povoljno mnenje o zakonskem osnutku za zaščito in za razvoj tržaškega in goriškega Krasa, ki ga je oblikoval deželni odbor za prostorsko načrtovanje Carbone. Osnutek, ki govori tudi o ustanovitvi Kraškega parka in o izrednih ukrepih za razvoj Kraške gorske skupnosti, bo v kratkem v zvezi v pretes deželna vlada, ki ga bo po odobritvi predložila deželnemu svetu, ki je pristojen za njegovo dokončno uzakonitev. Postopek za odobritev tega zelo pomembnega normativna je torej v polnem teku, v tem trenutku pa spriči številnih obvez deželne skupščine in odbora ni mogoče napovedati kdaj bo pravzaprav stopil v zaključno oziroma v odločilno fazo. Deželna telesa bodo v kratkem začela obravnavati proračunske dokumente, zato je pričakovati, da bo zakon o Krasu priromal v deželni svet predvidoma v začetku prihodnjega leta.

Carbone je v včerajšnji izjavi za deželno tiskovno agencijo poudaril, da ima ta zakonski predlog za cilj celovito ovrednotenje kraškega teritorija, glede parka pa se navezuje na določila, ki jih je Dežela s tem v zvezi spre-

jela že pred časom. Posebno pozornost posveča zaščiti kraških naravnih pojavov in dolin, predvideva pa tudi finančna sredstva za bonificiranje opuščenih kamnolomov in odlagališč za smeti ter za ovrednotenje gozdnega bogastva.

Kot rečeno, načrtuje Dežela nove pristojnosti za gorsko skupnost, ki bo, kot podčrtuje Carbone, imela na razpolago izredna finančna sredstva za urbanistično sanacijo starih jeder kraških vasi, za gradnjo javnega večnamenskega centra na Opčinah in za delovanje načrtovanega Laboratorija za kraške raziskave, ki bo imel sedež na Proseku v prostorih bivše karabinijske postaje. Deželna uprava namerava s tem zakonom financirati razvojni plan KGS, ki ga je izdelal SLORI,

posebno pa obrtniški center in center za kulturno ter športno dejavnost na Krasu, poleg seveda tradicionalnih posegov v korist kmetijstva in živinoreje. Zakonski predlog bo določal tudi nove pristojnosti za Pokrajino Trst, posebno na področju urbanistike, a tudi kmetijstva in gozdarstva. Po novem naj bi imela pokrajinska uprava primarne kompetence tudi v gospodarskem sektorju, posebno kar zadeva lokacijo novih industrijskih, trgovskih in obrtniških dejavnosti. O vseh argumentih, pravi še deželni odbor za prostorsko načrtovanje, bo tekla beseda na pokrajinski konferenci o teritoriju. Točnega datuma tega pomembnega in tolikokrat obljubljenega srečanja pa še niso določili.

Skupščina zgoniške sekcije KPI

Zgoniška sekcija KPI Just Pegan prireja danes ob 20.30 v prostorih KD Rdeča zvezda v Saležu aktiv vseh članov sekcije. Osrednje točke zborovanja bodo priprave na bližnji vsedravnji kongres KPI in razprava o vsem, kar je še s tem pomembnim dogodkom povezano (različne resolucije, simbol in ime stranke, zaključki nedavne programske konference itd.). Poleg tega pa bo tekla beseda tudi o položaju naše narodnostne skupnosti v luči nedavnih advicij o Maccanico-vem zaščitnem predlogu. Uvodno poročilo bo imel zgoniški župan in predsednik strankine slovenske komisije Miloš Budin.

Pogovor s Kiljanom Ferlugo pred jutrišnjim občnim zborom DSMO »Čaka nas še veliko dela«

Društvo Slovencev miljske občine se pripravlja na svoj redni občni zbor, ki bo jutri ob 19.30 v Slovenskem centru v Miljah, kjer imajo svoje sedeže občinski otroški vrtec, domača osnovna šola, pa tudi društvo samo.

Kiljan Ferluga, dolgoletni družbenopolitični delavec, bivši odbornik v miljski občinski upravi, je tudi 15 let predsednik tega društva, torej toliko časa, kolikor to društvo obstaja in deluje.

»Mislim, da je prišel čas, da prepustim svoje mesto mlajšemu nasledniku, takšnemu, ki bo imel nove, sveže ideje glede delovanja našega društva, ki bo znal pritegniti s svojimi pobudami še večje število mladih. Saj se je naš odbor vsa ta leta trudil po svojih močeh. Marsikaj smo napravili, a morda bi novim silam uspelo še več.«

Tako je začel svoj pogovor z nami Kiljan Ferluga, ki ga Slovenci miljske občine cenijo zaradi njegove predanosti, razgledanosti in poštenega odnosa do delovanja društva, ki se ne omejuje le na kulturne in družabne prireditve, temveč je v tej občini prisotno tudi v vseh problemih, ki zadevajo politično in socialno delovanje.

»Naše načelo je bilo vedno, da smo si vsi ljudje enaki in da je prav, da tudi vsi uživamo enake pravice. To, da smo bili Slovenci vedno zapostavljeni, nam je povzročalo veliko težave. Pa nismo vrgli puške v koruzo. Še vedno se nam zdi pravilno, da se borimo za naše pravice, proti potvarjanju imen naših krajev in ljudi, za spoštovanje vsega, kar nam že ustava določa. Da bi dosegli pozitivne rezultate v tem boju, smo se skušali navezati na vse politične, pa kulturne in druge sile, ki bi nam bile lahko v pomoč in oporo.«

Tako nam je Kiljan omenil sodelovanje z občinsko upravo, kjer jim je uspelo doseči dokajšnje sodelovanje in pomoč pri PSI, KD in seveda pri KPI. Ker Slovenska skupnost ni bila zastopana v miljski občini, je Društvo preko svojih članov skrbelo, da je bil eden od kandidatov za sodelovanje v občinski upravi tudi predstavnik te stranke.

Potem je prišlo do ustanovitve mešanega pevskega zbora Jadran, ki deluje sedaj že 12 let. Zbor redno sodeluje na

reviji Primorska poje, enkrat je nastopil tudi na reviji cerkvenih pevskih zborov, nato pa je nastopal na številnih prireditvah od Trsta do Kučebrega v Istri (organiziral je na primer prvi koncert slovenskih božičnih pesmi v miljski stolnici).

»Največ skrbi smo vedno posvetili naši šoli, kjer smo ustanovili slovensko sekcijo v Miljah. Vsako leto organiziramo tudi tečaj »Spoznavajmo svoj kraj, preteklost in navade.«

Društvo redno organizira poletne veselice, s katerimi zaključuje sezono, Prešernove proslave, ob okroglih obletnicah tudi Gregorčičeve proslave, filmske večere, predavanja in razstave domačih likovnikov. Na sedežu društva prihajajo redno številni slovenski časopisi, med katerimi tudi naš dnevnik.

Odbor, ki ga sestavljajo predsednik, tajnik, blagajnik in referenti za razna področja, se redno sestaja dvakrat mesečno.

»Seveda imamo tudi mi probleme, kako pritegniti v društvo čim več mladih. Poskusili smo že z raznimi iniciativami. In še najbolj je uspela glasbena skupina, ki jo nameravamo sedaj razširiti na dijakle in študente, ki bi se bavili z bolj moderno in sodobno glasbo.«

»Čaka nas seveda še veliko dela, posebno sedaj, ki so nam zažgali sedež naše zadruge, v katerem so bili predvideni tudi prostori za dejavnost društva samega, predvsem pa za delovanje mladih. Preiskave o požigu še tečejo in prav gotovo ne bomo mogli začeti z obnovitvenimi deli pred pomladjo.«

Na občnem zboru bodo počastili 15-letnico delovanja društva. Zato bo vzdušje bolj svečano in bo nastopil tudi zbor.

»Vesel bi bil, če bi ta zbor pomenil za naše društvo pomembno prelomnico in začetek še večje in bolj angažirane vsestranske dejavnosti.«

NEVA LUKEŠ

Beseda je tekla o aktualnih in žgočih problemih v kmetijstvu Deželni odbornik Benvenuti gost Kmečke zveze v Trstu

Kmečka zveza je imela včeraj v gosteh deželnega odbornika za kmetijstvo Ivana Benvenutija. Deželnega predstavnika so na sedežu KZ sprejeli predsednik Alfonz Guštin, podpredsednika Silvano Ferluga in Alojz Debellis, tajnik Edi Bukavec in nekateri odborniki. V pogovoru so deželnemu odborniku orisali splošno stanje kmetijstva na Tržaškem in nekatere specifične probleme, med katerimi naj omenimo razlastitve, omejevalne proizvodne kvote EGS na področju živinoreje, vprašanje Kraške zadružne mlekarne, cvetličarski center na Proseku, katerega upravljanje je deželna ustanova ERSa izročila furlanskim cvetličarjem in načrtovanje kraškega parka.

Odbornik Benvenuti se je obvezal, da se bo omenjenim problemom in vprašanju tržaškega kmetijstva nasploh podrobneje posvetil, pri tem pa je poudaril, da se Dežela trenutno bori za ohranjanje svoje avtonomije in to predvsem na finančnem področju, saj naj bi se po predvidevanjih finančnega zakona državi prispevek samo na kmetijskem področju znižal kar za 20 milijard lir.

Na sliki (foto Magajna) odbornik Benvenuti (na sredi) s predstavniki KZ.

Na seji slovenskega šolskega odbora Potrjen sklep o bojkotu volitev v 18. šolski okraj

Slovenski Enotni šolski odbor za tržaško pokrajino se je sestel v torek v skoraj popolni sestavi. Z izjemo predstavnika SKGZ so se namreč seje udeležili predstavniki PSI Branko Pahor in Stanko Prašelj, za SSK Alojz Tul, za KPI Anamarija Kalc, za SSO Marij Maver, za Sindikat slovenske šole, ki je sestanek tudi sklical, pa Josip Pečenko, Živka Marc in Stanko Skrinjar. Z ozirom na forfait, na katerega so nas politiki že skoraj navadili, je novost kar spodbudna in jo je potrebno primerno poudariti.

Glavna točka dnevnega reda je bila razprava o bližnjih volitvah v 18. šolski okraj, ki zajema tudi slovenske šole iz miljske in dolinske občine ter šole, ki sodijo v vzhodni del tržaške občine. V razpravi so udeleženci enotno ugotovili, da ni nobenega posebnega razloga, ki bi spreminjal dosedanje načelno odločitev o bojkotu. Temeljni razlog je naša zahteva po avtonomiji slovenske šole, sledijo pa drugi, ki so tudi dovolj utemeljeni, v prvi vrsti perspektiva Macanicovega zakona o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti, ki naj bi urejal tudi vprašanje slovenske šole. Mimo slovenske specifičnosti pa so udeleženci ugotovili, da se je vloga 18. okrajnega sveta dejansko izvotila, saj je bil organ večkrat neuspešen. Delovanje (beri nedelovanje) šolskih zbornih organov je v Italiji sploh pod vprašajem, tako da se že pripravlja njihova reforma.

Pri tem pa je ravnatelj Pečenko opozoril, da se bojkot nanaša le na vo-

litve 18. okraja in da ga nikakor ne gre tolmačiti kot nezaupanje v šolske organe ali kot alibi za bojkot drugih zbornih teles, kot so denimo zavodski sveti. Vprašanje pokrajinskih svetov in deželne komisije za vprašanja slovenske šole pa je zaenkrat dokaj zamotano in zelo verjetno je, da bo zaščitni zakon precej spremenil ta scenarij, tako da Enotni odbor o tem ni globlje razpravljaj.

Pač pa se je odbor dotaknil problema združevanja šol in ravnateljstev na Tržaškem, konkretno priključitve rojanske šole F. Erjavca prošeški F. Levstik. Člani odbora so ugotovili, da sponz Deželne uprave sodišča ni rešil vprašanja, saj se mora TAR o njem še dokončno izreči, zato je treba pozorno slediti razvoju dogodkov in temu primerno ukrepati. Zamrznitev skrbnikovega ukrepa je vsekakor zgorel primer, kako se lahko učinkovito upiramo ukinitvam, ki bodo v skladu z racionalizacijo šolskega sistema prav gotovo sledile.

Filmski večer

V dvoran v Ul. Madonnina 19 bodo danes ob 18. uri predvajali film »Tigers Coat«, v katerem nastopa znana umetnica furlanskega porekla Tina Modotti. Film so posneli leta 1970. Predvajanje prireja krožek Che Guevara v sodelovanju z videmskim filmskim krožkom Tina Modotti.

Odrpli so jo sinoči v Galeriji Tržaške knjigarne Na ogled je zanimiva razstava izdelkov s tečaja za animatorje

V Galeriji Tržaške knjigarne so sinoči odprli razstavo, ki ni bila običajno srečanje enega ali več umetnikov z občinstvom, temveč priložnost, ob kateri so se s svojimi izdelki predstavile udeleženke tečaja, ki ga je Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje s sodelovanjem Zveze slovenskih kulturnih društev izpeljal za animatorje na družbeno-kulturnem področju.

Kot je ob predstavitvi razstave povedala tajnica Zveze slovenskih kulturnih društev Nives Košuta, postaja lik animatorja tudi v naši deželi vedno bolj profesionalno definiran in potreben, in to tudi zaradi novih normati-

vov, ki tudi pri nas preurejajo in dopolnjujejo področje družbenega skrbstva. Tečaj, ki se je začel novembra lani, končal pa maja letos, je obsegal različna področja, od zgodovinskih osnov animacije do analize odnosov med javnimi ustanovami in profesionalnim likom animatorja. Vse to skozi prikazovanje različnih izraznih tehnik, ki naj bi jih potem seveda animatorke pri svojem delu z otroki uporabljale. »Razstava je torej rezultat,« je še dejala Košutova, »resnega dela, ki ga je opravila likovna delavnica, ki jo je vodil Alberto Cerchi in ki je tečajnicam

odprla vrsto možnosti glede raziskovalne, pa tudi vzgojno uporabne likovne govornice.«

»Naša pot skozi animacijo« je zapisano na v galeriji razobešenem lepaku, ki predstavlja veliko drevo s številnimi koreninami - idejami, ki so vsaka zase plod številnih dejavnosti, ki so potekale v okviru omenjene likovne delavnice in tečaja nasploh. Tu gre za gledališke tečaje, tečaje za vzgojitelje, ki delajo z mladostniki. Sem sodijo Potujoči potepači, lutkovna dejavnost, razni laboratoriji, ki so potekali po celotnem ozemlju tržaške pokrajine, poletna središča, pa tudi poletno središče v Ceneboli v Beneški Sloveniji. Nekaj besed je na razstavi spregovoril tudi vodja galerije Franko Vecchiet, sami pa smo se razgovarjali s tremi animatorkami, ki so nam predstavile svoja dela, in sicer z Nevo Bak, Vero Gulič in Jasno Tomsič.

N. L.

Na sliki (foto Križmančič) sinočnje odprte svojevrstne razstave v GTK.

V okviru tečaja, ki ga prireja Sindikat slovenske šole za učitelje, bo danes ravnatelj Pino Pečenko predaval o organizaciji in delovanju ministrstva za šolstvo in o delegiranih odlokih. Predavanje bo v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3, ob 17. uri.

Gost iz Slovenije obiskal Center za raziskave

Včeraj je obiskal padriški raziskovalni center predstavnik Raziskovalne skupnosti Slovenije Milan Kuret, ki je imel razgovor s predsednikom znanstvene ustanove Romeom in z jugoslovanskimi strokovnjaki, ki sodelujejo s padriškim centrom. Ti izvedenci so prejeli posebne študijske štipendije na osnovi sporazuma med Republiko Slovenijo in tukajšnjim Centrom za znanstvene in tehnološke raziskave. Zaposleni so v glavnem v tehnološkem laboratoriju TASC, v konzorciju za fiziko in v znanstvenih laboratorijih družbe »Sincrotrone Trieste«. Kuret in Romeo pa sta se pogovarjala tudi o širšem strokovnem sodelovanju med Raziskovalno skupnostjo Slovenije in padriškim Centrom za znanstvene in tehnološke raziskave.

■ Italijanska ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture obvešča, da je v teku zbiranje predpiso-ov za tečaje slovenščine različnih stopenj za odrasle in otroke. Tečaji se bodo začeli v tem mesecu, ustanova pa nudi članom sindikatov CGIL, CISL in UIL različne olajšave in možnost brezplačnega obiskovanja. Podrobnejše informacije dobite vsak dan razen sobote v tajništvu v Ul. Valdirio 30 (2. nad) od 17. do 19. ure.

FILT-CGIL: preveč tržaških železničarjev se poslužuje možnosti za predčasno upokožitev

Predčasne upokožitve skrivajo - kot veliko drugih vprašanj - sončne in senčne plati. Tokrat se o upravičenosti množičnega posluževanja te možnosti sprašuje sindikalno združenje železničarjev FILT-CGIL. V tiskovni noti, ki jo je v zvezi s tem izdelalo deželno tajništvo FILT-CGIL, sindikat opozarja na dejstvo, da se je zakona št. 141/90 doslej poslužilo veliko oseb. Na njegovi osnovi lahko namreč zaposlijo za predčasno upokožitev železničarji, ki niso ali ki so v zadovoljivem zdravstvenem stanju, s tem, da morajo imeti slednji več delovnih let. Vsem pa »darujejo« sedem let delovne dobe, vendar pa morajo »zdravi železničarji« delati na področjih, kjer obstaja odvečna delovna sila.

Kot piše v noti, pa obstajajo tudi upravičeni sumi, da tako s strani železniške uprave kot tudi neposrednih interesentov prihaja do izraza elastična interpretacija zakonskih določil. Prvega oktobra je bilo namreč upokoženih več kot 400 železničarjev, zaradi česar je v tržaškem okrožju nepokritih približno 650 mest. Na oktobrskih pogajanjih v Rimu so se sicer dogovorili za 45 novih namestitev in za 120 »pomožnih«, vendar je treba računati še z novim valom predčasnih upokožitev.

V odprtem pismu Pokrajinski zvezi neposrednih obdelovalcev

Cvetličarsko-vrtnarska zadruga zavrača predlagane spremembe v upravljanju Cvetličarskega centra

Predsednik Cvetličarsko-vrtnarske zadruge M. Starc je v zvezi s spornim vprašanjem upravljanja Cvetličarskega centra na Proseku poslal Pokrajinski zvezi neposrednih obdelovalcev odprto pismo, ki ga zaradi pomembnosti obravnavane teme objavljamo v celoti. Stališče Pokrajinske zveze neposrednih obdelovalcev smo v našem dnevniku objavili 31. oktobra.

Spoštovani, z velikim zanimanjem in nič manjšo pazljivostjo sem prebral članek v italijanskem tržaškem glasilu z dne 28. 10. 1990 in tiskovno poročilo z dne 26. 10. 1990, ki zadeva vsaj posredno Cvetličarsko zadrugo, ki ji predsedujem. Dolžnost mi narekuje, da Vam s tem v zvezi posredujem svoje mnenje.

Dovolite mi najprej, da se dotikam prej omenjenega članka, iz katerega izhaja, da je Vaš upravni odbor ugotovil nevzdržnost stanja, do katerega je prišlo pri upravljanju Cvetličarskega centra na Proseku. S tem se popolnoma strinjam. Ne strinjam se pa z dejstvom, da je bil izrečen greh, zamolčan pa grešnik. Se manj sprejemljivo pa je dejstvo, da je Deželna ustanova za razvoj kmetijstva, dosedanj upravitelj Centra, ob iskanju nove, sicer prepotrebne rešitve popolnoma spregle-

dala Cvetličarsko zadrugo, ki včlanjuje večino domačih cvetličarjev, to se pravi tistih, katerim je bil v prvi vrsti namenjen proseški center. Prav tako so bile seveda potisnjene v stran vse ostale tržaške ustanove in organizacije, ki se ukvarjajo s kmetijstvom.

V istem članku beremo, da sta bili pri bodočem upravljanju Cvetličarskega centra zainteresirani (v italijanščini je bil sicer rabljen glagol »coinvolgere«, ki ima še reduktivnejši pomen) videmska univerza in Deželno združenje cvetličarjev. V tiskovnem sporočilu Vaše zveze pa piše, da so se Vaši odborniki na seji dne 18. 10. 1990 strinjali z ERSa, da bi proseškemu centru dali novega zagona in ob pomoči dveh zgoraj omenjenih institucij. Resnica, ki je bila skrbno zamegljena, pa je drugačija. Univerza v Vidmu in Deželno združenje cvetličarjev ne bosta, kot Vi trdite, pomagala upravljati proseški center, ker ga bosta enostavno polnopravno upravljala. Upravljanje centra bo po novi konvenciji, ki jo Vaša organizacija odobrava, prešlo popolnoma v netržaške roke. Izključena je iz tega, in to velja še enkrat poudariti, naša Zadruga, za mnenje katere se niste nikoli pozanimali, kot se niste

glede na sklepe, ki ste jih sprejeli, nikoli primerno poučili o vzrokih, ki so botrovali dosedanjemu neuspešnemu upravljanju Cvetličarskega centra. Priznavamo sicer, da ste ob zgoraj omenjenem odobravanju potlačili solzico, ko obsojate dejstvo, da ni bila v zadostni meri upoštevana prisotnost tržaških cvetličarjev v odboru, ki bo upravljal center in načrtoval eksperimentiranje. Sprašujem pa se, kako lahko pridete do takih protislovij. Na eni strani sprejemate rešitev, ki je za vse nas ponižujoča, po drugi pa istočasno priznavate, da je v tej rešitvi obsodbe vredna nezadostna prisotnost tržaških cvetličarjev. Kot da bi ta nezadostno upoštevana prisotnost (kjer je beseda nezadostno seveda olupševalnica glede na predlagano rešitev) ne bila dovolj tehten razlog za odklonitev na novo predlaganega načina vodenja centra.

Toliko v vednost našim cvetličarjem in nasploh kmetovalcem. Prav je, da so točneje seznanjeni z usodo, ki preti proseškemu centru. Sami naj odločijo, če se Vaša tozadovna stališča lahko istovetijo z njihovimi interesi ali ne.

S spoštovanjem
Predsednik
M. Starc

Tatici s preizkušeno metodo izmaknili zlato ogrlici v vrednosti pet milijonov lir

Kljub temu da je metoda že dolgo znana, se je z njo pustil preliščiti še en tržaški zlatar. Zgodilo se je včeraj dopoldne v zlatarni Alabarda v Ul. XXX. Oktobra, katere lastnik je 58-letni Aldo Tovornik, stanujoč v Ul. Solitro 1/1. Malo preden je poklical policijske agente, so v njegovo prodajalno stopile štiri jugoslovanske in ustvarile pravo (sicer klasično, kadar gre za nečedne namene) zmešnjavo na prodajnem pultu, saj so si hotele ogledati celo goro dragocenega nakita. Medtem ko je kazalo, da imata dve izmed njih resen namen, da bi kupili par uhanov in sta se zato začeli s Tovornikom pogajati za ceno, sta ostali dve jugoslovanki na hitro zapustili trgovino. Komaj sta odšli, pa je lastnik zlatarne posumil, da nekaj ni v redu. Dovolj mu je bil le bežen pogled na razstavljeno blago in že je ugotovil, da sta zmanjkali zlato ogrlici, ki skupaj veljata celih pet milijonov lir.

Ko so prišli agenti letkega oddelka, so identificirali jugoslovanki, ki sta ostali v trgovini in ki sta jim dokazali, da nista ničesar izmaknili. Za drugima dvema pa niti sledu, izginiti sta, kot da bi se vdrla v zemljo. Tovorniku pa bo škoda, ki jo je utrpel, povrnila zavarovalnica, pri kateri se je zavaroval pred krajo.

Nočna pojedina tатов v gostilni

Lastnik gostilne »Da Mario« ob Reški cesti št. 308, 40-letni Giuseppe Macor, je včeraj zjutraj doživel več kot neprijetno presenečenje: ko je stopil v lokal, je opazil, da je bila ponoči v njem prava gostija. Ker sam o tem banketu ni ničesar vedel, je brž poklical policijske agente.

Po natančnejšem pregledu so preiskovalci z lastnikom gostilne ugotovili, da so neznani nepridipravi vlomili v lokal skozi okno na vrtni strani poslopja in se polastili zneska okrog milijon lir, ki so ga našli v blagajni. Odnesli so tudi 10 zavojčkov cigaret marlboro, še prej pa so se pogostili z raznovrstnimi pijačami in jedmi.

Maria Rosini

Včeraj opoldne potegnili iz morja priletno utopljenko

Naključni sprehajalec, ki se je v včerajšnjem sončnem opoldnevu podal z ženo na sprehod po tržaškem nabrežju, je v bližini pomola Audace opazil na morski gladini plavajočo truplo. Sprožil je alarm in na prizorišče so najprej prišli agenti letkega oddelka kvesture, na njihov klic pa še potapljači tržaških gasilcev.

Ko so potapljači potegnili truplo na suho, so ugotovili, da gre za žensko in da ima pri sebi osebno izkaznico, zato je ni bilo težko identificirati. Utopljenka je 74-letna Maria Rosini, ki je stanovala v Ulici Molino a Vento 154. Prvi je truplo nesrečne ženske, ki je bila popolnoma

oblečena z dežnim plaščem povrh, pregledal zdravnik reševalne ekipe Rdečega križa, za njim pa so se lotili dela še sodni zdravnik in agenti znanstvene policije. Ob pregledu so našli samo modrico in odrgrnino na desnem stegnu, kar bi bila lahko posledica padca v morje, medtem ko bo za natančnejše izvide in torej za vzroke utopitve potrebno počakati na izid obdukcije.

Kot rečeno, je imela utopljenka pri sebi osebno izkaznico, ki jo je hranila v torbici, privezani za pas. Po ugotovitvah raziskovalcev ob prvem pregledu pa je bilo truplo v vodi sorazmerno kratek čas, najbrž samo nekaj ur.

Truplo je naključni sprehajalec opazil ob pomolu Audace

† Tiho je živela in tiho je odšla
moja ljubljena mama

**Zofija Vitez
vd. Žagar**

Pogreb bo jutri, 10. t. m., ob 12. uri iz kapele barkovljanskega pokopališča.

V najgloblji žalosti sporoča žalostno vest hčerka Laura skupno z vsemi sorodniki.

Barkovlje, Postojna, Gaberje, 9. novembra 1990

Žalovanju Laure se pridružujeta sestrična Anica z Jožetom in Aleš z družino.

† Za vedno nas je zapustil naš
dragi mož, oče in nono

**Anton Luksa
(Tonko)**

K zadnji poti ga bomo spremili danes, 9. t. m., ob 12.15 iz hiše žalosti, Prosek št. 365, na domače pokopališče.

Žalostno vest sporočajo žena Vanka, hčeri Neda in Viviana z družinama ter ostali sorodniki.

Prosek, Nabrežina, 9. novembra 1990

Ob nenadni izgubi dragega Antona Lukše izrekajo iskreno sožalje Viviani in družini Lukša zdravnik Baragino, Purini in Uri ter kolegice Ciaccia, Claudia, Cristina, Gina, Mariagiulia in Rosaria.

Ob prerani izgubi očeta Antona izreka devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti najiskrenejše sožalje hčerki Viviani in ostalim sorodnikom.

Ob bridki izgubi drage mame izrekajo Sandiju Pertotu in družini iskreno sožalje uslužbenci in uprava Založništva tržaškega tiska ter Primorskega dnevnika

Praznik petdesetletnikov iz repentabske občine

Repentabska občina ni velika, tudi po številu prebivalcev je najmanjša slovenska občina in zato je tudi petdesetletnikov malo. Kljub temu so se letošnji petdesetletniki zbrali in dostojno proslavili srečanje z Abrahamom. Zbrali so se v soboto v zgodnjih popoldanskih urah pred spomenikom padlim v Repnu, kjer so položili lep šop rdečih nageljnov. Isto so storili na Colu pred spomenikom vsem občanom, ki so darovali svoja življenja za boljšo bodočnost in mir v svetu. Nato so odpotovali v Gorico, kjer so si ogledali sejem vozil in motorjev. Večerjo so imeli v neki slovenski gostilni, kjer so se zadržali v prisrčnem vzdušju pozno v noč med obujanjem lepih in grdihih spominov iz mladih let. (Tekst in foto Mario Magajna)

Srečanje Italia Nostra o varstvu okolja ob tržaški obali

Tržaška sekcija naravovarstvenega združenja Italia Nostra prireja danes ob 18. uri v sejni dvorani zavarovalnice RAS na Trgu della Repubblica 1 srečanje na temo "Med morjem in Krasom; park za tržaško obalo." Spregovorili bodo arhitekt Benno Albrecht, ki je zmagal nagrado Palladio, prof. Stefano Boato, docent za ozemeljsko načrtovanje na beneški univerzi, prof. Pierluigi Cervellati, prav tako docent na fakulteti v Benetkah in prof. Luigi Poldini, ki predava botaniko na Univerzi Trst.

Združenje Italia nostra, kot je razvidno iz vabila na današnje srečanje, predlaga ustanovitev posebnega obalnega parka, ki bi upošteval morskorekreativne dejavnosti in hkrati strogo obvaroval nekatere naravne znamenitosti. Park naj bi preprečil, da bi "neorganizirani posegi ter gradnje hiš in turističnih objektov" na obali porušili še tisto zadnje občutljivo ravnovesje, ki se je še ohranilo na tržaški obali.

Abonentom na razpolago nove telefonske storitve SIP

Od začetka tega meseca se lahko tržaški telefonski abonent poslužijo vrste dodatnih storitev. To sicer ne velja še za vso telefonsko mrežo, ampak za tiste abonentne, ki imajo naslednje začetne telefonske številke: 211, 215, 216, 30, 31, 327, 33, 35, 36, 37, 38, 39 in 91. Do leta 1992 bodo te storitve na voljo vsem telefonskim naročnikom.

Kakšne pa so te storitve? Vsekakor gre za vrsto koristnih služb, ki omogočajo boljše uporabo telefona. Konkretno lahko abonent računajo z naslednjimi dodatnimi možnostmi: obvestilom klica, kar pomeni, da abonent med pogovorom obvesti, da ga neko drugi klič; pogovorom treh oseb, kar pomeni, da lahko abonent med telefonskim pogovorom pokliče še tretjo osebo; prenosom telefonskih pozivov, kar pomeni, da lahko vse telefonske klice preusmerimo na drugo telefonsko številko; samoomejitvijo klicev, kar pomeni, da abonent sam onemogoči klicanje s predštevilkami 0 in 00 (skratka, mednarodne in izvenmestne pozive) in končno bo lahko abonent razbral število telefonskih impulzov.

Za nove dodatne usluge bodo morali abonent plačati dodatno vsoto denarja, vendar so vsote zmerne: 2.000 lir mesečno za eno izmed prvih treh storitev, 2.600 lir za dvojne različnih storitev in 3.900 lir mesečno za prve tri dodatne storitve. Za izračun števila impulzov bo dovolj avtomatično plačati en telefonski klic, samoomejevanje telefonskih klicev pa bo stalo 3.500 lir, pred tem pa bo moral abonent izplačati enkratno vsoto in sicer 22.000 lir. Nove storitve lahko "naročimo" tako, da pokličemo številko 187.

koncerti

VERDI

Koncertna sezona 1990/91
Pri gledališču Verdi so v teku vpisovanja novih abonmajev za koncertno sezono 1990/91.
Jutri, 10. t. m., ob 20. uri bo koncert skupine LAIBACH v auditoriju Portorož.

pismo uredništvu

Odbornica Pittoni o kraških rajonih

V zvezi s člankom, objavljenim v Primorskem dnevniku dne 2. novembra z naslovom "Kmalu en sam kraški rajon", se mi zdi primerno ugotoviti, da je pisec članka "lahko izvedel" konfuzne podatke, ki se ne skladajo v celoti z nameni odborništv. Menim, da bi bilo bolj koristno, da bi pred objavo "polovičnih resnic" preverili verodostojnost vesti s tistim, ki se že nekaj mesecev ukvarja s tem problemom.

Toliko zaradi jasnosti.

Odbornik za decentralizacijo
Ariella Pittoni

Pripis uredništva: Res je, da vesti o združitvi kraških rajonov nismo izvedeli od pristojne odbornice, pač pa iz drugih virov. Škoda, da nam odbornica v svojem pismu ne pove, kaj je bilo v naši vesti zgrešenega ali "napol resničnega", tako da bi bilo bolje zadoščeno tisti "jasnosti", za katero se tudi mi zavzemamo.

Nova knjiga o favni na tržaškem ozemlju

V prejšnjih dneh so na sedežu Pokrajine Trst predstavili novo knjigo o kraški favni, ki vsebuje sedem znanstvenih raziskav Pokrajinskega favništičnega observatorija, ki deluje v sklopu Pokrajinskega odbora za lov.

Na predstavitvi so bili poleg odbornika za šolstvo Bernija, predsednika Pokrajinskega odbora za lov Franca Gerina, ravnatelja Observatorija Enrica Benussija in docenta na univerzi v Paviji Armanda Gariboldija tudi ravnatelj tržaških višjih srednjih šol. Knjigo bodo namreč razdeljevali po šolah in tako seznanili dijake z naravnimi posebnostmi tržaškega ozemlja.

Predstavljena knjiga je v marsičem zanimiva, saj prinaša prispevke o kraških nočnih pticah (Gariboldi pripravljajo celo knjigo o tem argumentu), vodnih pticah in o sesalcih. Knjiga ugotavlja, da so spremembe teritorija in vedno večje gozdne površine na Krasu spremenile tudi živalski svet. Tako se je povečalo število srn in divjih prašičev, zmanjšuje pa se število divjih zajcev, izginile pa so tudi nekatere vrste ptic, ki so tipične za obdelane poljske površine. Vsekakor je področje tržaške pokrajine izjemno zanimivo zaradi številnih vrst ptic, saj jih je nad sto. Izjemnega pomena je dolina Ospa, naletimo pa lahko tudi na redke ptice, kot so kormorani na Tankem ritcu, ali pa na sovo uharico v dolini Glinščice.

izleti

Turistična agencija Marko Polo organizira od 28. novembra do 2. decembra izlet v Rim, Neapelj in Pompeje. Za informacije telefonirajte ob 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure na tel. št. (003865) 62742.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet v Postojnsko jamo. Tel. na št. 360324.

šolske vesti

Tajništvo DTTZ Žiga Zois naproša bivše dijake, ki so diplomirali v šolskem letu 1970-71; 73-74; 77-78; 78-79; 79-80; 80-81; 81-82; 82-83; 83-84 in 84-85, da dvignejo diplome. Tajništvo je odprto vsak dan od 8. do 14. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE - Nova Gorica

Niccolò Machiavelli

MANDRAGOLA

Režija: GEORGIJ PARO

Danes, 9. t. m., ob 20.30 abonma RED A in D
jutri, 10. t. m., ob 20.30 abonma RED B, E in F
v nedeljo, 11. t. m., ob 16. uri abonma RED C in G

Zaradi povečanega števila abonmentov prosimo abonentne mladinskih redov, da se držijo objavljenega razporeda, vse druge pa, da se o morebitnih spremembah dogovorijo na blagajni Kulturnega doma, tel. 734265.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI

Obvešča cenjene stranke, da je poslovanje v novem sedežu iz tehničnih razlogov preneseno na ponedeljek, 19. t. m.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91

Danes, 9. t. m., ob 20.30 ponovitev Pirendellovega HENRIKA IV. v režiji Marca Sciacalunge. Nastopajo Giulio Bosetti, Marina Bonfigli, Camillo Milli in Edoardo Siravo. V abonmaju odrezek št. 1. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Nocoj ob 20. uri (red H) deseta ponovitev Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giraldo.

LA CONTRADA -

Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 bo na odru ponovitev komedije Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrano Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti.

GLEDALIŠČE V UL. ANANIAN

L'Armonia - gledališke skupine

Danes, 9. t. m., bo prva predstava v abonmaju. Predstavili se bodo I Commedianti z delom LA LOCANDA DE L'OMMO LVATICO, ki jo je Edda Vidiz povzela po Goldonijevi komediji »La bottega del caffè«.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 9. novembra 1990
BOŽIDAR

Sonce vzide ob 6.56 in zatone ob 16.42
Dolžina dneva 9.46 - Luna vzide ob 23.34 in zatone ob 13.06.

Jutri, SOBOTA, 10. novembra 1990
LEON

PLIMOVANJE DANES: ob 3.28 najvišja 24 cm, ob 9.34 najnižja 6 cm, ob 12.49 najvišja 9 cm, ob 20.42 najnižja -32 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,2 stopinje, zračni tlak 1025,4 mb, ustavljen, veter 12 km na uro, brezvetrje, vlaga 45-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Carolus Citra, Mathilde Pardini, Giovanni Marin.

UMRLI SO: 86-letni Maddalena Ianuzzi vd. Mastrilli, 83-letni Emilio Piselli, 74-letna Maria Antonietta Macri vd. Urso, 70-letna Gabriella Vales vd. Pertot, 79-letna Maria Cekada, 62-letni Valleriano Piombo, 44-letna Rita Pistrin vd. Pizul, 80-letni Liuboslavo Merlak, 81-letni Vittorio De Lorenzi, 78-letni Natale Mattiassi, 77-letni Menotti Alessio, 68-letna Nives Amigoni por. Cernigai, 74-letna Maria Barnaba.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5., do sobote, 10. novembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razstave

V galeriji Juliet's room v Ul. della Guardia 16 je na ogled razstava slikarke PATRIZIE DEVIDE.

V galeriji »Piccola arte« v Ul. Bernini 4 (Trg Sansovino) bo do 13. t. m. odprta razstava NEREA VENIERA. Urnik: 9.30-12.00, 16.00-19.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-13.00.

V galeriji Tommaseo v Ul. del Monte 2/1 bo do 20. novembra na ogled razstava GIORGIA COLOMBANJA. Urnik: od torška do sobote ob 17. do 20. ure.

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v blivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V galeriji Nadle Bassanese na Trgu Giotti 8 je do 24. novembra odprta razstava z naslovom »Leo Castelli post pop artists«. Na ogled so risbe in grafike od šestdeset let do danes, razstavljajo pa Richard Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Richard Serra in Keith Sonnier. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7 - II. nad - bo do 10. novembra na ogled razstava slikarja FERNANDA DE FILIPPIJA. Urnik: ob ponedeljku do petka od 10.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

V galeriji Torbandena v Ul. Torbandena 1 je na ogled razstava slikarke ALICE GOMBACCI.

V Beneški hiši v Milljah, Calle Oberdan, je odprta razstava ENZA MARSIIJA. Fotoclub ARCCS-ARCI in ART vabita na ogled razstave, ki je na ogled do 15. t. m. v Študentskem domu - Ul. F. Severo 150 - stavba E - z naslednjim urnikom: ob delavnikih od 17.00 do 21.30 in ob nedeljah in praznikih od 10.00 do 13.30.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 Presunto innocente, r. Alan Pakula, i. Harrison Ford.
EXCELSIOR - 15.30, 22.15 Ghost - Fantasma, i. P. Swazze.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 22.00 Pretty Woman, i. Richard Gere.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Robocop II.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Le comiche, i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.
NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Weekend con il morto.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Daddy nostalgie, □

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Giorni di tuono, i. Tom Cruise.

MIGNON - 16.30, 22.15 Gremlins II - La nuova stirpe.

EDEN - 15.30, 22.00 Pandora anal, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 Caccia a ottobre rosso, i. Sean Connery.

LUMIERE - 16.30, 22.15 Una notte a Bengali.

ALCIONE - 16.45, 22.10 Le montagne della Luna.

RADIO - 15.30, 21.30 La parte erotica di una calda moglie, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

prispevki

V spomin na Otilijo Purič por. Černjava darujeta družini Rustia-Monteverdi 30.000 lir za Center za rakasta obolenja. V spomin na dragega očeta Franca Vilharja darujeta hčerki Iva in Nada 25.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Ivana Bana daruje Marija Daneu vd. Segina 20.000 lir za zbor V. Mirk.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1123,250	1100.—
Nemška marka	751,350	740.—
Francoski frank	224,01	220.—
Holandski florint	666,430	658.—
Belgijski frank	36,491	35.—
Funt šterling	2202,70	2170.—
Irski šterling	2014.—	1970.—
Danska krona	196,470	190.—
Grška drahma	7,361	7.—
Kanadski dolar	961,500	900.—

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE

IN ZBOR JADRAN

vabita na OBČNI ZBOR

ob 15-letnici delovanja društva jutri, 10. t. m., ob 19. uri v prvem in ob 19.30 v drugem sklicanju v prostorih društva v Ul. D' Annunzio.

razne prireditve

KD Ivan Grbec - Škedenj, Ul. di Servola 124, priredi v nedeljo, 11. t. m., od 17. ure dalje MARTINOVANJE. Ob 18. uri nastop MPZ Ciril Kosmač iz Kopra, dirigent Jože Bišćak. Vljudno vabljeni!

Slovenski kulturni klub (Ul. Donizetti 3) vabi jutri, 10. novembra, na VESELO MARTINOVANJE s filmom »Povratek v bodočnost 2« (Ritorno al futuro 2) in Martinovim sejmom novih in starih predmetov. Začetek ob 18.30. Vabljeni!

KUD MAGNET in mladinsko gledališče Kresna noč predstavi nov gledališki projekt TANZSCHULE (režija Sergej Verč) v Domu Albert Sirk v Križu. Premiera bo v petek, 16. t. m., ob 21. uri. Ponovitvi bodo pa v soboto, 17. t. m. ob 21. uri in nedeljo, 18. t. m. ob 18. uri.

Mladinska Skupina PINKO TOMAŽIČ prireja v nedeljo 18. t. m. sedmi lov na zaklad. Zbirališče in vpisovanje od 9.30 do 10. ure v Bazovici pri Kalu. (nasproti Lebane). Čakajo Vas bogate nagrade.

razna obvestila

Jezik in kultura - Neločljivi binom. Še se je mogoče vpisati v tečaj slovenskega jezika za začetnike - vmesna raven in za vpeljane - konverzacija. Zainteresirani se lahko obrnejo na tajništvo Italijanske ustanove za spoznavanje slovenskega jezika in kulture, Ul. Valdirivo 30, II. nadst., urnik od 17. do 19. ure, tel. 761470.

60-letniki z Opčin, od Banov in od Ferlugov. Zbirališče slavljencev, 60-letnikov, bo jutri, 10. t. m., ob 10. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. S seboj prinese potni list ali prepustnico, ker bomo okroglo obletnico praznovali v Sloveniji. Vrnitev zvečer.

Skupina Foto Trst 80 je sklicala sejo, kot običajno, za danes, 9. novembra, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani.

SK Devin - ŠD Sokol priredita 10., 11. in 12. novembra v dvorani Igo Gruđen - Nabrežina 89, v neposredni bližini Trga sv. Roka, TRADICIONALNI SEJEM NOVE IN RABLJENE SMUČARŠKE OPREME. Trgovina 3A Sport iz Tržiča vam bo na razpolago z novo smučarsko opremo. Urnik sejma: jutri, 10. t. m., od 15. do 21. ure; v nedeljo, 11. t. m., od 10. do 21. ure in v ponedeljek, 12. t. m., od 16. do 21. ure.

SKD TABOR Opčine - društvo se pridružuje akciji za POMOČ SLOVENIJI in zbira v popoldanskih urah prispevke članov in prijateljev v Prosvetnem domu.

čestitke

MITJA KOCJAN praznuje 10. rojstni dan. Da bi bil vedno tako priden v šoli in doma mu želijo brat Kristjan, mama Milena, tata Milan ter nona Pavla.

mali oglasi

PRODAM star avto opel z dobrim motorjem. Tel. na št. (0481) 882478.

PRODAM ford escort 1100 L, letnik '81. Tel. (040) 416533.

PRODAM dvizni most za mehanično delavnico. Tel. 200115 od 19. do 20. ure.

KUPUJEM rabljene kotalke z belimi škorenjčki št. 39. Tel. na št. 228330 ob uri večerje.

ZA BOLJŠE FIZIČNO in psihično počutje obiščite terapevtski salon TIM v Ankaranu (Hotel Adria), tel. (003866) 51850 od 15. do 18. ure.

NUDIM lekcije angleškega jezika. Tel. 225475 ob uri večerje.

PODJETJE išče prevoznika z lastnim kombijem za prevoz blaga po mestu in tržaški okolici. Tel. 228530.

OSMICO odpre Valerij Glavina v Šmarjah pri Kopru.

NEMŠČINO inštruiram in prevajam. Tel. (003866) 31115.

50-LETNA gospa nudi pomoč v gospodinjstvu v zamenjavo za bivališče. Tel. 578193.

ZA GNOJ ali zemljo kot tudi za kopanje ali vrtnje terena z bagrom lahko telefonirate na (040) 299453.

8. 11. 1990

menjalnica

8. 11. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1123,250	1100.—	Japonski jen	8,643	8,500
Nemška marka	751,350	740.—	Švicarski frank	894,040	885.—
Francoski frank	224,01	220.—	Avstrijski šiling	106,834	105.—
Holandski florint ..	666,430	658.—	Norveška krona	192,750	188.—
Belgijski frank	36,491	35.—	Švedska krona	201,330	197.—
Funt šterling	2202,70	2170.—	Portugalski eskudo ..	8,546	7.—
Irski šterling	2014.—	1970.—	Španska peseta	11,957	11.—
Danska krona	196,470	190.—	Avstralski dolar	873,800	800.—
Grška dramma	7,361	7.—	Jugoslav. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	961,500	900.—	ECU	1552,90	—

Množica turistov na pogorišču studiov Universal

Na tisoče turistov je včeraj obiskalo studie družbe Universal v severnem delu Hollywooda, ki jih je v noči na torek opustošil požar. Prava armada gasilcev se je trudila vso noč in še več, da je ukrotila plamene. Filmsko prizorišče je bilo tokrat res strahovito stvarno, saj je ogenj popolnoma uničil skoraj 20 odstotkov setov vključno s tistim, na katerem je režiser John Landis pravkar snemal Medveda (film L'orso) s Sylvesterjem Stallonejem. Film bo prav gotovo realiziran z dokajšnjo zamudo.

Mimo tega, da so studii Universal predstavljali pravcati »muzej« in da so bile v njih shranjene predvsem za filmske navdušence neocenljive dragocenosti, znaša materialna škoda milijone dolarjev, čeprav dokončne ocene še ni. Zgoreli so, denimo, seti, na katerih so posneli Dicka Tracyja, film La stangata in celo Ritorno al futuro ali King Konga.

Velika komercialna domišljija je funkcionarjem družbe Universal svetovala, da so pogorišče takoj vključili v »turistični ogled« studiov. Obiskovalce je novost seveda spodbudila, da so se zbrali v neverjetnem številu in je bil tramvaj, ki vozi po skoraj dveh hektarjih površine studiov, pretesen. Zanimiva je bila tudi reakcija obiskovalcev, ki so že s samim navalom dokazali kar bolesto radovednost. Sicer so zelo cenili »novost«, saj so še celo med njihovim obiskom gasilci brskali po pogorišču, in navdušilo jih je tudi dejstvo, da je policija našla krivca. V intervjujih pa so nekateri povedali, da jih ni navdušila »scena«, ker se jim je zdela »premalo realna«. Boljši in očitno filmsko učinkovitejši so bili posnetki, ki jih je ponujala televizija v neposrednem prenosu.

Medtem so priprli 40-letnega uslužbenca družbe Universal Michaela Hustona, ki so ga sprejeli v službo kot varnostnika šele septembra. Osumljen je, da je podtaknil požar, čeprav so še ta trenutek nejasni vzroki njegovega dejanja. Kavcija za njegovo svobodo znaša milijon dolarjev.

Pred premiero med kulisami opernih predstav

Kaj vse se dogaja za kulisami pred premiero? Kako se gole odrske deske postopoma prelevijo v scensko okolje? Kako se počutijo nastopajoči tik pred prvim stikom z občinstvom? Tem in podobnim vprašanjem bo ponujala primerne odgovore zadnja izmed stvaritev tretje TV mreže RAI. Gre za res zanimivo (predvsem pa radovednost vzbujajočo) pobudo z naslovom Pred premiero (Prima della prima), ki je sicer že doživela... svojo TV premiero zadnjo soboto oktobra ob otvoritvi sezone Akademije S. Cecilia. Takrat se je premična kamera Nica Garroneja sukala med kulisami glasbene drame La vera storia Luciana Beria z Milvo v glavni vlogi. Naslednja taka predpremijska prilika se tokrat obeta jutri zvečer (ob 19.45), na vrsti pa bo otvoritvena predstava beneškega gledališča La Fenice. Urednika novega aktualno-dokumentarnega niza Paolo Gazzara in Rosaria Bronzetti bosta predstavila najnovejšo postavitev Bergove spevoigre Lulu. Ob dogajanju znotraj gledališča - od odra do sobe s kostumi in slačilnic posameznih interpretov - nam jutrišnja oddaja ponuja tudi reportažo o snemanju filmskega intermezza na otoku beneške lagune, ki si ga je avtor Alban Berg zamislil med prvim in drugim dejanjem. Juna-kinjo Lulu bo poosebljala Ann Panagoulas, orkester bo dirigiral Yoram David, režija pa je delo Giorgia Marinija. Bergova opera, ki so jo v Italiji prvič uprizorili leta 1940 prav v beneškem La Fenice, sodi med najpopolnejše izraze opernega gledališča tega stoletja. V središču dogajanja je tragična ženska figura, ki boleče doživlja svojo ženskost v malomeščanski družbeni morali z začetka stoletja.

Po Bergovi Lulu bo TV ekipa RAI 3 že prve dni decembra (oddaja bo na sporedu tik pred premiero ali pa večer pred njo) pokukala med kulise Mozartovega Idomenea, ki bo pod Mutijevim vodstvom otvoril sezono milanske Scale. Med premierami se pojavljajo še postavitve iz Neaplja, Bologne, Rima, Palerma in Turina, le iz Trsta ne.

filmske premiere Harrison je res nedolžen?

Oktobrska filmska ponudba prihaja v naše mesto s precejšnjo časovno zamudo, kot lahko ugotovimo že z bežnim pogledom na koledar. Kljub temu bomo lahko končno tudi v Trstu gledali film Alana Pakule Presunto innocente. Drugod po Italiji je v distribuciji že več kot petnajst dni, pri nas pa so očitno počakali, da bi se v kinodvoranah nabralo še nekaj filmskih premier in so šele nato vključili v spored tudi Pakulo.

O novem filmu ameriškega režiserja se v filmskih krogih že dolgo razpravlja. Za prvo presenečenje je poskrbel tiskovni urad producerske hiše Warner Bros. Ameriške novinarje so izrecno prosili, naj nikar ne razodevajo bralcem, kako se film konča, pred-

vsem pa, naj nikar ne povedo, če je nosilec naslovne vloge nedolžen ali ne. Trik producerske hiše se je dobro obrestoval. Dokaz je že v tem, da so se o tem razpisali prav vsi, vključno z nami. Sicer pa so navodila očitna provokacija, saj je povsem nepojmljivo, da bi kdo razkril bralcem ime krivca že na zavihku kriminalke. Nekateri sicer trdijo, da je reklamna poteza vezana na režiserjevo pojmovanje ameriške družbe. Alan Pakula je od vedno bičal ameriško sodobno družbo. Naj vas spomnim le na film Vsi predsedniki morijo, ki je danes v polnem povoličnem vzdušju še vedno izredno aktualen.

Pakula je tudi globoko navezan na postavke prave demokracije, to je na

tiste komplicirane ameriške variante rimskega prava, po katerem je sleher na oseba nedolžna, dokler ni mogoče z neizpodbitnimi dokazi utemeljiti obtožbe. Tako se je na desetine režiserjev pomerilo v filmih, v katerih je moral tožilec dokazati, da je obtoženec zagrešil neko kaznivo dejanje, branilci pa so si belili glave in iskali način, kako naj na najbolj briljanten način spravijo klienta iz ječe. Pri Američanih je to še posebno hvaležna tema, saj je njihov proces zastavljen tako, da mora o usodi obtoženca odločati porota, zato je mogoče polovico filmskega dogajanja osredotočiti prav na sodno obravnavo posameznih primerov. Nekateri režiserji so znali še posebno spretno žonglirati z indicijami, tako da so redno puščali na svobodo osebe, ki so jih našli s pištolo poleg trupla...

Tokrat imamo pred seboj primer odvetnika, ki je osumljen, da je umoril kolegico, s katero je nekajkrat skočil celo v posteljo. Naš junak, za katerega nočemo (in ne smemo) vedeti, če je res morilec ali če je povsem nedolžna žrtev neobičajnih okoliščin, je Harrison Ford. Njegova interpretacija je tokrat toliko bolj zanimiva, ker je igralec sicer stalno prisoten na ekranu (Pakula ga je vključil v sleherni sceno), nima pa nikakršne akcijske vloge. Celotno dogajanje je osredotočeno prav nanj, vendar je to neka amorfn prikazen, o kateri odločajo drugi. Slednjim, to je njegovim soigralcem, je treba pripisati enkratno scensko prisotnost. Gre za niz karakternih igralcev, med katerimi prav gotovo izstopa Brian Dennehy v vlogi državnega pravdnika Raymonda Horgana. Njegova ljubica je odvetnica Carolyn Plhemus (res očarljiva Greta Scacchi), ki bo za kratek čas delila svoje intimno življenje tudi z Rustyjem Sabichem (Harrisonom Fordom).

Če vas zanima, kako se bo končal proces, lahko vedno poiščete roman, po katerem je nastal film. Gre namreč za istoimensko kriminalko Scotta Turowa.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: L'innocente Casimiro (kom., It. 1945, r. Carlo Campogalliani, i. Lea Padovani), vmes (11.55) vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet: Življenje čebel 14.45 Risanke 15.00 Dokumentarec: Spovedi Agostina iz Ippone 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in dnevnik 20.00 Politična tribuna 20.45 Film: I due superpiedi quasi piatti (kom., It. 1977, r. E. Clucher, i. Bud Spencer, Terence Hill) 23.00 Dnevnik 23.10 Vriete: Voglia d'estate 24.00 Dnevnik in vreme 0.20 Danes v parlamentu 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.40 Petrarco Canzoniere RAI 2 7.40 Nan.: Lassie in risanke 8.40 Nan.: Lorentz e figli 9.30 Tečaj angleščine in francoščine 10.00 Film: Il re del rock and roll (glas., ZDA 1956, r. Will Price, i. Jacqueline Kerr) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanke: Capitol 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo 13.45 Nadaaljevanke: Beautiful, 14.30 Destinii 15.20 Film: Come rubammo la bomba atomica (kom., It. 1967, r. Lucio Fulci, i. Franchi, Ingrassia) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Videocomic 17.45 Nanizanka: Alf 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Šport in Rock Café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Variete: La TV può attendere 23.00 Dnevnik - nocoj 23.10 Dok.: Črni orkester 24.00 Dnevnik in horoskop 0.25 Film: Il cervello (krim., Fr. 1969, r. Gerard Oury, i. David Niven) RAI 3 9.00 Neposredni prenos manifestacije kovinarjev 13.00 Kulturna rubrika: Block Notes - Il cavaliere del cielo 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Aladinova svetilka 15.30 Biljard (iz Brescia) 16.30 Rokomet: Forst Brixen-CLF Rubiera 17.00 Nanizanki: I mostri, 17.30 Throb - Che genio 18.10 Dok.: Geo, 18.35 Drobc barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Blob Cartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Posebna oddaja: Chi l'ha visto? 22.40 Večerni dnevnik 22.45 Aktualno: Sodniki na meji - Paolo Borsellino 23.20 Variete: L'importante è esagerare (4. del) 23.55 Nočni dnevnik 0.25 Pred 20 leti 0.55 Teniško srečanje Lendl-Edberg-Agassi-McEnroe (iz Rima) TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Delfin Flipper 9.25 Dokumentarni niz: Pionirji sodobne kirurgije 10.15 Nadaljevanke: Podmorica (pon. 3. dela) 11.10 Video strani 14.20 Video strani 15.00 Žarišče (pon.) 15.30 Sova. (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Tednik (pon.) 18.10 Spored za otroke in mlade: dokumentarec Gradovi, 18.40 nanizanka Hov! 19.05 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarec: Nebu naproti (7. del) 21.25 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 22.10 Umetnostni vodnik po Sloveniji 22.30 Dnevnik in vreme 22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Blaginja (dram., ZDA 1985, r. Fred Schepisi, i. Meryl Streep, Sting) TV Koper 12.30 Dok.: Campo Base 13.00 Pregled dosežkov: Goli z evropskih igrišč 14.00 Rubriki: Veliki tenis in Bordo Ring 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nog. prvenstvo Španije 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.30 Otroška oddaja 20.00 Manjšine, evropsko bogastvo 20.30 Nad.: SKAG (1. del) 21.20 Nog. prvenstvo Nemčije 22.30 TVD Novice 22.45 Oddaja o košarki: Assist 23.00 Oddaja o odbojki: Supervolley 23.30 Športni pregled: Sport Parade 0.30 Nog. prvenstvo Nemčije TV Slovenija 2 17.00 Goli z evropskih igrišč 17.30 Studio Maribor: Tele M 19.00 Videomeh (pon.) 19.30 Dnevnik, Žarišče, Ex libris 21.25 Koncert Tria Novšak v Zemonu 22.15 Vprašajte ZIS 23.15 Videonoč RAI 1 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: Questo mondo è meraviglioso (kom., ZDA 1939, r. W. Strong Van Dyke, i. James Stewart) 10.30 Aktualno: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.30 Variete: Buon compleanno 1983 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 Variete: Buon compleanno Canale 5 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Striscia la notizia 1.15 Nanizanki: Marcus Welby M. D., 2.15 L'ora di Hitchcock RETE 4 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 17.55 Febbre d'amore 18.55 Aktualno: C'eravamo tanto amanti 19.25 Nan.: Top Secret 20.30 Film: Gran Premio (pust., ZDA 1944, r. Clarence Brown, i. Mickey Rooney, Elizabeth Taylor) 23.00 Rubrika: Ciak 23.50 Aktualnosti: Živeti v Turinu 0.25 Tednik: Kronika (pon.) 1.15 Film: I diavoli del Pacifico (vojni, ZDA 1956, r. Richard Fleischer, i. Robert Wagner, Broderick Crawford) ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore - Non date da mangiare agli astronauti, 9.40 Tarzan - Trappola per elefanti, 10.50 Riptide - Una lama nel buio, 12.00 Charlie's Angels - Angeli in onda, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days 14.30 Radio Carolina 7703 (vodi Kay Sandvik) 15.30 Nanizanka: Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.45 Nanizanke: Il mio amico Ultraman - Terreno proibito, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri - Il ritorno di Tata, 20.30 21 Jump Street - Una scuola difficile, 21.30 Scuola di football - La trasferta vincente 22.30 Rubrika: Calciomania 23.30 Avtomobilizem: Eno leto formule 1 0.05 Playboy Show 1.05 Nanizanki: Mike Hammer, 2.05 Benson ODEON 7.00 Matineja Trivenete 13.00 Risanke 14.45 Variete: Telemeno 15.00 Nad.: Signore e padrone 16.00 Film: Il re dell'Africa (pust., ZDA 1949, r. Ernest Beaumont Schödsack, i. Terry Moore) 17.45 Nanizanki: Doc Elliot, 18.30 Flash Gordon 19.00 Filmi in risanke 20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù 20.30 Nad.: Pasiones 22.00 Sport: American ball 22.30 Aktualno: Blue News 23.00 Film: Male d'amore (dram., Fr. 1974, r. Jean Claude Brialy, i. Romy Schneider) 0.30 Rubrika o motorjih TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Pertridge 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Prijateljska narava 13.00 Sport in dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 TV film: Gli emigrati (dram., ZDA 1974, r. Tom Gries, i. Ron Howard) RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: L'innocente Casimiro (kom., It. 1945, r. Carlo Campogalliani, i. Lea Padovani), vmes (11.55) vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet: Življenje čebel 14.45 Risanke 15.00 Dokumentarec: Spovedi Agostina iz Ippone 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in dnevnik 20.00 Politična tribuna 20.45 Film: I due superpiedi quasi piatti (kom., It. 1977, r. E. Clucher, i. Bud Spencer, Terence Hill) 23.00 Dnevnik 23.10 Vriete: Voglia d'estate 24.00 Dnevnik in vreme 0.20 Danes v parlamentu 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.40 Petrarco Canzoniere RAI 2 7.40 Nan.: Lassie in risanke 8.40 Nan.: Lorentz e figli 9.30 Tečaj angleščine in francoščine 10.00 Film: Il re del rock and roll (glas., ZDA 1956, r. Will Price, i. Jacqueline Kerr) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanke: Capitol 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo 13.45 Nadaaljevanke: Beautiful, 14.30 Destinii 15.20 Film: Come rubammo la bomba atomica (kom., It. 1967, r. Lucio Fulci, i. Franchi, Ingrassia) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Videocomic 17.45 Nanizanka: Alf 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Šport in Rock Café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Variete: La TV può attendere 23.00 Dnevnik - nocoj 23.10 Dok.: Črni orkester 24.00 Dnevnik in horoskop 0.25 Film: Il cervello (krim., Fr. 1969, r. Gerard Oury, i. David Niven) RAI 3 9.00 Neposredni prenos manifestacije kovinarjev 13.00 Kulturna rubrika: Block Notes - Il cavaliere del cielo 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Aladinova svetilka 15.30 Biljard (iz Brescia) 16.30 Rokomet: Forst Brixen-CLF Rubiera 17.00 Nanizanki: I mostri, 17.30 Throb - Che genio 18.10 Dok.: Geo, 18.35 Drobc barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Blob Cartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Posebna oddaja: Chi l'ha visto? 22.40 Večerni dnevnik 22.45 Aktualno: Sodniki na meji - Paolo Borsellino 23.20 Variete: L'importante è esagerare (4. del) 23.55 Nočni dnevnik 0.25 Pred 20 leti 0.55 Teniško srečanje Lendl-Edberg-Agassi-McEnroe (iz Rima) TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Delfin Flipper 9.25 Dokumentarni niz: Pionirji sodobne kirurgije 10.15 Nadaljevanke: Podmorica (pon. 3. dela) 11.10 Video strani 14.20 Video strani 15.00 Žarišče (pon.) 15.30 Sova. (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Tednik (pon.) 18.10 Spored za otroke in mlade: dokumentarec Gradovi, 18.40 nanizanka Hov! 19.05 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarec: Nebu naproti (7. del) 21.25 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 22.10 Umetnostni vodnik po Sloveniji 22.30 Dnevnik in vreme 22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Blaginja (dram., ZDA 1985, r. Fred Schepisi, i. Meryl Streep, Sting) TV Koper 12.30 Dok.: Campo Base 13.00 Pregled dosežkov: Goli z evropskih igrišč 14.00 Rubriki: Veliki tenis in Bordo Ring 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nog. prvenstvo Španije 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.30 Otroška oddaja 20.00 Manjšine, evropsko bogastvo 20.30 Nad.: SKAG (1. del) 21.20 Nog. prvenstvo Nemčije 22.30 TVD Novice 22.45 Oddaja o košarki: Assist 23.00 Oddaja o odbojki: Supervolley 23.30 Športni pregled: Sport Parade 0.30 Nog. prvenstvo Nemčije TV Slovenija 2 17.00 Goli z evropskih igrišč 17.30 Studio Maribor: Tele M 19.00 Videomeh (pon.) 19.30 Dnevnik, Žarišče, Ex libris 21.25 Koncert Tria Novšak v Zemonu 22.15 Vprašajte ZIS 23.15 Videonoč RAI 1 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: Questo mondo è meraviglioso (kom., ZDA 1939, r. W. Strong Van Dyke, i. James Stewart) 10.30 Aktualno: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.30 Variete: Buon compleanno 1983 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 Variete: Buon compleanno Canale 5 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Striscia la notizia 1.15 Nanizanki: Marcus Welby M. D., 2.15 L'ora di Hitchcock RETE 4 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 17.55 Febbre d'amore 18.55 Aktualno: C'eravamo tanto amanti 19.25 Nan.: Top Secret 20.30 Film: Gran Premio (pust., ZDA 1944, r. Clarence Brown, i. Mickey Rooney, Elizabeth Taylor) 23.00 Rubrika: Ciak 23.50 Aktualnosti: Živeti v Turinu 0.25 Tednik: Kronika (pon.) 1.15 Film: I diavoli del Pacifico (vojni, ZDA 1956, r. Richard Fleischer, i. Robert Wagner, Broderick Crawford) ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore - Non date da mangiare agli astronauti, 9.40 Tarzan - Trappola per elefanti, 10.50 Riptide - Una lama nel buio, 12.00 Charlie's Angels - Angeli in onda, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days 14.30 Radio Carolina 7703 (vodi Kay Sandvik) 15.30 Nanizanka: Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.45 Nanizanke: Il mio amico Ultraman - Terreno proibito, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri - Il ritorno di Tata, 20.30 21 Jump Street - Una scuola difficile, 21.30 Scuola di football - La trasferta vincente 22.30 Rubrika: Calciomania 23.30 Avtomobilizem: Eno leto formule 1 0.05 Playboy Show 1.05 Nanizanki: Mike Hammer, 2.05 Benson ODEON 7.00 Matineja Trivenete 13.00 Risanke 14.45 Variete: Telemeno 15.00 Nad.: Signore e padrone 16.00 Film: Il re dell'Africa (pust., ZDA 1949, r. Ernest Beaumont Schödsack, i. Terry Moore) 17.45 Nanizanki: Doc Elliot, 18.30 Flash Gordon 19.00 Filmi in risanke 20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù 20.30 Nad.: Pasiones 22.00 Sport: American ball 22.30 Aktualno: Blue News 23.00 Film: Male d'amore (dram., Fr. 1974, r. Jean Claude Brialy, i. Romy Schneider) 0.30 Rubrika o motorjih TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Pertridge 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Prijateljska narava 13.00 Sport in dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 TV film: Gli emigrati (dram., ZDA 1974, r. Tom Gries, i. Ron Howard) RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: L'innocente Casimiro (kom., It. 1945, r. Carlo Campogalliani, i. Lea Padovani), vmes (11.55) vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet: Življenje čebel 14.45 Risanke 15.00 Dokumentarec: Spovedi Agostina iz Ippone 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in dnevnik 20.00 Politična tribuna 20.45 Film: I due superpiedi quasi piatti (kom., It. 1977, r. E. Clucher, i. Bud Spencer, Terence Hill) 23.00 Dnevnik 23.10 Vriete: Voglia d'estate 24.00 Dnevnik in vreme 0.20 Danes v parlamentu 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.40 Petrarco Canzoniere RAI 2 7.40 Nan.: Lassie in risanke 8.40 Nan.: Lorentz e figli 9.30 Tečaj angleščine in francoščine 10.00 Film: Il re del rock and roll (glas., ZDA 1956, r. Will Price, i. Jacqueline Kerr) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanke: Capitol 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo 13.45 Nadaaljevanke: Beautiful, 14.30 Destinii 15.20 Film: Come rubammo la bomba atomica (kom., It. 1967, r. Lucio Fulci, i. Franchi, Ingrassia) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Videocomic 17.45 Nanizanka: Alf 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Šport in Rock Café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Variete: La TV può attendere 23.00 Dnevnik - nocoj 23.10 Dok.: Črni orkester 24.00 Dnevnik in horoskop 0.25 Film: Il cervello (krim., Fr. 1969, r. Gerard Oury, i. David Niven) RAI 3 9.00 Neposredni prenos manifestacije kovinarjev 13.00 Kulturna rubrika: Block Notes - Il cavaliere del cielo 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Aladinova svetilka 15.30 Biljard (iz Brescia) 16.30 Rokomet: Forst Brixen-CLF Rubiera 17.00 Nanizanki: I mostri, 17.30 Throb - Che genio 18.10 Dok.: Geo, 18.35 Drobc barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Blob Cartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Posebna oddaja: Chi l'ha visto? 22.40 Večerni dnevnik 22.45 Aktualno: Sodniki na meji - Paolo Borsellino 23.20 Variete: L'importante è esagerare (4. del) 23.55 Nočni dnevnik 0.25 Pred 20 leti 0.55 Teniško srečanje Lendl-Edberg-Agassi-McEnroe (iz Rima) TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Delfin Flipper 9.25 Dokumentarni niz: Pionirji sodobne kirurgije 10.15 Nadaljevanke: Podmorica (pon. 3. dela) 11.10 Video strani 14.20 Video strani 15.00 Žarišče (pon.) 15.30 Sova. (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Tednik (pon.) 18.10 Spored za otroke in mlade: dokumentarec Gradovi, 18.40 nanizanka Hov! 19.05 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarec: Nebu naproti (7. del) 21.25 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 22.10 Umetnostni vodnik po Sloveniji 22.30 Dnevnik in vreme 22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Blaginja (dram., ZDA 1985, r. Fred Schepisi, i. Meryl Streep, Sting) TV Koper 12.30 Dok.: Campo Base 13.00 Pregled dosežkov: Goli z evropskih igrišč 14.00 Rubriki: Veliki tenis in Bordo Ring 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nog. prvenstvo Španije 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.30 Otroška oddaja 20.00 Manjšine, evropsko bogastvo 20.30 Nad.: SKAG (1. del) 21.20 Nog. prvenstvo Nemčije 22.30 TVD Novice 22.45 Oddaja o košarki: Assist 23.00 Oddaja o odbojki: Supervolley 23.30 Športni pregled: Sport Parade 0.30 Nog. prvenstvo Nemčije TV Slovenija 2 17.00 Goli z evropskih igrišč 17.30 Studio Maribor: Tele M 19.00 Videomeh (pon.) 19.30 Dnevnik, Žarišče, Ex libris 21.25 Koncert Tria Novšak v Zemonu 22.15 Vprašajte ZIS 23.15 Videonoč RAI 1 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: Questo mondo è meraviglioso (kom., ZDA 1939, r. W. Strong Van Dyke, i. James Stewart) 10.30 Aktualno: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.30 Variete: Buon compleanno 1983 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 Variete: Buon compleanno Canale 5 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Striscia la notizia 1.15 Nanizanki: Marcus Welby M. D., 2.15 L'ora di Hitchcock RETE 4 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 17.55 Febbre d'amore 18.55 Aktualno: C'eravamo tanto amanti 19.25 Nan.: Top Secret 20.30 Film: Gran Premio (pust., ZDA 1944, r. Clarence Brown, i. Mickey Rooney, Elizabeth Taylor) 23.00 Rubrika: Ciak 23.50 Aktualnosti: Živeti v Turinu 0.25 Tednik: Kronika (pon.) 1.15 Film: I diavoli del Pacifico (vojni, ZDA 1956, r. Richard Fleischer, i. Robert Wagner, Broderick Crawford) ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore - Non date da mangiare agli astronauti, 9.40 Tarzan - Trappola per elefanti, 10.50 Riptide - Una lama nel buio, 12.00 Charlie's Angels - Angeli in onda, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days 14.30 Radio Carolina 7703 (vodi Kay Sandvik) 15.30 Nanizanka: Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.45 Nanizanke: Il mio amico Ultraman - Terreno proibito, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri - Il ritorno di Tata, 20.30 21 Jump Street - Una scuola difficile, 21.30 Scuola di football - La trasferta vincente 22.30 Rubrika: Calciomania 23.30 Avtomobilizem: Eno leto formule 1 0.05 Playboy Show 1.05 Nanizanki: Mike Hammer, 2.05 Benson ODEON 7.00 Matineja Trivenete 13.00 Risanke 14.45 Variete: Telemeno 15.00 Nad.: Signore e padrone 16.00 Film: Il re dell'Africa (pust., ZDA 1949, r. Ernest Beaumont Schödsack, i. Terry Moore) 17.45 Nanizanki: Doc Elliot, 18.30 Flash Gordon 19.00 Filmi in risanke 20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù 20.30 Nad.: Pasiones 22.00 Sport: American ball 22.30 Aktualno: Blue News 23.00 Film: Male d'amore (dram., Fr. 1974, r. Jean Claude Brialy, i. Romy Schneider) 0.30 Rubrika o motorjih TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Pertridge 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Prijateljska narava 13.00 Sport in dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 TV film: Gli emigrati (dram., ZDA 1974, r. Tom Gries, i. Ron Howard) RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: L'innocente Casimiro (kom., It. 1945, r. Carlo Campogalliani, i. Lea Padovani), vmes (11.55) vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet: Življenje čebel 14.45 Risanke 15.00 Dokumentarec: Spovedi Agostina iz Ippone 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in dnevnik 20.00 Politična tribuna 20.45 Film: I due superpiedi quasi piatti (kom., It. 1977, r. E. Clucher, i. Bud Spencer, Terence Hill) 23.00 Dnevnik 23.10 Vriete: Voglia d'estate 24.00 Dnevnik in vreme 0.20 Danes v parlamentu 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.40 Petrarco Canzoniere RAI 2 7.40 Nan.: Lassie in risanke 8.40 Nan.: Lorentz e figli 9.30 Tečaj angleščine in francoščine 10.00 Film: Il re del rock and roll (glas., ZDA 1956, r. Will Price, i. Jacqueline Kerr) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanke: Capitol 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo 13.45 Nadaaljevanke: Beautiful, 14.30 Destinii 15.20 Film: Come rubammo la bomba atomica (kom., It. 1967, r. Lucio Fulci, i. Franchi, Ingrassia) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Videocomic 17.45 Nanizanka: Alf 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Šport in Rock Café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Variete: La TV può attendere 23.00 Dnevnik - nocoj 23.10 Dok.: Črni orkester 24.00 Dnevnik in horoskop 0.25 Film: Il cervello (krim., Fr. 1969, r. Gerard Oury, i. David Niven) RAI 3 9.00 Neposredni prenos manifestacije kovinarjev 13.00 Kulturna rubrika: Block Notes - Il cavaliere del cielo 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Aladinova svetilka 15.30 Biljard (iz Brescia) 16.30 Rokomet: Forst Brixen-CLF Rubiera 17.00 Nanizanki: I mostri, 17.30 Throb - Che genio 18.10 Dok.: Geo, 18.35 Drobc barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Blob Cartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Posebna oddaja: Chi l'ha visto? 22.40 Večerni dnevnik 22.45 Aktualno: Sodniki na meji - Paolo Borsellino 23.20 Variete: L'importante è esagerare (4. del) 23.55 Nočni dnevnik 0.25 Pred 20 leti 0.55 Teniško srečanje Lendl-Edberg-Agassi-McEnroe (iz Rima) TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Delfin Flipper 9.25 Dokumentarni niz: Pionirji sodobne kirurgije 10.15 Nadaljevanke: Podmorica (pon. 3. dela) 11.10 Video strani 14.20 Video strani 15.00 Žarišče (pon.) 15.30 Sova. (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Tednik (pon.) 18.10 Spored za otroke in mlade: dokumentarec Gradovi, 18.40 nanizanka Hov! 19.05 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarec: Nebu naproti (7. del) 21.25 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 22.10 Umetnostni vodnik po Sloveniji 22.30 Dnevnik in vreme 22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Blaginja (dram., ZDA 1985, r. Fred Schepisi, i. Meryl Streep, Sting) TV Koper 12.30 Dok.: Campo Base 13.00 Pregled dosežkov: Goli z evropskih igrišč 14.00 Rubriki: Veliki tenis in Bordo Ring 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nog. prvenstvo Španije 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.30 Otroška oddaja 20.00 Manjšine, evropsko bogastvo 20.30 Nad.: SKAG (1. del) 21.20 Nog. prvenstvo Nemčije 22.30 TVD Novice 22.45 Oddaja o košarki: Assist 23.00 Oddaja o odbojki: Supervolley 23.30 Športni pregled: Sport Parade 0.30 Nog. prvenstvo Nemčije TV Slovenija 2 17.00 Goli z evropskih igrišč 17.30 Studio Maribor: Tele M 19.00 Videomeh (pon.) 19.30 Dnevnik, Žarišče, Ex libris 21.25 Koncert Tria Novšak v Zemonu 22.15 Vprašajte ZIS 23.15 Videonoč RAI 1 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: Questo mondo è meraviglioso (kom., ZDA 1939, r. W. Strong Van Dyke, i. James Stewart) 10.30 Aktualno: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.30 Variete: Buon compleanno 1983 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 Variete: Buon compleanno Canale 5 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Striscia la notizia 1.15 Nanizanki: Marcus Welby M. D., 2.15 L'ora di Hitchcock RETE 4 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 17.55 Febbre d'amore 18.55 Aktualno: C'eravamo tanto amanti 19.25 Nan.: Top Secret 20.30 Film: Gran Premio (pust., ZDA 1944, r. Clarence Brown, i. Mickey Rooney, Elizabeth Taylor) 23.00 Rubrika: Ciak 23.50 Aktualnosti: Živeti v Turinu 0.25 Tednik: Kronika (pon.) 1.15 Film: I diavoli del Pacifico (vojni, ZDA 1956, r. Richard Fleischer, i. Robert Wagner, Broderick Crawford) ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore - Non date da mangiare agli astronauti, 9.40 Tarzan - Trappola per elefanti, 10.50 Riptide - Una lama nel buio, 12.00 Charlie's Angels - Angeli in onda,
--

Pogovor s predsednikom pokrajinske uprave Gianfrancem Criscijem

V kakšni fazi je pravzaprav načrt za pobiranje in uničevanje odpadkov?

V kakšni fazi je postopek sprejemanja, oziroma odobritve pokrajinskega načrta za prevoz, odbiranje, predelavo in uničevanje ter odlaganje odpadkov iz gospodinjstev. Vprašanje, ki bo, kot se zdi, še lep čas na dnevnem redu tako na nivoju Dežele, kakor pokrajin in občin zaradi prepletanja pristojnosti, krčenja finančnih sredstev in tudi najbrž zaradi pomanjkanja jasnih opredelitev, smo zastavili predsedniku Pokrajine, Gianfrancu Crisciju. Goriška pokrajina je edina doslej v Furlaniji-Juljski krajini napravila nekaj konkretnih korakov v poskusu reševanja perečega vprašanja. Pripravljen je osnutek načrta, ki bo, predvidoma, še pred koncem leta šel v razpravo in dokončno odobritev.

Mi smo pripravili osnutek načrta, smo ga predstavili in tudi razgrnili na vpogled javnosti. Sedaj se izteka rok - izteče se 17. novembra - za predložitev ugovorov, pripomb in dodatnih ali spreminjavalnih predlogov. Po preučitvi pripomb in predlogov, nekatere bomo prav gotovo upoštevali, bomo načrt predložili v odobritev pokrajinskemu svetu.

Koliko občinskih uprav je doslej predložilo pripombe in protipredloge. So se oglasili tudi zasebniki?

Ne vem točno, mislim, da sta svoje opazke doslej poslali občini Marian in Medea. Vem pa, da so te dni sklicani občinski sveti številnih občin. Tudi sindikati so napovedali predstavitev posebnega dokumenta.

V načrtu se predvidevajo tri različne možnosti za predelavo, oziroma uničevanje odpadkov. Vsaka ima tudi še alternativne rešitve. Sistem sežiganja odpadkov kot način uničevanja je dokončno opuščen. Ni pa točno določena, glede lokacije posameznih naprav, izbira krajev. To je po mnenju precejšnjega števila tistih, ki so si osnutek načrta ogledali, eno tistih področij, ki so nedorečena in zato so mogoče tudi različne interpretacije.

Menim, da je bila taka izbira pravilna in daljnosežna. To namreč, da nismo točno definirali lokacije. V veljavo je namreč stopil deželni zakon št. 43, s katerim si Dežela privaja pristojnost glede izbire lokacije. Ostaja namreč v pristojnosti Dežele ugotavljanje, če so načrtovani objekti kompatibilni z okoljem, kjer naj bi jih postavili. Četudi bi bili v osnutku načrta določili kraje, bi morali v naslednji fazi iskati soglasje na Deželi. Bila je torej naša izbira. V zasnovi načrta sicer podrobna izbira krajev niti ni bila predvidena. Bolj je šlo za globalno analizo, razporeditev teritorija pokrajine po posameznih območjih.

Načrt je mišljen kot osnovni instrument, ki ga bo treba upoštevati ob vsakem konkretnem primeru ali predlogu za gradnjo ali urejanje novih naprav.

Med različnimi možnostmi, ki se omenjajo, je precej posplošena navedba lokacije na levem bregu Soče. Kraj,

kjer obratuje zdaj upepeljevalnik pri Sovodnjah, pride v poštev za nove naprave ali ne?

Z ozirom na zonizacijo območja pokrajine, menim, da to področje ne pride v poštev za nove naprave. Seveda računati je treba na delujoče naprave. Kaj z njimi, to pa ni naša pristojnost.

Obstaja nevarnost, da bo načrt ostal lep načrt samo na papirju?

Načrt smo morali pripraviti, ker je to osnova za izvajanje konkretnih posegov. Storili smo celo korak naprej, ko smo precej točno opredelili tudi različne možne rešitve glede uničevanja odpadkov.

Torej o nadaljnji fazi, to je o načrtovanju in izgradnji objektov in še prej o njihovem financiranju v tem trenutku ni mogoče govoriti?

Tako nekako. Sedaj bo treba najprej opredeliti, kdo bo nosilec posameznih posegov, ugotoviti možnosti in vire financiranja itd.

Z ozirom na trenutni položaj je slišati ugotovitve, da se vprašanje uničevanja odpadkov rešuje zgolj s formalnega vidika, ni pa opaziti jasnih znakov, določenih, vsebinskih sprememb, drugačnega pristopa?

Lahko rečem eno. Nimamo zadosti osebja, da bi lahko dnevno nadzorovali sleherni del teritorija. Vendar lahko zagotovim, da se trudimo, da redno pregledujemo registre, da naše osebe takoj javi nepravilnosti. Sodelujemo tudi s pripadniki gozdne straže. To glede tehnično-upravnega vidika. Samo nadzorstvo nad kakovostjo, oziroma vrsto odpadkov je v pristojnosti KZE.

Moram pa povedati, da izvajamo nadzorstvo le nad odlagališčem odpadkov pri Krminu in nekaterimi drugimi odlagališči odpadnega materiala. Za naše strani smo navedli vse potrebno, sankcije ali druge ukrepe pa mora izvajati Dežela, oziroma tisti, ki je izdal koncesijo za odlagališče.

Lahko določite rok, v katerem naj bi načrt kot tak dobil soglasje pokrajinskega sveta in nato Dežele?

Menim, da bi morali načrt vsekakor odobriti do konca leta. Po 17. novembru bo pripombe in protipredloge pregledal tehnični odbor, poslali pa jih bomo tudi inženiringu Lombardija Risore. Po soglasju pokrajinskega sveta bo načrt pregledal še poseben organ na deželi. Menim vsekakor, da bo postopek zaključen do srede prihodnjega leta.

Kaj se bo zgodilo z obstoječimi napravami po dokončni odobritvi načrta?

Ne odvisi od nas od Pokrajine, ampak je Dežela, ki mora odločiti, kaj bo s temi napravami. Dokler ne bo drugih možnosti najbrž bodo te naprave delovale kar naprej. Seveda jih je treba čimprej usposobiti, oziroma opremiti z napravami, da bodo v skladu z zakonskimi predpisi.

V sodelovanju z Artisti Associati Teater mladih do torka v našem Kulturnem domu

Na odru Kulturnega doma se nočijo in v prihodnjih dneh nadaljujejo gledališke predstave v okviru manifestacije Teater mladih, ki jo prireja uprava Kulturnega doma in združenje Artisti Associati. Namen organizatorjev je, da bi s tem približali gledališču mlade. V okviru manifestacije sta bili v ponedeljek in torek predstavi Primorskega dramskega gledališča z Machiavellijevo Mandragolo, ki sta bili tudi vključeni v abonmajsko sezono SSG. Druge tri predstave bodo nočijo, jutri in v torek.

Nočijo ob 20.45 (s ponovitvijo jutri ob isti uri) bo skupina Artisti Associati uprizorila glasbeno komedijo "Happy end". Avtorja Giovanni Lombardo Radice in Marina Garrone sta napisala briljantno gledališko besedilo o prizadevanju dveh mladih igralcev, ki si skušata utreti pot v zahtevnem in težko dostopnem svetu teatra. V glavnih vlogah nastopata igralca Antonella Voce in Gorican Walter Mramor. Oba redno nastopata z znanimi vsedržavnimi gledališkimi ansambli oz. v filmih

in na televiziji, Mramor pa je v Gorici znan tudi kot animator raznih gledaliških seminarjev.

Ciklus teater mladih se bo zaključil v torek, 13. t. m., ko bo gledališka skupina Florian iz Pescara predstavila igro "Wagner night".

Na sliki Walter Mramor.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu
Ljudska knjižnica Damir Feigel — Gorica

Otroške urice v Feiglovi knjižnici

Delamo zvoke, ostrimo ušesa

Glasbenik Lado Jakša nas bo na svojstven način popeljal v svet glasbe, D A N E S, 9. novembra, ob 17. uri v Ljudski knjižnici Damir Feigel — Ulica della Croce 3.

Vabljeni osnovnošolski otroci!

Pobuda zelenih za jutri En dan brez avtomobila

Sobota, 10. novembra - dan brez avtomobilov. To je pobuda zelenih na vsedržavni ravni: jutri naj bi se ljudje vsaj za en dan odpovedali uporabi avtomobilov, prav tako pa naj bi tega dne ne točili bencina. S to ekološko-mirovniško pobudo želijo zeleni - kot piše na letakih, ki jih te dni delijo po mestu, pokazati, da je mogoče zmanjšati porabo nafte in bencina ter odpraviti enega od glavnih virov onesnaževanja mest. Enodnevna odpoved avtomobilu in bencinu pa naj bi bila tudi protest proti rožljanju z orožjem v Zalivu, kjer preti nevarnost strahovite vojne zaradi petroleja. Zeleni predla-

gajo pogajanja, umik nacionalnih vojsk in njihovo nadomestitev z modrimi čeladami OZN, proti odvisnosti od petroleja pa predvsem energetske varčevanje.

V Gorici so k jutrišnji akciji aktivno pristopili Zeleni golobice. Natisnili so dvojne letake (s sodelovanjem novogoriških Zelenih jih bodo delili tudi čez mejo). Jutri popoldne (od 13. ure do mraka) pa napovedujejo družabno srečanje pred ljudskim vrtom na Verdijevem korzu z glasbo, tombolo (za nagrado bodo tri kolesa), zabavnimi točkami in marsičem drugim.

Komunisti cenijo Pelhanovo in Scaranovo dejanje sprave

Pokrajinski odbor KPI je na svoji zadnji seji razpravljal o dejanju sprave, ki ga je ob dnevu mrtvih opravil novogoriški župan Pelhan, ki se je poklonil spominu žrtev povojnega nasilja. Člani pokrajinskega vodstva so izrazili zadovoljstvo tudi nad podobnim dejanjem, ki sta ga na Trnovem opravila goriški župan Scarano in predsednik pokrajine Crisci.

S tem so bili storjeni pomembni koraki naprej, na poti sodelovanja in razumevanja, piše v tiskovnem poročilu o poteku omenjene seje. Izvoljeni

predstavniki KPI si bodo morali zdaj prizadevati za pospešitev sodelovanja na vseh področjih. Prav tako si bodo predstavniki KPI prizadevali za ustanovitev mednarodne komisije na najvišji ravni, ki naj razišče dogajanja po koncu vojne.

Ob obravnavi dejanj sprave, ki sta jih opravila Scarano in Pelhan pa niso mogli mimo obsodbe podlega dejanja odstranitve Pelhanovega šopka izpred spomenika deportiranim. Gre za dejanje, ki ne potrebuje posebnega komentarja, saj so se avtorji, s takim početjem, že sami opredelili.

Na priziv Fiorellija »poslali domov« že drugega občinskega svetovalec KD

Sodniki razveljavili izvolitev Ape

Kot predsednik družbe Nova Salus že štiri leta ne bi smel sedeti v občinskem svetu

Goriško civilno sodišče (preds. Delfino, stranska sodnika Gorian in Succij) je včeraj razveljavilo izvolitev občinskega svetovalec KD Gorici, gen. Nicole Ape. To je že drugi tak primer, potem ko so pred nekaj tedni sodniki razsodili, da je bil neizvoljiv občinski svetovalec Giuliano Damian, tudi on iz vrst KD. Proti obema je vložil priziv občinski svetovalec zelenih Renato Fiorelli, ki je svojčas opozoril na to vprašanje že v občinskem svetu, vendar je takrat večina vseeno potrdila veljavnost izvolitve.

Gen. Apa, ki se ni udeležil obravnave, se je skušal izogniti procesu, s tem da je v ponedeljek pisno napovedal svoj odstop iz občinskega sveta (menda zato, ker ga njegova stranka namestila predlagati v upravni odbor Goriške hranilnice). Predsednik sodišča dr. Delfino je zaradi tega hotel odločiti obravnavo, proti temu pa je nastopil odv. Maniaco. Dejal je, da odstop ne spreminja ničesar. Svetovalec Apa namreč ni bil izvoljiv v občinski svet, ker je bil istočasno predsednik in pravni zastopnik družbe Nova Salus Srl. Ta družba je imela konvencijo z goriško KZE, ki je neposredno povezana z občino. Zakon za te primere izrecno določa neizvoljivost. KZE je sklep o pogodbi z družbo Nova Salus sprejela že 8. julija 1986, ko je Apa že bil občinski svetovalec. V primeru to-rej, da bi sodišče ugotovilo njegovo neizvoljivost, se potavlja vprašanje vseh štirih let, ko je ta oseba opravla-

la nezdružljivi funkciji. To pomeni, je dejal Maniaco, da bi Apa moral vrati prejeti denar od sejnin, najbrž pa bo treba razveljaviti morebitne sklepe občinskega sveta, ki so bili odobreni z njegovim odločilnim glasom.

Javni tožilec dr. Trotta je podprl odvetnikovo izvajanje in predlagal, naj se obravnava nadaljuje. Sodniki so po kratkem umiku v sejno sobo odločili v tem smislu.

V nadaljevanju je odv. Maniaco še dodatno razčlenil razloge za priziv in pozval sodnike, naj razsodijo, da je bil Apa neizvoljiv, o čemer ne more biti nobenega dvoma. Tožilec dr. Trotta je ugotovil, da je v delovanju javnih uprav potrebna največja prozornost in da je Fiorellijev priziv utemeljen, saj gre prav v to smer. Zakon jasno določa, da je predsedovanje zdravstveni ustanovi, ki je povezana s KZE, vzrok neizvoljivosti v občinski svet.

Sodniki so po krajšem posvetovanju sprejeli priziv in razsodili, da gen. Nicola Apa ni bil izvoljiv v občinski svet. To gotovo velja za njegovo izvolitev maja letos, ker pa je vzrok neizvoljivosti omenjeni sklep KZE iz leta 1986, bo najbrž razveljavljeno Apovo delovanje v občinskem svetu kar za štiri leta nazaj. O tem se bodo sodniki morali izjasniti v utemeljitvi razsodbe, ki jo bodo objavili čez nekaj dni.

Svetovalec Fiorelli je po procesu bil zadovoljen zaradi odločitve sodnikov in dejal, da to potrjuje utemeljenost

stališč, ki jih je zagovarjal v občinskem svetu. Postavil pa je vprašanje politične odgovornosti večine, ki je kljub temu potrdila izvolitev Ape in Damiana, čeprav je bilo jasno, da nista bila izvoljiva.

razna obvestila

SPD Gorica obvešča, da tradicionalnega društvenega martinovanja v nedeljo, 11. t. m., ne bo. Člani, ki so se za družabnost prijavili in vplačali, naj dvignejo vplačane zneske.

Deželni zavod za poklicno izobraževanje sporoča, da je še nekaj razpoložljivih mest za tečaj fitopatologije (30 ur). Prijave do vključno 23. novembra na sedežu zavoda v Ul. Croce 3 v Gorici, tel. 81826.

Kmečka zveza obvešča, da zapade v soboto, 10. novembra, rok za vplačilo 3. obroka socialnih prispevkov.

KD Jezero obvešča, da bo društveno martinovanje, jutri, 10. t. m., ob 20. uri v telovadnici.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Le comiche«. Igrata P. Villaggio in R. Pozzetto.

VERDI 18.00-22.00 »Weekend con il morto«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Gremlins 2, la nuova stirpe«.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Ancora 48 ore«.

COMUNALE Ni predstave.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Bagdad cafe«. Ob 20. uri »Ptica na žici«.

SVOBODA Šempeter 20.00 »Kitajska zveza«. Ob 22. uri »Vroča Marylin«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino - Korzo Verdi 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore - Ul. Fratelli Roselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Maria Pausic, vd. Beltrami iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev pri sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 12.30 Clara Ronga, vd. Concilio iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče.

Okrogla miza o Rolandu Cianu

Pokrajinski odbor KD prireja danes ob 18. uri prvo okroglo mizo na temo Politika in naše korenine. Prvi večer bo posvečen razpravi o političnem delovanju Rolanda Ciana. To je človek, ki je bil med ustanovitelji in voditelji KD na Goriškem v povojnih letih. Uvodno poročilo bo imel Maurizio Tripani, sledili pa bodo posegi Micheleja Martine, Giovannija Padovana in duhovnika Luigija Pontela. Srečanje bo zaključil pokrajinski tajnik krščanske demokracije Roberto Grion.

Drugo srečanje, na katerem bodo obravnavali delo Bruna Calderinija, pa bo na sporedu v petek, 23. t. m. Po uvodnem posegu Maurizia Tripanija bosta o Calderiniju spregovorila monsignor Ennio Tuni ter Giuseppe Agati. Nocojšnja okrogla miza bo v dvorani P. Cocolin, v Semeniški ulici 7.

Smrt priletnega kolesarja Padec s kolesa v Ul. Faiti

Včerašnja dopoldanska vožnja s kolesom je bila 78-letnemu Benedettu Mariniju iz Gorice, Ul. Aprica 22 žal usodna. Okrog poldvanajstih ga je, na Ulici Faiti, po vsej verjetnosti obšla slabost. Padel je na asfaltno cestišče in se močno udaril v čelo. Možakarju so nudili prvo pomoč nekatere mimoidoče osebe, ki so poklicale rešilni avto. Zeleni križ je kmalu zatem prepeljal ponesrečenca v goriško splošno bolnišnico. Ranjenec je kmalu zatem umrl. Zdravniki so možakarju ugotovili močan pretres možganov, vendar bo pravi vzrok smrti znan šele po obdukciji, ki jo bodo opravili šele danes.

Srečanje socialistov

Na sedežu pokrajinskega vodstva socialistične stranke v Gorici bo drevi, ob

18.30, srečanje med delegacijo socialistične stranke Italije in Socialistične stranke Slovenije. Poleg predstavnikov pokrajinskega vodstva in slovenske komisije, se bodo srečanja udeležili tudi najvišji deželni predstavniki PSI. V delegaciji SSS pa bodo predstavniki te stranke in v republiškem nivoju in pa socialistične stranke novogoriškega območja.

Italijansko delegacijo bo vodil deželni tajnik Zanfagnini.

■ V Ul. Garzarolli v Gorici se je včeraj pozno popoldne lažje ponesrečil 16-letni Davide Marega iz Ul. Lunga 71/b. Marega se je peljal z motorjem in je kršil v avtomobil. Vzroke nesreče preiskuje prometna policija. V bolnišnici so mu ugotovili udarce in odrgnine, ne pa težjih poškodb. Okreval bo v nekaj dneh.

Zanimivo raziskovalno delo Janeza Švajncerja Slovenska vojska 1918/19

Janez J. Švajncer: Slovenska vojska 1918-1919 - Ljubljana: Prešerno-va družba, 1990

Švajncerjevo delo predstavlja slovensko vojsko v letih 1918-1919, od njenih začetkov do njene ukinitve oziroma bistveno sprememba njo sedanjosti pogled na slovenske vojaške ambicije in načrte leta 1918. Avtor po uvodnem orisu staroavstrijskih slovenskih polkov zasleduje narodnostno razločevanje vojakov ob prevratu, opozarja na razhajanja in opredeljevanje v časniškem kadru in nastanek posameznih vojaških enot od pehote do letalstva, pri čemer sprednja njihovo vojaško-tehnično usposobljenost in njihovo bojno učinkovitost v boju za severno mejo.

Avtor torej ugotavlja, da so naši dedje ob propadu avstroogrske monarhije v slabem mesecu dni formirali pravcato malo armado in jo hrabro postavili na bojišče proti avstrijskim koroškim in vsem drugim vojakom, ki so se z vseh vetrov Avstrije prišli bojevat proti nam. Na obeh straneh so nekaj potokov krvi, kar je zgodovinski (zgodovinarji) sicer priznalo, vendar ob tem »pozabilo«, da se je vojskovala prava slovenska vojska in lahko rečemo, da je prišel čas, da ta vojska na čelu z generalom Rudolfom Maistrom dobi pravo mesto v zgodovinskem spominu svojega naroda. General Maister in njegovi vojski so bili v preteklosti obravnavani samo kot obrobni del veliko širše vojaške organizacije. Vendar je bila ta slovenska vojaška organizacija dejstvo, čeprav se je formalno imenovala samo II. vojno okrožje v Ljubljani. V tej organizaciji sta delovala tudi slovenski planinski polk in Tržaški slovensko-hrvaško-italijanski 97. pehotni polk, v katerem je bilo večje število primorskih prostovoljcev (ob koncu novembra 1918 je imel Tržaški polk 38 oficirjev in 535 mož).

Slovenska vojska je nastajala od novembra 1918 iz slovenskih polkov stare avstrijske vojske, njeno oblikovanje pa ni bil le spontan, temveč tudi načrten proces, utemeljen v konkretnih načrtih slovenske vojaške organizacije, njene hierarhije in njenih simbolov. Kot rečeno pa so zgodovinarji v preteklosti slovenski vojski namenili zgolj neopazno, vmesno stopnjo med vojaško organiziranostjo v prejšnji Avstro-Ogrski in kasnejši skupni kraljevini SHS. Časovno gledano je sicer to bila, vendar ji je bila s tovrstnim obravnavanjem ozveza izvirnost in samostojnost, torej prvini, ki sta našo vojsko bistveno opredeljevali.

Slovenska vojska je bila torej obravnavana kot prehodna oblika na poti Slovencev do združitve s kraljevino Srbijo. Tako vlogo ji je odmerila uradna politika, zgodovinarji pa ji je slepo sledilo. In vloga politike? Vse, kar je jugoslovanske narode in narodnosti vezalo in razdvajalo že leta 1918, je ostalo politično aktualno še dolga desetletja, v marsičem do današnjih dni. Zastavljeno je bilo osnovno vprašanje - ali se združujejo enakopravni narodi, ki bodo enakop-

Fotografija s Švajncerjeve knjige

ravni tudi ostali, ali pa je nastala državna tvorba, kjer bo (je) imel večinski narod z državnostvornimi tradicijami in z močno vojsko privilegirano položaj. To vprašanje pa je bilo aktualno ne samo ob nastanku skupne države SHS, temveč je bilo to ves čas njenega obstoja temeljno vprašanje odnosov med narodi, na eni strani željo po ohranitvi identitete, na drugi s prikrito ali v posameznih obdobjih skrajno agresivno centralistično težnjo po narodnem unificiranju. Pa naj še kdo oporeka, da se zgodovina ne ponavlja! Svojemu narodu in vsem drugim narodom je srbska buržoazija dopovedovala, da je bila prav ona osvoboditeljica in s tem stvariteljica nove države. Dejstvo, da smo leta 1919 Slovenci ostali brez svoje oborožene sile, je opredelilo tudi slovensko politiko v novi skupni jugoslovanski kraljevini. Slovenci so bili spet postavljeni v položaj naroda, ki lahko nekaj pričakuje, želi, prosi, ne more pa braniti svojega in še manj karkoli zahtevati. Tovrstna realnost (pasivnost) je Slovence že v Avstro-Ogrski razkrila kot drobtinčarje in jih opredelila, enako kot druge narode v podobnem položaju, za podrejene dele države v službi nemško-madžarskih ciljev. Isto se je zgodilo v novi državi SHS, le da je namesto Dunaja imel tedaj vojsko v rokah Beograd - vendar je neumestno reči srbski narod, saj beograjska buržoazno-militaristična čaršija in srbski narod nikoli nista bila eno in isto, čeprav nas o tem poskušajo prepričati nekateri politični liderji in njim lojalni zgodovinarji!

Marsikaj je ostalo po starem tudi v novi državi po drugi svetovni vojni. Avnojska Jugoslavija je sicer temeljila na proklamirani enakopravnosti narodov in narodnosti, toda na vojaškem področju je nacionalno vprašanje rešila enako kot predvojna kraljevina. En jezik je bil predpisan kot uradni, spet je obveljalo dosledno narodno mešano dopolnjevanje enot in zato tudi ni moglo priti do obujanja spomi-

nov na drugačno, posebno slovensko vojsko iz časov takoj po prvi svetovni vojni.

Obujanje spomina na konec slovenske vojske leta 1919 bi hkrati pomenilo tudi zelo neprijetno primerjavo s koncem slovenske (tudi hrvaške in še katere) partizanske vojske leta 1945. V primeru, če bi nova skupna jugoslovanska država ohranila vojaško organiziranost, kot je nastala novembra 1918, poleg tega pa sčasoma ustrezno uredila tudi položaj Makedoncev, Albancev in drugih državljanov, bi morala biti bistveno drugačna tudi politika nove države. Na ta način bi bili združeni resnično enakopravni narodi, kar bi narekovalo medsebojno spoštovanje in upoštevanje skupnih interesov. Poleg tega bi bila onemogočena nadvlada političnega vrha enega neroda (ob naslanjanju na t.i. skupno vojsko) nad vsemi drugimi narodi. Z vsem tem bi bila najverjetneje uresničena (udejanjena) tudi začetna pozitivna jugoslovanska ideja, ki se je zdaj leta skoraj povsem razkrojila.

Predvsem v rešitvi nacionalnega vprašanja z ustanovitvijo nacionalnih glavnih štabov je bila velika moč jugoslovanske partizanske vojske 1941-1945, ki je med drugim tudi na vojaškem področju slovenskemu narodu vrnila, kar mu je bilo odvzeto leta 1919, čeprav se je leta 1945 z ukinitvijo narodnih enot kolo zgodovine povrnilo v leto 1919. Švajncerjevo delo je bogato dokumentirano in kot tako predstavlja svojevrsten zgodovinski dokument, ob tem pa ne gre prezreti avtorjevega opozorila, da na Slovenskem (pa tudi v Arhivu oboroženih sil v Beogradu) raziskovalci zamenjajo izvirne listine II. vojnega okrožja v Ljubljani in listine njegovih polkov, kar pomeni, da bo tovrstno raziskovalno delo potrebno nadaljevati in na ta način ovekovečiti spomin na nekaj, česar bi ne smeli pozabiti, saj je tudi pomemben del zgodovine slovenskega naroda.

SLAVKO GABERC

V Kopru razstava Bevkove literature

Stoletnico Bevkovega rojstva in obenem dvajsetletnico njegove smrti je Primorska počastila s celo vrsto kulturnih srečanj in prireditvev. Plodovitemu pisatelju in velikemu rojaku iz Zakojce se je skušala oddolžiti tudi koprška Osrednja knjižnica, ki je ob tej priliki pripravila razstavo pisateljevega dela.

France Bevk je v letih 1908/1909 obiskoval slovensko učiteljsko v Kopru, kjer je uspešno končal pripravnico. Tu mu je dajal jezikovno podlago prof. Ivan Košitar, ki so mu pravila slovenščine pomenila vse. V Kopru je Bevk prvič v življenju videl morje in stopil v nov svet, ki mu je razen dijaških doživetij odprla vrata v gledališke dvorane in k prvim filmskim predstavam v sosednjem Trstu.

Bevkov literarni opus je težko predstaviti, ne le zaradi števila napisanih knjig, ampak tudi zaradi izredno raznovrstne pripovedne tematike in pripovednih zvrsti. Pisal je poezijo, črtice, novele, povesti, romane, spominsko prozo, potopisna dela, igrice, poučna dela, pisal je za odrasle in mlade. Bibliografi so našli 164 del (od tega čez 50 za otroke), s ponatisi v zbranih in izbranih delih ter s prevodi pa kar okrog 320 del. Veliko je še raztresenega po revijah in časnikih. Razen tega je Bevk opravil ogromno delo tudi kot časnikar, urednik in prosvetitelj.

Na razstavi je predstavljeno Bevkovo literarno delo skoraj v celoti. Okrnjen je le tisti del, kjer so prevodi pisateljevih knjig za druge jezike (Bevkova dela so bila prevedena v 16 jezikov): Bevkova izvirna dela, Prevodi v druge jezike, Bevk urednik in sourednik časnikov, revij in knjig, Bevk prevajalec, Zbrana in izbrana dela ter Bevkova dela v posameznih zbirkah (Zlata knjiga, Moja mala knjižnica, naša beseda itd.)

Gradivo je razvrščeno kronološko, začenši z letom 1912, ko je bila v Ljubljani natisnjena prva Bevkova knjiga Veseli god pod psevdonimom Esar Vano. Po otroški pesniški zbirki Pastirčki pri kresu in plesu leta 1920 do pisateljeve smrti sledi obdobje, ko skoraj ni bilo leta, ne da bi izšla vsaj ena njegova knjiga. Včasih jih je napisal tudi po 10 na leto.

Ilustrativni del razstave, ki je na panojih, prikazuje bibliografski pregled Bevkovega življenja, fotografije pomembnejših dogodkov (tudi obisk pisatelja v koprski knjižnici). Seznam Bevkovih psevdonimov, upodobitve Bevka, kot so ga videli posamezni slovenski umetniki in karikaturni (Božidar Jakac, France Gorše, Robert Hlavaty, Božo Kos...), posamezne ilustracije iz Bevkovih knjig v izvedbi naših znanih slikarjev (Tone Kralj, Lojze Špacapan, Avgust Černigoj, Milko Bambič, Nikolaj Pirnat, Nikolaj Omersa, Gvido Birolla, Ive Šubic idr.), rokopis knjige Mali upornik, naslovnice znanih del ter izbor člankov ob stoletnici pisateljevega rojstva.

Za estetsko oblikovanje na panojih gre zahvala Invest-biroju Koper, oziroma arhitektki Jelki Balaban.

VILMA KRAPEŽ

Danes v Kosovelovi knjižnici srečanje s pesnico N. Maurer

Sežanska Kosovelova knjižnica pripravlja za danes literarno srečanje z Nežo Maurer. S tem namerava počastiti njen življenjski jubilej, saj bo pesnica decembra praznovala svojo 60-letnico. Sežanski obiskovalci knjižnice so se sicer s to priložnostjo pesnico že srečali pred dobrim letom in sama se je tudi že večkrat srečala s šolsko mladino v sežanski občini. Tako prihaja v knjižnico kot dobra znanca in prijateljica med svoje bralce, ki bi ji radi voščili in ob jubileju čestitali.

Neža Maurer se je rodila 22. decembra 1930 v Podvinu pri Polzeli kot nezakonska hči vaške dninarice. Njeno otroštvo je zaznamovala predvojna podeželska revščina, kasneje pa tudi težka vojna leta. Po vojni se je najprej izobraževala na učiteljski, nekaj let je tudi poučevala, potem je študirala na Višji pedagoški akademiji, diplomirala pa je na Filozofski fakulteti iz slovenščine, srbohrvaščine in ruščine. Poučevanje je zamenjala z redakcijo šolskih televizijskih oddaj na ljubljanski TV. Kot novinarka je delala pri Rodni grudi, Kmečkem glasu in kot urednica pri Prosvetnem delavcu. Prvo otrokom namenjeno pesem je objavila leta 1957 v Cicibanu. A njen knjižni prvenec ni bila pesem, temveč knjiga črtic na tematiko partizanskih kurirjev in samotnih slovenskih kmetij »Zveza mora ostati«, ki je izšla 1967. leta. Temu so sledile pesniške zbirke »Skoraj dlani in skorja kruha«, »Ogenj do zadnjega diha«, »Čas, ko je vse prav«, »Tej poti se reče želja«, »Drevo spoznanja«. Med te mejnike njene lirčne ustvarjalnosti pa se vključujejo številne otroške izdaje, izmed katerih naj omenimo le nekatere, kot so: »Sončne statve«, »Kam pa teče voda«, »Kako spi veriverica«, »Čuček«, »Kostanjev škrt«, »Kadar Vanči riše«, itd. Marsikaj od tega je bilo prevedeno tudi v tuje jezike. Knjiga z naslovom »Kadar ljubimo«, ki je izšla letos, je v glavnem izbor ljubezenske poezije.

O poeziji Neže Maurer in njeni literarni vrednosti so zapisane različne sodbe. Najbolj pomembno pa je, da je njena lirika našla pot do bralca in da so njene pesniške zbirke v knjižnicah med najbolj iskanimi.

Kosovelova knjižnica bo ob današnjem srečanju (ob 18. uri) pripravila tudi razstavo pesniških del. Ob njej bodo odprli še razstavo morskimi motivov akademskega slikarja Milana Butine, večer pa bodo popestrili še slovenski dramski umetnik Vladimir Jurc in učenci glasbene ter osnovne šole.

RABLJENI AVTOMOBILI TEGA TEDNA

zastopnik **PEUGEOT TALBOT**

AUTOPALMA

Enrico Burra & c.

PEUGEOT

ALFA ROMEO 33 STATION WAGON
4x4 1984 srebrn

AUTOBIANCHI Y 10 LX 1988
sivorjave barve

CITROEN AX 10 RE 1988 sivorjave barve

FIAT UNO FIRE 1987 sinje barve

FIAT REGATA 70 S 1984 sivorjave barve

FIAT CROMA CHT 1988 sivorjave barve

FORD FIESTA 1,3 S 1984 antracitno rdeč

MERCEDES 190 E 1984 sive barve

PEUGEOT 205 AVTOMATSKI 1987
bele barve

PEUGEOT 405 SR 1,9 TA 1988 sivorjav

GARANCIJA 12 MESECEV

Drevored Tricesimo (TAVAGNACCO)
tel. (0432) 570627
mednarodna predključna štev. 9939

ZASTOPNIK

LANCIA

IZREDNE PRILOŽNOSTI

FIAT

126 - 127
UNO 45 in UNO 60 S
PANDA 30 in 45
RITMO 65 in 131
CROMA CHT in 2,0 IE

LANCIA

DELTA 1,3 in 1,5
PRISMA 1,6 in DIESEL
BETA 1,6 BN in HPE 1,6
GAMMA BN 2,0

ALFA SUD
1,2

RENAULT
R 5 in R 18

CITROEN
DYANE 6

VOLKSWAGEN
GOLF

SEAT
IBIZA 1,2 GLX

AUSTIN
METRO

INNOCENTI
MINI 90

CENE
od 2.000.000 do 10.000.000

A. RUGGENINI

Drevored Tricesimo 13
VIDEM - TAVAGNACCO
mednarodna predključna štev. 9939
ITALIJA (0432) 570595

Organizzazione Renault

Priložnosti

FIAT	126 P4 650 cc	1982
FIAT	PANDA 750 CL	1986
FIAT	UNO 60 SP 1100 cc	1988
FIAT	UNO 45 S SP 950 cc	1985
FIAT	RITMO 75 S	1983
RENAULT	Supercinque TC 3P 950 cc	1985
RENAULT	Supercinque GTL 3P 1100 cc	1985
RENAULT	R5 Alpine 1400 cc	1979
RENAULT	R9 TLE 1100 cc	1985
RENAULT	SPACE TSE 2000 cc bencin	1987
INNOCENTI	MINI TRE	1982
ROVER	RANGE ROVER 2P	
	plinski pogon	dec. 1979

DOSTAVNA IN KOMBINIRANA VOZILA
RENAULT, OPEL različni modeli

BORTOLOTTI

ZASTOPNIK RENAULT
Drevored Venezia 120
CODROIPO - VIDEM (ITALIJA)
tel. (0432) 900777
mednarodna predključna štev. 9939

VIDEM
PORDENON 20 km. GORICA 38 km.
CODROIPO

Friulauto s.p.a.

VIDEM - PORDENON

PORTOGRUARO - CERVIGNANO

AUTOBIANCHI A 112	1971 rjav
INNOCENTI MINI "CLUBMAN"	1981 temnoplav z vinilsko streho
FIAT 128 1100	1973 zelen
FIAT 127 S	1981 bel
FIAT 127	1979 srebrn metal.
FIAT PANDA 30	1983 bel
FIAT RITMO 60 CL	1982 sinjplav metal.
FIAT 131 1,3 CL	1975 bel
LANCIA DELTA 1,6	1983 srebrn metal.
LANCIA PRISMA 1,6	1983 rjav metal.
LANCIA DELTA 1,5	1981 sinjplav
VW GOLF 1100/3P	1981 rdeč
RENAULT 14 TL	1982 bež
RENAULT 9 TD	1984 bel
MERCEDES 240 D	1984 temnoplav

MEDNARODNA PREDKLJUČNA ŠTEV. 9939

VIDEM: Ul. Nazionale 17 - tel. (0432) 570345
PORDENON: Drevored Venezia 59
tel. (0434) 30231

PORTOGRUARO: Drevored Venezia 43
tel. (0421) 274412

CERVIGNANO DEL FRIULI: Ul. Ramazzotti 1
tel. (0431) 34106

PRONTOAUTO

ZASTOPNIK FIAT
km 146,4 ob državni cesti 13 PONTEBBANA
COLLALTO - tel. (0432) 784212
mednarodna predključna štev. 9939

1) FIAT 126 P4 1982 bel	1.900.000
2) FIAT PANDA 750 CL 1986 rdeč	5.800.000
3) FIAT PANDA 1000 CL 1988 bel	6.500.000
4) FIAT UNO 45 3P F. 1988 temnoplav	7.700.000
5) FIAT UNO 70 SX 5P 1987 kvarc metaliz.	9.800.000
6) FIAT UNO TURBO IE 1988 rdeč	12.000.000
7) FIAT CROMA CHT 1987 sinje metaliz.	15.200.000
8) FIAT CROMA IE 1987 kvarc metaliz.	16.500.000
9) FIAT TIPO 1,4 M. 1989 aluminij. met.	12.000.000
10) FIAT TIPO TD 1988 škrlatno rdeč	10.800.000
11) FIAT REGATA 70 S 1986 zlato met.	8.200.000
12) FIAT REGATA 85 S 1985 kvarc met.	7.500.000
13) LANCIA PRISMA 1,3 1987 zlato met.	12.700.000
14) LANCIA PRISMA 1,6 1983 aluminij. met.	6.800.000
15) VW GOLF CABRIO 1979 zlato met.	7.500.000
16) VW HROŠČ CABRIO 1975 rdeč	13.900.000
17) SUZUKI 410 JS 1984 bel	9.000.000
18) SUBARU SW 4WD 1981 aluminij. met.	4.900.000
19) DUCATO KOMBINIRAN 1987 bel	13.900.000
20) FIAT 900 E 1985 bež	5.200.000

Med različnimi tipi rabljenih avtomobilov boste našli model po vaši meri. Ali pa celo paleto avtomobilov Fiat, pripravljenih za predajo.

V tretjem kolu tekmovanj v evropskih nogometnih pokalih tudi Crvena zvezda in Partizan Italijani, Francozi in Nemci najboljši

Pokal UEFA: Partizan naprej

PARTIZAN - REAL SOCIEDAD 5:3
1:0, 1:0, 0:0

STRELEC: Stevanović v 48. min.
PARTIZAN: Pandurović, Stančević, Milanić, Jokanović, Ješić, Vujačić, Bogdanović, Mijatović, Višnjić, Djurdjević, Stevanović.

REAL SOCIEDAD: Gonzales, Bengoechea, Lasa, Larannaga, Gorris, Gajete, Fuentes, Aldridge, Mentaxa, Labreras, Richardson.

SODNIK: Lo Bello (Italija).
GLEDALCEV: 35.000.

BEOGRAD — Partizan se je moral pošteno namučiti, da je šele po enajstmetrovkah strl odpor žilavega Real Sociedad. Španci so na domačem terenu zmagali z 1:0 z golom, ki ga je dosegel Larannaga prav v zadnji minuti tekme.

V Beogradu so zaigrali Španci čvrst bunker italijanskega tipa. Partizan ga je v regularnem času le enkrat »predrl«, z golom, ki ga je z glavo dosegel Stevanović, potem ko je vratar odbil nevaren prosti strel.

V podaljških se izid ni spremenil, zato so o napredovanju odločale 11-metrovke.

Domačini so zadeli štirikrat, gostje le trikrat, odločilno 11-m pa je uspešno realiziral Djurdjević.

Italija ostaja evropska nogometna superzvezda. Kljub izločitvi Napolija v tekmovanju za pokal prvakov v zgodovini evropskih nogometnih pokalov se ni še dogodilo, da bi se sedem klubov iz ene države uvrstilo v tretje kolo tekmovanj. To je uspelo Milanu v pokalu prvakov, Juventus in Sampdorii v pokalu pokalnih zmagovalcev ter Interju, Romi, Bologni in Atalanti v pokalu UEFA. Uspeh italijanskih klubov je toliko bolj pomenljiv, če pomislimo, da so v osmih tekmah osvojili kar 15 točk (sedem zmag in en neodločen izid, ki pa je bil, po streljanju enajstmetrovkah, za Napoli poguben), dosegli so skupno 20 golov, prejeli pa le tri.

Italijanski nogometni klubi so po rezultatih drugega kola evropskih pokalov na Stari celini v samem nogometnem vrhu, kar pa meče temno senco nad reprezentanco Azeglia Vicinija. Njegovi najhujši kritiki so namreč že nekaj minut po koncu srednjih tekem začeli z novo polemiko, v kateri je glavna tarča prav tehnični vodja »azurrov«. Kako je namreč mogoče — se le-ti sprašujejo — da italijanski klubi zmagujejo vseh, medtem ko igra reprezentanca vse slabše? Pri postavljanju tega vprašanja pa verjetno pozabljajo, da sloni igra italijanskih klubov v veliki večini na ramenih (ali bolje, v nogometnih sposobnostih) tujcev. To na primer velja za Milan (trije Nizozemci), Inter (trije Nemci), Bologna (Detari), Romo (Völler), Sampdorio (Cerezo, Katanec), Atalanto (Stromberg, Evair), Napoli (trije Južnoameričani). Le Juventusova igra je sad italijanskega nogometnega genija, kar je

Baggio tudi v sredo potrdil na najlepši način s tremi zadetki. A kaj, ko je Agnelli zvezdnik štiri dni prej v reprezentančnem dresu razočaral...

Ob uvrstitvi italijanske sedmerice v tretje kolo evropskih pokalov pa odmeva tudi izločitev Napolija. Domala vsi povezujejo moskovski »debacle« z zadnjo afero Maradona. »Pibe de oro« sprva ni hotel z ekipo v Moskvo, le-to pa naj bi kvarno vplivalo na njegove soigralce. Po izjavah managerja Moggija bo Napoli sprejel proti Argentincem najstrožje disciplinske ukrepe, obenem pa se bo še okoriščal njegovega velikega nogometnega talenta. Takih izjav na račun Maradone je bilo v preteklih mesecih nič koliko, zato je

vprašljivo, ali jih gre sploh jemati resno.

Vsaka sredina tekma italijanskih klubov je imela svojega junaka. V Brugesu je bil to 22-letni Angelo Carbone, ki ga je Milan kupil od Barija za čedno vsoto 5 milijard lir. Njegov strel v gornji desni kot Verlindnovih vrat je Sacchijevemu moštvu omogočil napredovanje.

Juventus se je oplajal ob potezah Roberta Baggia; Sampdorii je odprl pot do zmage neumorni Lombardo; Inter se je razživel z Bianchijem, ki je bil tudi strelec tretjega, odločilnega zadetka; igro Bologne je brezhibno dirigiral Detari, Romo je — pred poškodbo — povedel do zmage Gianni, Atalanto pa Evair. Le Napoli je

imel »negativnega« junaka. In to ne enega, kar dva. Ob muhastem Maradoni je bil to branilec Baroni, ki je zgrešil odločilno enajstmetrovko.

V pokalu prvakov se je v četrtfinale uvrstila tudi beograjska Crvena zvezda. Rdeče-beli so dali igralcem škotskega Rangersa še eno nogometno lekcijsko. Tekma se je končala neodločeno, po prikazani igri pa bi morali zmagati Beograjčani. Škotski in angleški list hvali Prosinečkega, Pančeva in ostale, ki so bili — vedno po mnenju tiska in televizije — v Glasgou v taki premoči, da je bilo srečanje zanje le težji trening, na katerem škotski nogometaši enostavno niso mogli do žoge. Crvena zvezda je skratka tudi na Škotskem zapustila lep nogometni vtis.

Ob italijanskih ekipah so v drugem kolu evropskih pokalov slavili tudi francoski in nemški klubi. Francozi so uvrstili v nadaljnje tekmovanje vse svoje klube, od nemških klubov pa je bil izločen le Magdeburg. Med razočaranji je treba omeniti katastrofo romunskih in škotskih klubov. Vse štiri romunske ekipe so bile namreč izločene, ista usoda pa je dočakala štiri škotske predstavnike. Zelo slabo se je — splošno vzeto — odrezal ves anglosaksonski nogomet: od sedmih njegovih predstavnikov se je v nadaljnje kolo uvrstil le Manchester United. Svoje predstavnike v evropskih pokalih so v drugem kolu »izgubile« Češkoslovaška (2 ekipe), Švica, Madžarska, Švedska, Grčija, Ciper, Islandija, Bolgarija, Turčija in Wales. Odslej tako tekmujejo v teh tekmovanjih še ekipe iz 13 evropskih držav.

Interjeva igralca Matthäus (levo) in Zenga sta se veselila zmage. (AP)

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Tudi trekingaši so se vrnili

Po povratku naših alpinistov, članov odprave Alpe Adria Sagarmatha na Everest, so se včeraj utrujeni, a srečni in zdravi vrnili domov tudi trekingaši. Skupina 13 trekingašev, ki je v organizaciji SPD krenila na pot proti Himalaji 14. oktobra, je po dveh dneh poti iz Katmanduja preko New Delhija, Frankfurta in Ljubljane sinoči prišla v Bazovico. Skupina je odpravila vso programirano pot in dosegla višino 5.550 m na Kalapattarju nad baznim taborom odprave Alpe Adria.

Dve milijardi za Turkyilmaza

ŽENEVA — Nakup švicarskega napadalca turškega porekla Kubilaya Turkyilmaza je stal Bologno točno 2.200.000 švicarskih frankov ali milijardo 970 milijonov lir. To je včeraj izjavil Michel Golay, podpredsednik švicarskega kluba Servette, za katerega je do predvčeršnjim igral Turkyilmaz. Golay je dodal,

da je razkril točno vsoto z očitnim namenom, da bi utišal neosnovane vesti o astronomskih »cenah« nogometaša, ki so jih objavili nekateri časopisi.

Od prodaje Turkyilmaza pa bo Servette iztržil veliko manj od tistega, kar je Bologna odštela za njegov nakup. V njegovo blagajno je končalo le 300 tisoč švicarskih frankov, ostalo vsoto pa je prejela družba Proteam, ki je bila lastnica nogometaševe izpisnice.

Romunski nogometaši v tujino le z 28. letom

BUKAREŠTA — Po polomu romunskih klubov v evropskih nogometnih pokalih (vse romunske ekipe so bile izločene) je romunska nogometna federacija včeraj odločila, da odslej ne bo več dovolila odhoda v tujino nogometašem, ki še niso izpolnili 28. leta starosti. S to odločitvijo skuša romunska nogometna zveza »zavarovati« romunske klube in tudi reprezentanco, ki se je klavno odrezala na prvi kvalifikacijski tekmi za evropsko prvenstvo (doma je klonila proti Bolgariji z 0:3). Kljub temu pa je nogometna zveza pustila odprto špranjo, skozi katero se bodo lahko romunski nogometaši »izmuznili« v tujino. Prestop k tujim klubom igralcev izpod 28 let bo mogoče, a le pod pogojem, da bo klub, ki jih bo kupil, plačal nogometni zvezi 2 milijona dolarjev »odškodnine«.

Pirro in Letho v teamu Italia

BRESCIA — Finec Jyrki J. Letho in Italijan Emanuele Pirro bosta pilota teama formule 1 Italia v prihodnjem letu. Rezervni pilot teama bo Italijan Andrea Montermini, ki bo sodeloval pri razvoju novega bolid BMD dallara jud. 27-letni Pirro že tri sezone nastopa v formuli 1. Letho je pred dvema letoma zmagal angleško prvenstvo formule 3, v formuli 1 pa je nastopil le na nekaterih dirkah.

Hokej na ledu: Švedska - ČSFR 6:3

STUTTGART — V prvem kolu mednarodnega hokejskega turnirja za nemški pokal je sinoči švedska reprezentanca premagala ČSFR s 6:3 (0:2, 4:1, 2:0).

Prvo vsenemško prvenstvo v plavanju

MÜNCHEN — V prvem dnevu nemškega prvenstva v plavanju je bivši Vzhodni Nemec Nils Rudolph dosegel najboljši čas na 50 m metuljček. Progo je preplaval v 24"39.

To je prvo vsenemško plavalno prvenstvo po združitvi. V prvem dnevu so prevladovali plavalci iz bivše NDR, ki so dosegli 10 zmag, a njihovi zahodni sosedeje le štiri. Prvenstvo služi kot priprava na januarsko svetovno prvenstvo, ki bo v Perthu v Avstraliji.

Čupin jadralec A. Ferfoglia izbran v državno selekcijo

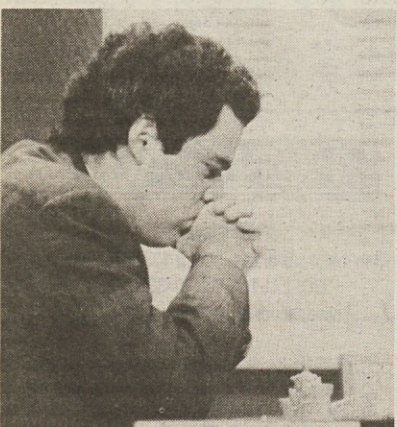
Adriano Ferfoglia

Iz Livorna, kjer se je na izbirnih treningih mudil do srede, se je jadralec JK Čupa iz Sesslana Adriano Ferfoglia vrnil z izredno razveselljivo novico: izbran je bil namreč za člana državne mladinske reprezentance v razredu laser, ki se pripravlja na evropsko mladinsko prvenstvo (to prvenstvo se bo pričelo 3. junija prihodnjega leta v Belgiji).

Ferfoglia (letnik 1972) je v razredu laser začel nastopati v začetku lanskega leta. Vsekakor je z jadranjem že imel nekaj izkušenj (na primer v razredu 420). Zadnje čase je nastopil na številnih regatah, nase pa je zlasti opozoril preteklega septembra, na državnem mladinskem prvenstvu, ki je bilo v kraju Civitanova v Markah in kjer je zasedel 7. mesto.

Vsdržavna selekcija, ki skupno šteje 8 članov, bo s pripravami začela 13. decembra v Livornu, kjer je vsdržavni jadralni center, in se zatem udeležila nekaterih mednarodnih regat.

Prva polovica dvoboja za svetovni naslov brez zmagovalca Kasparov in Karpov spet v Lyonu

Garry Kasparov

zadostuje že neodločen rezultat. V tej zadnji partiji pa ni pokazal nič posebnega. Zgledalo je celo, da je precej nervozen. Nekateri izvedenci so sicer menili, da je v boljši poziciji, vendar ne taki, ki bi mu zagotavljala, da igra na zmago. Po 20. potezi pa enostavno ni imel več nobenega načrta in je vlekkel poteze, ki jih strokovnjaki v glavnem niso razumeli. Večina jih je trdila, da je med 24. in 28. potezo izgubil tri priložnosti in izkazalo se je, da je bilo to res.

Karpov pa je igral zelo natančno in je izkoristil vsako pasivno potezo svojega nasprotnika. Okrog 30. poteze naj bi celo imel boljšo pozicijo, vendar je zašel v časovno stisko: ko je povlekel 31. potezo, je imel na razpolago samo devet minut za prav toliko potez, a Kasparovu je preostalo 20 minut. V takem položaju izzivalec ni hotel tvegati in je na kraju brez pomišljanja sprejel ponujeni remi.

Gledalci so bili s takim zaključkom razočarani. Dvorana je bila namreč tudi tokrat razprodana in številni ljubitelji šaha so pričakovali drugačen razplet. Na to so jih navajali tudi vele mojstri, ki so analizirali partijo in so dve potezi pred koncem še trdili, da je Karpov v boljšem položaju in da bo partija gotovo prekinjena.

Lahko rečemo, da je v prvi polovici tega dvoboja bilo več res zanimivih partij, Karpov je igral zanesljiveje, Kasparov pa je večkrat izzval usodo. Tako pa lahko le ugotovimo, da je samo enkrat v dosedanjih 33 dvobojih za naslov prvak v prvih 12 partijah bilo toliko remijev: bilo je to leta 1978 med Karpovom in Korčnjem.

Potrebno res iskreno sodelovanje

Deževno in občasno hladno vreme nas je opozorilo, da se poletje dokončno izteka in da je napočila jesen z vso svojo lepoto, ampak tudi s svojimi tegobami. Vreme seveda vpliva tudi na športne dejavnosti.

Lahko rečemo torej, da je sezona tako imenovanih poletnih tekmovalnih športov za nami in da smo v novi sezoni. Glede poletnega udeleževanja naših društev in tekmovalcev lahko mirne duše trdimo, da je bila bera priznanj in kolajin nad pričakovanjem. Nočem sedaj sestavljati seznama zaslužnih tekmovalcev, saj tisti, ki sledijo našemu športu, že poznajo uspehe in morda bi pri navajanju imen lahko pomotoma izpustil koga izmed tistih, ki si zaradi svojega truda zaslužijo omembo. Posegli smo po zlatu tako na svetovnem kot na italijanskem prvenstvu, prav tako se je prvič blesteče odrezala ženska odbojarska ekipa slovenske šole. Tudi v deželnem merilu niso izostali uspehi in tako so se naši mladi tekmovalci uvrstili v državne selekcije.

Pri analizi teh podatkov ugotovimo, da so bili uspehi doseženi le v posamičnih športnih panogah. Ta podatek lahko ocenjujemo z raznih vidikov, ki so vsi zanimivi.

Predvsem ugotavljamo, da imamo nadarjene tekmovalce, ki jih spremlja strokovno zelo usposobljeni trenerji. Seveda ne smemo tudi odmisli pomoči družin, ki so prav gotovo vedno stale ob strani tekmovalcem. Tudi tehnični pripomočki so morali biti na primerni in sodobni tehnološki ravni. Žal posamezniki v glavnem ne pustijo za seboj naslednikov. Vrhunski športnik ne ustvarja okoli sebe določene skupi-

ne mlajših rodov; ta skrb je prepuščena starejšim in društvom, ki morajo iskati nadarjene otroke in se jim stodostno posvetiti. To je izredno težka naloga, ki zahteva - poleg tehničnega - tudi nadpoprečno pedagoško raven vseh zainteresiranih.

Kakorkoli že, tudi to poletje smo ponesli imena naših mladih po svetu; svetovna in italijanska javnost je lahko spoznala, da smo nekje najboljši. Včasih smo, sicer upravičeno, negodovali, da so uspehe naših atletov razni mediji zabeležili le z nekaj vrsticami in da so športne TV oddaje »pozabile« na te uspehe. Že večkrat smo doživeli tak odnos in to nas ne čudi več, čeprav nas jezi in delno razočara, saj smo se vedno lojalno obnašali do celotne italijanske športne javnosti, športnih oblasti in sredstev javnega obveščanja.

Kot rečeno, sedaj stopamo v obdobje skupinskih športov, če odmislimo smučanje. Resnici na ljubo so nekatere prvenstva že v polnem teku, a mnogi tekmovalci niso še stopili na igrišče v boju za prvenstvene točke. Komaj čez nekaj dolgih mesecev bomo lahko ugotovili, kakšna je bila letošnja sezona. Prvi uspehi ali neuspehi niso še zagotovilo, da se bo prvenstvo tudi zaključilo na določen način, saj premo-go faktorjev vpliva na celoten potek dela. Skupinska tekmovalna morda zahtevajo od društvenih odborov več dela in naporov, saj morajo prevažati večje skupine tekmovalcev, kar še povečuje civilno in kazensko odgovornost, posebno do najmlajših tekmovalcev. Nihče ne pričakuje izrednih uspehov; objektivno lahko pričakujemo dobre uspehe pri mladinskih ekipah,

predvsem pri odbojki, ki je že dolga leta v samem državnem vrhu. V drugih športih se lahko uspešno uveljavimo največ v deželnem merilu.

In tu se odpira že staro vprašanje. Po podatkih trenerjev in raznih poznavalcev enega ali drugega športa imamo nadarjene tekmovalce, a kaj, ko so razpršeni v raznih ekipah. Izjema je sicer košarka, a tudi pri tej panogi ni šlo vse v najboljšem redu. Kjer smo združevali moči, so se uspehi pokazali, kjer delujemo popolnoma ločeno, zaostajamo, saj nimamo zadostnega pritoka mladih tekmovalcev. Nekatera društva zaradi tega le životarijo, druga se ojačujejo in polnijo vrzeli z igralci večinskega naroda. In vendar nam ne uspe ustvariti miselnosti iskrenega medsebojnega sodelovanja. Načeloma se vsi strinjajo, da bi bila le-ta pravilna pot, a pri praktičnih izvedbah mnogokrat naletimo na nepremostljive težave. In vendar smo dozoreli, saj naša društva in osrednja organizacija obstajajo že desetletja. Življenjska praksa tako se vse skupaj izjalovi. Pravilno bi bilo, da se vsi skupaj zamislimo o naši bodočnosti. Vsak mora priti do spodbodnosti. Če znanja, kaj je najumestnejša storiti. Če bo neka skupna misel prišla v zavest odbornikov, bomo dosegli kakovostni vzpon, katerega bodo brez težav sprejeli tekmovalci, saj si slednji želijo predvsem tekmovalne uspehe.

Torej smo mi odgovorni za našo bodočnost: o tem ni dvoma, kot ni dvoma, da bomo prav mi odgovorni, če bomo vedno capljali na mestu.

ODO KALAN

Na predstavitvi nove sezone športnega združenja Dom iz Gorice Potrebno večje sodelovanje med sekcijami

Predsednik Marko Čubej na predstavitvi sezone ŠZ Dom (Foto Kocjančič)

Športno združenje Dom iz Gorice stopa v novo sezono z željo, da bi tudi tokrat bistveno prispevalo k razvoju telesnokulturnega gibanja na Goriškem. Neizpodbitno namreč je, da nosi združenje veliko odgovornost za športno udejstvovanje v samem mestu in še posebej pri dejavnosti v okviru Kulturnega doma, ki je postal pravcato središče kulturno-športnega dogajanja.

Ob tem izhodišču so predstavniki Športnega združenja Dom pripravili prejšnji večer v mali dvorani Kulturnega doma srečanje, na katerem so staršem mladih športnikov, prijateljem ter predstavnikom oblasti predstavili letošnjo sezono. O njej je spregovoril predsednik združenja Marko Čubej, ki je naglasil potrebo po stvarnejšem sodelovanju med sekcijami za namenom, da dosežejo cilje, ki so skupni mestnemu združenju.

Na srečanju združenja Dom se je zbralo veliko ljudi (Foto Kocjančič)

Letošnje delovanje ŠZ Dom bo dokaj razvejano in bogato. Košarkarji bodo nastopali v prvenstvih minibasketa, propagande, kadetov ter v promocijski ligi. Mlade odbojkarice se bodo udeležile prvenstev superminiodbojke, miniodbojke, začetnic in deklit. Ritmičarke in orodni telovadci pa bodo ob običajnih domačih ekshibicijskih nastopih sodelovali na tekmovanjih v Furlaniji-Juljski krajini ter v Sloveniji. Gre v bistvu za gibanje, ki pri Domu šteje več kot 150 športnikov, kar pa je pomembnejše, večina teh sodi v najmlajša starostna obdobja.

Predsednik pokrajinskega odbora ZSŠDI Aldo Rupel je ob tej priložnosti izrekel zadovoljstvo zaradi množičnosti pri mestnem združenju in si obenem zaželel, da bi se ta številčnost kaj kmalu sprevrgla tudi v kakovost. S tem v zvezi je podčrtal športno prireditev, ki jo bo decembra gostila Goriška. Gre za

Nashega športnika, pobudo, na kateri bodo nagradili najboljše posameznike, ekipe in športne delavce z obmejnega prostora.

Pokrajinski odbornik za šport Ermes Dosso je podčrtal prizadevanje ŠZ Dom pri delu z najmlajšimi. S tem v zvezi je ugotovil, da športna društva igrajo neprecenljivo vlogo v naši družbi in da so pri tem premalo »nagradjena« s strani javnih uprav. Delovanje Domovih športnikov in odbornikov, je zaključil Dosso, pa je tudi z narodnostnega vidika izrednega pomena in je v ponos celotni goriški skupnosti.

Goriški olimpijski odbor s pozornostjo sledi delovanju Domovega združenja. Tako je dejal predsednik CONI Elvio Ferigo, ki je izrekel posebno pohvalo predvsem zaradi dela z najmlajšimi. Na večeru je spregovoril tudi podpredsednik pokrajinske košarske zveze Sergio Orzan. (r. p.)

Na tržaškem prvenstvu za pokal Albrizio Naši rolkarji odlični

Rolkarska sezona društev Mladine Resco in Grmade Hobles se je praktično zaključila v nedeljo na tržaškem prvenstvu za pokal Albrizio, ki jo je izvedel Sci CAI Trieste. Rolkarska tekma se je odvijala v Boljuncu v bližini tovarne Grandi Motori. Proga je bila krožna po ravnini, vsak krog pa je meril 3.200 metrov. Tekmovalci so pretekli od enega do štiri kroge, odvisno od kategorije. Med tekmo je kot po tradiciji nagajala burja, ki pa naših tekmovalcev ni preveč ovirala.

Grmada Hobles, ki se je ojačila z rolkarji iz Slovenije in Vidma, je bila prisotna s 23 tekmovalci, Mladina Resco pa s svojimi trinajstimi. Tekmovalci naših društev so se odlično obnesli in pokazali svojo premoč. Grmada Hobles je namreč osvojila tudi prvo društveno mesto in tako obdržala pokal, ki ga je prejela lansko leto. Tokrat je odnesla kar štiri prva mesta (pri mlajših cicibankah s Špelo Jerina, pri cicibankah z Nino Grom, pri mlajših cicibankah s Tomažek Kosom in pri cicibankah z Erikom Lahom), štiri druga in eno tretje mesto. Mladina Resco pa je s svojimi mladimi tekmovalci odnesla eno prvo mesto (pri mladinskih z Erikom Tencejem), tri druga in dve tretji mesti in se tako uvrstila na tretje mesto.

Za prihodnje leto nameravajo organizatorji prirediti tekmovanje za pokal Albrizio v samem mestnem središču, da bi pritegnili čim več pozornosti in bi tako ljudje spoznali ta še ne popularni šport.

REZULTATI TEKMOVANJA ZA POKAL ALBRIZIO
Mlajše cicibanke: 1. Špela Jerina (Grmada Hobles) 12'23"; 2. Mateja Bogatec (Mladina Resco) 13'40".

Cicibanke: 1. Nina Grom 18'43", 2. Božena Radič 21'42" (obe Grmada Hobles).

Mlajši cicibani: 1. Tomaž Kos (Grmada Hobles) 10'34"; 2. Tibor Drasič 11'16"; 3. Mitja Tretjak 11'31"; 4. Ivo Lah 13'46"; 5. Edi Di Felice 13'57" (vsi Mladina Resco).

Cicibani: 1. Erik Iori 15'30" (Grmada Hobles); 2. David Bogatec 16'14"; 3. Matej Lah 16'53" (oba Mladina Resco); 4. Goran Berginc 17'44"; 5. Andrej Javor 19'37"; 6. Jure Sotler 20'17"; 7. Miha Vernec 20'26" (vsi Grmada Hobles); 8. Mitja Košuta 22'33"; 9. Daniele Selatti 26'13" (oba Mladina Resco).

Mladinci: 1. Erik Tence 22'27" (Mladina Resco); 2. Roby Kauka 24'31"; 3. Jure Persič 27'01"; 4. Gašper Mlak 27'04"; 5. Aleš Zakrajček 27'36" (vsi Grmada Hobles); 6. Enrico Bogatec 28'00" (Mladina Resco); 7. Erik Peric 28'31" (Grmada Hobles); 8. Martin Košuta 29'19" (Mladina Resco); 9. Grega Gustiša 34'46" (Grmada Hobles).

Juniores: 1. Germano Muscetti (Sci CAI Trieste) 28'01"; 2. Rajko Zečević 38'06" (Grmada Hobles).

Seniores: 1. Alfio di Gregorio (Sci CAI Trieste) 26'54"; 2. G. Rupil 27'07"; 5. Franko Plesnikar 29'18" (oba Grmada Hobles).

Amaterji: 1. Marco Albrizio (Sci CAI Trieste) 27'32"; 2. Franko Kauka 29'20"; 5. Niko Golišak 34'13" (oba Grmada Hobles); 8. Boris Bogatec 36'26" (Mladina Resco).

DRUŠTVENA LESTVICA

1. Grmada Hobles 784 točk; 2. Sci CAI Trieste 434; 3. Mladina Resco 377. (B. B.)

Pretekli teden so njegovi smučarji smučali v Avstriji Pester program SK Devin

Sezona Smučarskega kluba Devin stopa v živo, potem ko so marljivi športni delavci iz Devina že poleti zastavili delo za jesenske in zimske mesece.

Iz pogovora s predsednikom Sosičem smo izvedeli za delovanje in program kluba v novi sezoni. Klub je začel s predsmučarsko telovadbo za mlajše že julija meseca. Veliko ceste so prekolesarili tudi z gorskimi kolesi po kraških poteh. Vreme nam je bilo še kar naklonjeno, tako da smo skoraj stalno vadili na odprtem, je poudaril predsednik Sosič.

Večinoma so trenirali na sedežu v Cerovljah. Po precejšnjih težavah so vendarle prišli do pokritega prostora in sicer v socialnem centru v Sesljanu. Sedaj se tam odvija predsmučarska telovadba. Društveni kombi pripelje semkaj mlajše smučarje vsako sredo in pridno vadijo celo poldrugo uro. Rekreativna telovadba poteka ob večernih urah vedno v teh prostorih, dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in petek od 19.30 do 21.00 ure pod vodstvom izkušene Katje Škrkove.

Konec oktobra se je začel smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini, prve dni novembra pa so člani SK Devin že »okusili« prvi sneg. Od 1. do 3. novembra so bili namreč skupaj s smučarji kriške Mladine Resco na izletu na ledeniku Möltaller v Avstriji. Prvi dan smučarji niso smučali zaradi slabega vremena; v petek, 2. novembra so se lahko predali smučanju in pridno trenirali, dan kasneje pa so se zaradi močnega sneženja vrnili domov.

Planinski odsek pripravlja konec tedna tradicionalno martinovanje, 22. decembra pa bo na sporedu zimski vzpon na Javornik.

Smučarski odsek prireja od jutri, 10. novembra, do vključno ponedeljka, 12. novembra, tradicionalni sejem nove in

rabljene smučarske opreme, in to v sodelovanju s ŠD Sokol in trgovino 3A Sport iz Tržica. Sejem bo - po že ustaljeni praksi - v dvorani Igo Gruđen v Nabrežini na številki 89.

V nedeljo, 28. oktobra, je imel SK Devin srečanje s pobratenim smučarskim klubom Snežnik iz Ilirske Bistrice; po krajšem izletu v Čedad je sledilo v popoldanskih urah skupno planiranje zimskega programa. Na izletu so bili postavljeni temelji za konkretno sodelovanje med kluboma. Prve dni decembra naj bi na umetno zasneženi progi v Sappadi začeli s prvim večdnim skupnim treningom na snegu pod vodstvom smučarskih učiteljev tega slovenskega kluba, skupni treningi pa naj bi se nato nadaljevali vsako nedeljo do božičnih počitnic. Sledilo bo zimovanje ob priliki božičnih ali novoletnih počitnicah, verjetno v kakem avstrijskem smučarskem središču, kjer naj bi bila zagotovljena smuka tudi z umetnim snegom. V nedeljo, 17. februarja 1991 bosta SK Devin in SK Snežnik skupno izvedla Pokal bratstva treh dežel na Kobli. Naj povemo, da je bilo na zadnji izvedbi (dve sta odpadli zaradi neugodnih snežnih razmer) prijavljenih nekaj manj kot 400 tekmovalcev iz Slovenije, Koroške in Zamejstva. Delovanje SK Devin predvideva nadalje tudi tečaj na snegu, in sicer štiri nedelje v Avstriji z avtobusom, v Podklostru in Bad Kleinkirchheimu. Januarja se bodo začela tudi tekmovanja FIS, na katerih bodo v raznih kategorijah tekmovali tudi smučarji SK Devin. Predsednik Sosič je ob koncu še dodal, da bodo skučarji SK Devin množično nastopali na ostalih zamejskih tekmah, seveda pa ne bodo manjkali izleti za smučarske sladokusce v razna središča, kot so Flachau, La Villa in podobna. (Sarah Sosič)

V nedeljo 1. kolo (v Sežani)

Trofeja Jadran v minibasketu

ŠZ Jadran bo letos priredilo že 5. Trofejo v minibasketu. Letošnje izvedbe se bo kot lani udeležilo 6 ekip, in sicer Breg, Dom, Kontovel, Polet, Sežana in Sokol. Glede na lansko izvedbo tokrat ne bo Bora, ki ima malo minikošarkarjev letnikov 1979 in 1980. Borovci pa se bodo udeležili turnirja Igre pod košema kar z dvema ekipama.

Prvo kolo Trofeje Jadran v minibasketu bo že v nedeljo, 11. t. m., in sicer v občinski telovadnici v Sežani.

Kot na prejšnjih treh izvedbah bodo igrali po eno kolo pri vseh udeleženihih društev. Ta sistem tekmovanja se je izkazal kot najbolj posrečen, saj se je tako prireditelj izognil, številnim organizacijskim težavam (sodniki, telovadnice, zapisniki itd.). Tudi letos bo sistem tekmovanja enak kot na prejšnjih izvedbah: igra se namreč vsak proti vsakemu in ob koncu bo sestavljena končna lestvica. Zaključna prireditev bo letos v Nabrežini v okviru proslav ob 25-letnici ustanovitve društva.

1. kolo (11. 11.): 15.00 Polet - Sežana; 16.30 Breg - Dom in Kontovel - Sokol. Ob 16.30 sta na sporedu dve tekmi, ker je dvorana v Sežani tako velika, da je možno igrati istočasno dve srečanju na istem igrišču. (Cancia)

POKAL CORAG

AZZURRA - SOČA SCAME 2:0 (15:11, 15:13)

SOČA SCAME: M., E. in V. Černic, Pellegri, Cotič, Devetak, Florenin, Volk.

V soboto so sočanke spet razočarale. Po eni uri dokaj izenačene igre so Goričanke premagale sovodenjsko ekipo, ki je šepala v sprejemu.

Ceravno je Azzurra na 2. mestu lestvice, je treba reči, da ni bila nepremagljiva. Z dobro igro bi si sočanke prav gotovo zagotovile vsaj set. (S. Pellegri)

LIBERTAS GORIZIA -

SOČA SCAME 1:1 (5:15, 15:6)

SOČA SCAME: M., E. in V. Černic, Pellegri, Cotič, Devetak, Florenin, Volk.

Proti šibkemu Libertasu so sočanke osvojile prvi set, v drugem pa so igrale brez volje in ga zasluženo izgubile. Zaradi delnega neuspeha so si zapravile precej možnosti, da bi se udeležile finalne faze. (S. Pellegri)

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da se bo letošnji tradicionalni šahovski turnir za osnovnošolsko olimpiado začel v Borovem športnem centru jutri, 10. t. m., ob 15. uri. Vsi nastopajoči morajo prinesiti s seboj svojo lastno šahovnico.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi vse člane in simpatizerje na martinovanje ki bo v nedeljo, 11. t. m., v Spodnjem Tarbiju v Beneški Sloveniji. Odhod avtobusa s Trga Ulpiano v Trstu ob 8. uri in iz Sesljana ob 8.20. Vpisovanje v uradu ZSŠDI Ul. sv. Frančiška 20, tel. 740304. Informacije dobite pri Aleksiju Čivardiju (tel. 415336).

PLANINSKA ODSEKA ŠZ SLOGA IN SK DEVIN

vabita na martinovanje v nedeljo, 11. t. m. Odhod iz Praprota ob 13. uri preko mejnega prehoda Gorenjsko na Trstelj (664 m). Družabnost in večerja v gostilni Tabor v Vojsčici. Za rezervacije Bruno Škerk (tel. 200236) in Viktor Stopar (tel. 226283).

SK DEVIN in ŠD SOKOL
organizirata jutri, 10., 11. in 12. t. m. v prostorih KD I. Gruđen sejem nove in rabljene smučarske opreme.

ŠD BREG - REKREACIJA
sporoča, da je v teku rekreacijska telovadba v občinski telovadnici v Dolini, in sicer ob torkih in petkih od 21. uri.

Zelo huda kazen za igralca Brega

Športni sodnik tržaškega odbora italijanske nogometne zveze je hudo kaznoval Bregova igralca Paola Monda in Michela Calzija, ki nastopata v prvenstvu naraščajnikov, hudo kaznen. Oba sta bila namreč diskvalificirana do 4. maja prihodnje leto.

Kot piše v utemeljitvi, je Mondo, potem ko je dobil opomin, žalil sodnika. Slednji ga je zato izključil, a Mondo se s tem očitno ni hotel sprijazniti namero soigralci prepričali. Žato pa je še naprej psoval sodnika.

Calzi pa je bil diskvalificiran, ker je ob koncu tekme silovito udaril žogo proti sodniku in ga tudi zadel. Disciplinska komisija deželne nogometne zveze za Furlanijo-Juljsko krajino je v 1. amaterski ligi za eno kolo diskvalificirala igralca Juventine Tullia Bastianija.

konjske dirke - konjske dirke

1. Neapelj (kasaška dirka): Nyarkos As (skupina 1) štarta v drugi vrsti, a je vseeno naš favorit. V skupini X je Nobody Bi v dobri formi, iz skupine 2 pa naj bi bila med protagonistii Nicca PR.

2. Padova (kasaška dirka): v skupini 2 dirka Gessica Lange, ki je v izjemni formi. V skupini X naj omenimo Floren Fo, ki ima dobro štartno mesto, v skupini 1 pa solidnega Iro LB.

3. Bologna (kasaška dirka): Idolo del Lupo (skupina 2) bi se moral potegovati za zmago. Ob njem spadata med favorite še Imbo (skupina X) in Ilena Rlz (skupina 1).

4. Firenze (kasaška dirka): Isiololo (skupina X) upa, da se mu bo tokrat sreča končno nasmehnila. V skupini 1 dirka vedno solidni Escalon, v skupini 2 pa ima Graceful Dud dobro štartno mesto in bi lahko dirkal za zmago.

5. Palermo (kasaška dirka): kobila Grafolgia (skupina 2) ima dobrega jahača in je že dokazala, da ji take razdalje ustrezajo. Njena najhujša tekmeča bosta Dunhill (skupina X) in Deullio (skupina 1).

6. Trst (kasaška dirka): Gigino Ric (skupina X) bi lahko ponovil uspeh izpred nekaj tednov. V skupini 1 je zelo dober Furioso Prad, v skupini 2 pa kobila Izzina.

Dirka tris

Naši favoriti: Daal Salt (št. 10), Main David (12), Yanabee (11). Dodatek za sisteme: Cape Kaliarka (13), Truky Truky (2), Hantayo Yo (4).

totip

1. — prvi	1
— drugi	X 2
2. — prvi	2
— drugi	X 1
3. — prvi	2
— drugi	X 1
4. — prvi	X
— drugi	1 2
5. — prvi	2
— drugi	X 1
6. — prvi	X
— drugi	1 2

danes igra za vas - danes igra za vas

Ervin Čurlič

Ervin Čurlič (letnik 1962) je kot deček pokazal zanimanje za nogomet in se vključil v mladinske vrste novogoriškega kluba Vozila. V zimskem času pa ga je bližina Lokev privlačila k smučanju, vendar le v rekreacijske namene. Čurlič je v kasnejši dobi ostal zvest športu predvsem kot časopisni, radijski in televizijski poročevalec novogoriške telesnokulturne stvarnosti. Pred tremi leti pa je začel trenersko pot pri cicibanih Sovedenj. Prejšnji teden je Rado Tence pravilno napovedal 6rezultatov.

totocalcio

Atalanta - Milan	X 2
Bari - Napoli	1 X 2
Bologna - Juventus	X 2
Cagliari - Lazio	1
Fiorentina - Genoa	1
Inter - Parma	1 X
Roma - Cesena	1
Sampdoria - Pisa	1
Torino - Lecce	1
Foggia - Avellino	1 X 2
Padova - Ascoli	1 X
Lanciano - Vis Pesaro	1
Potenza - Kroton	X

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.00.- din, naročnina za zasebne mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povprečno 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski

dnevnik

petek, 9. novembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Riatori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Ramiz Alia pristal na postopno demokratizacijo Albanija na poti reform da bi preprečila zaplete

Albanski partijski in državni voditelj Ramiz Alia (AP)

TIRANA — Albanski partijski in državni voditelj Ramiz Alia je predlagal radikalne politične reforme, ki naj bi omejile partijski monopol in odpravile leta 1967 vsiljene protiverske zakone. Alia je to predlagal na torkovi seji centralnega komiteja albanske partije, ko je spregovoril o albanskih odporih reformnemu valu v Vzhodni Evropi, o težkem notranjem gospodarskem položaju, o napakah v preteklosti in o anarhiji na delovnih mestih.

Poročilo Ramiza Alie je centralni komite v duhu demokratičnega centralizma odobril soglasno, navsezadnje se partija ne odpoveduje monopolu oblasti, le nadela si bo bolj demokratično masko. Albanska skupščina bo namreč v prihodnjih dneh sprejela popravke k albanski ustavi, s katerimi bo lahko na prihodnjih februarjskih volitvah kandidiralo več kandidatov, a samo na partijski listi. Albanski komunisti ne pristajajo torej na večstrankarski sistem. Z lepimi ukrepi: partija naj bi del oblasti odstopila parlamentu, kar naj bi preprečilo, da bi tudi v Albaniji klavno končala diktatura proletariata.

Ramiz Alia skuša torej rešiti eno zdnjih komunističnih trdnjav v svetu in je pripravljen na postopno demokratizacijo, a v duhu »pluralizma v enopartijskem sistemu«. Na obnovo verske svobode pa je pristal, ker je spoznal, da 40-letna nasilna indoktrinacija ni zbrisala iz zavesti Albancev njihovega verskega prepričanje, kar bi lahko povzročilo nadaljnje zaplete.

Pred tridesetimi leti je bil izvoljen John Fitzgerald Kennedy Kljub številnim kritikam JFK še vedno priljubljen

WASHINGTON — Včeraj je preteklo natančno trideset let, odkar so Američani - navdušeni nad njegovimi govori o »novih obzorjih« - poslali v Belo hišo Johna Fitzgeralda Kennedyja. Že takrat pa se je med ameriški in tudi drugimi zgodovinarji vnela razprava, kakšen je resničen domet mladega ameriškega predsednika, ki pa je »vladal« le do leta 1963, ko so ga ubili v Dallasu.

Toda vse te razprave niso zatemnile pravega ljudskega mita in še danes skoraj pet milijonov ljudi vsako leto obišče Kennedyjev grob na pokopališču v Arlingtonu, na kraju v Dallasu, kjer je bil državnik smrtno zadet, pa neznane roke vztrajno polagajo cvetje. O mitu priča tudi dejstvo, da so zgradbo, s katere je morilec Lee Oswald - če je bil morilec res on - izstrelil smrtonosne kroglice, spremenili v muzej.

V teh letih pa so vedno bolj tonili v pozabo Kennedyjevi »dvorjani« v Beli hiši. Arthur Schlesinger, John Galbraith, Pierre Salinger in drugi so še dolgo skušali povečevati tisoč dni prvega in doslej edinega katoliškega predsednika ZDA.

V zvezi z njegovo izvolitvijo so se zdaj pojavili tudi nekateri namigi, da vse ni potekalo v redu. Kennedy je pri 69 milijonih oddanih glasov dobil le 119.450 glasov več kot njegov republikanski tekmeč Richard Nixon. Pred kratkim so nekateri zgodovinarji izjavili, da popularni JFK ni zmagal le zaradi svoje izredne »telegeničnosti« temveč tudi zato, ker naj bi v nekaterih volilnih okrožjih, kot na primer v Chicagu, ponaredili volilne izide. »Kennedy« je izjavil profesor z univerze Yale Donald Kagan, »je bil mlad senator, ki na nikogar ni napravil posebnega vtisa. Izvoljen pa je bil

izključno zaradi svojih prijateljskih in sorodstvenih zvez in ker je imel izredno prodoren nastop pred občinstvom.« Glede Kennedyjevega privatnega življenja pa je Kagan dejal, da je bilo »škandalozno preden je bil izvoljen za predsednika, nato pa se je vse skupaj samo še poslabšalo.«

Prav o številnih Kennedyjevih ljubezenskih avanturah je bilo marsikaj zapisanega. Precej umazanih namigov je bilo zabeleženih v zvezi s Kennedyjevim »prijateljstvom« z Marilyn Monroe, ki naj bi bila istočasno tudi »prijateljica« Johnovega brata Roberta.

Po mnenju zgodovinarja Daniela Boorstina pa je prežgodnja smrt Johna Fitzgeralda Kennedyja rešila pred »usodnimi in morda frustracijskimi preizkušnjami v Vietnamu, Kubi in v boju za človekove pravice.« Boorstin še trdi, da je Kennedy »v sliki in besedi pripravil neko strategijo, ki pa jo je v dobrem (človekove pravice) in slabem znal uresničiti v praksi šele njegov naslednik Lyndon Johnson, ki je imel mnogo večje manevrske sposobnosti pri svojih odnosih s kongresom.«

Na vse te omalovažujoče izjave o Johnu Kennedyju je z dokajšnjim odporom reagiral Pierre Salinger, ki je bil v tistem obdobju Kennedyjev glasnik. »V tisoč dneh je Kennedy postavil temelje za drugačen in boljši svet. Oswald zato takrat ni ubil le človeka, temveč nekaj kar je mnogo večje. Ubil je sanje,« je odgovoril kritikom JFK.

Vsem tem polemikam navkljub pa je za večino Američanov Kennedy še vedno eden največjih predsednikov vseh časov. Če bi morali sestaviti nekakšno lestvico, bi ga večina postavila ob bok Abrahamu Lincolnu, Franklinu Rooseveltu in Georgeu Washingtonu.

Odstop Singove vlade priložnost za Gandija

NEW DELHI — Indijski predsednik Ramašvami Venkataraman je zaprosil liderja Kongresne stranke Radživa Gandija, naj sestavi novo vlado. Gandi ni še dal dokončnega odgovora, opazovalci pa ne izključujejo, da bo izkoristil priložnost in skušal ponovno »prevzeti oblast«.

Po nezaupnici ministrskemu predsedniku Singu je politični položaj v Indiji zelo nejasen. Sing je po enajstih mesecih vlade dokazal, da je njegova stranka prava polomija, poleg tega pa je dopustil, da so se dogodki v zvezi z mošejo v Ayodhyji izrodili v versko vojno, ki je terjala na desetine mrtvih. Gandi je včeraj v pogovoru s tujimi novinarji povedal, da je rezultat enajstmesečne Singove vlade 5 tisoč žrtev.

Poleg tega pa se je ustvarila tudi velika »tehnična« ovira: Singova stranka nima zadostnega kvoruma zaradi notranjega razkola, zato ne more računati na nobeno zunanjo podporo.

Priletni indijski predsednik Venkataraman, star je osemdeset let, ne prikriva naklonjenosti do Radživa Gandija in njegove stranke, ki s 195 sedeži v spodnjem domu parlamenta predstavlja večinsko stranko. V primeru, da bi Gandiju uspelo sestaviti novo vlado, kakršno koli že, bi se Indija izognila predčasnim volitvam, to pa je hkrati tudi največja predsednikova želja. Volitve bi namreč lahko še zaostriale versko in medetnično napetost, ki se je po dogodkih v Ayodhyji še povečala.

Umor 4 oseb pri Vittorii zagrešila mafija iz Gele

Bivši Voposi imajo težave

BERLIN — Člani nekdanje strah vzbujajoče Volkspolizei doživljajo globoko ekzistencialno in profesionalno krizo. V času, ko so delali za Vopos, so se jih ljudje bali in jih vsaj navidezno spoštovali. Ko so ta rod policije razpusili, pa so se stvari drastično spremenile. Bivši policisti so večkrat tarča neslanih šal, kar je najhuje pa so nemočni pred naraščajočim mini kriminalom, ki razsaja po nekdanjem vzhodnem Berlinu. Ropi in kraje so na dnevnem redu, nastajajo prave mafijske organizacije, ki izsiljujejo trgovce in navadne ljudi, policija ne more računati na kakršno koli sodelovanje civilnega prebivalstva.

Problem je postal že tako pereč, da so pristojna telesa zaprosila za pomoč tudi psihologe. Slednji so ugotovili, da se ljudje še niso naučili upravljati lastne svobode, frustracija policistov pa je povsem logična posledica »večje svobode in zmanjšane odgovornosti«.

RAGUSA — Preiskovalci nimajo več dvomov: morilce treh moških in ene ženske pri Vittorii je treba iskati med mafijci iz Gele. Trije moški so bili namreč prav iz tega kraja, v preteklosti pa so že imeli opravka s pravico zaradi nezakonitih stavk, razpečevanja mamil in izkoriščanja prostitucije. V zadnjem času, naj bi razširili svoj delokrog. Kakemu kolovodji pa ni bil po godu njihov »kakovostni skok«, ocenil ga je kot izdajstvo in ukazal njihovo likvidacijo. Žensko, ki je bila po rodu iz Torre del Greca pri Neaplju, in je živel z enim od umorjenih, so ubili, da bi likvidirali naključno pričo.

Preiskovalci so medtem zaslišali svojce in prijatelje umorjenih, a po vsem sodeč niso odkrili nič bistvenega. Iz izvidov obdukcije pa je razvidno, da so morilci izstrelili 30 krogel iz pištol kalibra 7,65 in 9 milimetrov, streljali pa so tudi s šibrovko.

S pokolom četverice je število ubitih v Vittorii od začetka leta naraslo na 15, kar je v primerjavi z drugimi sicilskimi občinami »v mejah sicilske normale«, a kaj ko v Vittorii v preteklosti skoraj ni bilo mafijskih zločinov. Še bolj zaskrbljujoč pa je podatek, da je bilo v zadnjem mesecu ubitih deset oseb, kar vzbuja upravičen sum, da postaja tudi ta občina prizorišče mafijskega obračunavanja.

Mira Mode

POROČNE IN SLOVESNE OBLEKE

Kolekcija 91

Boutique
Mira Mode

ob sodelovanju
na II. sejmu
»Idea Natale«

PONUJA
bodočim nevestam
veliko priložnost

TRICESIMO (VIDEM) - ULICA SANT'ANTONIO 50-52 - TEL. (0432) 851918